

Mesai Takibinde Biyometrik Veri İşlenmesine Yeni İlke Kararı – KVKK

Mevzuatın Adı: Kişisel Verileri Koruma Kurulunun 29/04/2026 Tarihli ve 2026/921 Sayılı Kararı 02 Haziran 2026 Tarihli Resmi Gazete Sayı: 33268 Kişisel...

Mesai Takibinde Biyometrik Veri İşlenmesine Yeni İlke Kararı – KVKK

Tarih: 2 Haziran 2026

Mevzuatın Adı: Kişisel Verileri Koruma Kurulunun 29/04/2026 Tarihli ve 2026/921 Sayılı Kararı

02 Haziran 2026 Tarihli Resmi Gazete

Sayı: 33268

Kişisel Verileri Koruma Kurumundan:

Mesai Takibi Amacıyla Biyometrik Veri İşlenmesi Hakkında İlke Kararı

Karar No: 2026/921

Karar Tarihi: 29/04/2026

Kişisel Verileri Koruma Kurumuna (Kurum) intikal eden ihbar ve şikâyetlerde en çok karşılaşılan hususlardan biri de çalışan devam takibini dijitalleştirme ve güvenliği artırma amacıyla kurum ve kuruluşların giderek artan ölçüde biyometrik

tanımlama sistemlerine yönelmesidir.

Biyometrik tanımlama sistemleri (parmak izi, yüz tanıma, iris ve retina taraması gibi) hızlı, doğru ve manipülasyona dirençli özellikleriyle cazip görünse de kişisel verilerin korunması hukuku bağlamında son derece hassas bir alanı oluşturmaktadır. Özellikle işçi-işveren ilişkisinde mevcut olan yapısal güç dengesizliği, açık rızanın özgür iradeye dayanıp dayanmadığı hususunda ciddi tereddütler doğurmaktadır. Bu nedenle biyometrik veri işleme faaliyetlerinin, **yalnızca hukuki sebebe değil aynı zamanda ölçülülük, gereklilik ve veri minimizasyonu ilkelerine de uygun olması** gerekmektedir.

Bu doğrultuda, mesai takibi amacıyla biyometrik veri işlenmesi hususunda kamuoyunun bilgilendirilmesi ve konuya ilişkin olarak Kişisel Verileri Koruma Kurulu (**Kurul**) tarafından İlke Kararı alınması gereği hasıl olmuştur.

Bu çerçevede, konu ile alakalı mevzuat hükümlerine bakıldığında;

- 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'nun (**Kanun**) "Özel nitelikli kişisel verilerin işleme şartları" başlıklı 6'ncı maddesinde düzenleme altına alınan özel nitelikli kişisel veri kategorileri yasa koyucu tarafından sınırlı sayma yoluyla belirlenmiş olup kıyas yoluyla genişletilebilmeleri mümkün değildir. Bunlar; kişilerin ırkı, etnik kökeni, siyasi düşüncesi, felsefi inancı, dini, mezhebi veya diğer inançları, kılık ve kıyafeti, dernek, vakıf ya da sendika üyeliği, sağlığı, cinsel hayatı, ceza mahkûmiyeti ve güvenlik tedbirleriyle ilgili verileri ile biyometrik ve genetik verileridir.

- Kanun kapsamında özel nitelikli kişisel veri olarak kabul edilen biyometrik veri kavramına ilişkin olarak ulusal mevzuatta kapsamlı bir tanım yer almamakla birlikte [5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu](#)'nun "Tanımlar" başlıklı 3'üncü

maddesinin (ff) bendinde biyometrik veri, “Elektronik sistemler aracılığı ile kimlik tespit ve kimlik doğrulama işlemlerinin gerçekleştirilmesini sağlamak amacıyla alınan parmak izi, damar izi ve el ayasından elde edilen kişiye özgü verileri” olarak tanımlanmıştır.

- 25.05.2018 tarihinde yürürlüğe giren Avrupa Genel Veri Koruma Tüzüğü’nde (**GDPR**) ise biyometrik verinin; “yüz görüntüleri veya daktiloskopik veriler gibi bir gerçek kişinin özgün bir şekilde teşhis edilmesini sağlayan veya teyit eden fiziksel, fizyolojik veya davranışsal özelliklerine ilişkin olarak spesifik teknik işlemeden kaynaklanan kişisel veriler” olarak tanımlandığı görülmektedir.

Bu kapsamda kişiye ait parmak izi, retina/iris verisi fizyolojik; yüz ve el geometrisi fiziksel (fizyolojik özelliklerden farklı olarak gözle görülebilir nitelikte olan); ses tınısı, imza dinamikleri ve klavye kullanım alışkanlıkları davranışsal biyometrik verilere örnek gösterilebilmektedir.

Söz konusu biyometrik verilerin hassas nitelikte ve geri döndürülemez bir yapıya sahip olması (ele geçirilmeleri hâlinde değiştirilmelerinin veya geri alınmalarının mümkün olmaması) nedeniyle, Kanun’un gerekçe metninde de belirtildiği üzere, bu verilerin öğrenilmesi durumunda ilgili kişilerin mağduriyetine yol açılması ihtimali bulunduğundan korunmaları büyük önem taşımaktadır.

- Kanun’un “Özel nitelikli kişisel verilerin işleme şartları” başlıklı 6’ncı maddesinin üçüncü fıkrasında özel nitelikli kişisel verilerin işlenmesinin yasak olduğu ancak bu kişisel verilerin işlenmesinin anılan fıkroda sayılan a) İlgili kişinin açık rızasının olması, b) Kanunlarda açıkça öngörülmesi, c) Fiili imkânsızlık nedeniyle rızasını açıklayamayacak durumda bulunan veya rızasına hukuki geçerlilik tanınmayan kişinin, kendisinin ya da bir başkasının

hayatı veya beden bütünlüğünün korunması için zorunlu olması, ç) İlgili kişinin alenileştirdiği kişisel verilere ilişkin ve alenileştirme iradesine uygun olması, d) Bir hakkın tesisi, kullanılması veya korunması için zorunlu olması, e) Sır saklama yükümlülüğü altında bulunan kişiler veya yetkili kurum ve kuruluşlarca, kamu sağlığının korunması, koruyucu hekimlik, tıbbi teşhis, tedavi ve bakım hizmetlerinin yürütülmesi ile sağlık hizmetlerinin planlanması, yönetimi ve finansmanı amacıyla gerekli olması, f) İstihdam, iş sağlığı ve güvenliği, sosyal güvenlik, sosyal hizmetler ve sosyal yardım alanlarındaki hukuki yükümlülüklerin yerine getirilmesi için zorunlu olması, g) Siyasi, felsefi, dini veya sendikal amaçlarla kurulan vakıf dernek ve diğer kâr amacı gütmeyen kuruluş ya da oluşumların, tâbi oldukları mevzuata ve amaçlarına uygun olmak, faaliyet alanlarıyla sınırlı olmak ve üçüncü kişilere açıklanmamak kaydıyla; mevcut veya eski üyelerine ve mensuplarına veyahut bu kuruluş ve oluşumlarla düzenli olarak temasta olan kişilere yönelik olması) hallerinden birinin varlığı halinde mümkün olduğu hükme bağlanmıştır. Ayrıca özel nitelikli kişisel verilerin işlenmesinde Kurulun 31/01/2018 tarihli ve 2018/10 sayılı kararı ile belirlenen "[Özel Nitelikli Kişisel Verilerin İşlenmesinde Veri Sorumlularınca Alınması Gereken Yeterli Önlemler](#)"in de alınması gerekmektedir.

Bununla birlikte,

- [4857 sayılı İş Kanunu](#)'nun 63'üncü maddesinde genel çalışma süresine ilişkin düzenleme yapılmış olup mezkûr Kanun'un 67'nci maddesinde günlük çalışmanın başlama ve bitiş saatleri ile dinlenme saatlerinin işyerlerinde işçilere duyurulacağı düzenlenmiştir. Söz konusu Kanun'un 75'inci maddesinde ise işverenin her işçi için bir özlük dosyası düzenleyeceği ve bu dosyada işçiye ilişkin kanunen tutulması gereken belge ve kayıtları saklayacağı belirtilmiştir. Buna ek olarak; 06.04.2004 tarihli ve 25425 sayılı Resmî Gazete'de

yayımlanan [İş Kanunu'na İlişkin Çalışma Süreleri Yönetmeliği](#)'nin 9'uncu maddesinde işverenin, işçilerin çalışma sürelerini uygun araçlarla belgelemek zorunda olduğu hüküm altına alınmıştır.

Söz konusu düzenlemeler ile işverenin çalışma sürelerini takip etmesi ve belgelemesi yönünden hukuki çerçeve çizilmiş olmakla birlikte takibin biyometrik tanımlama sistemleriyle yapılmasını öngören açık kanuni bir düzenleme bulunmadığından mesai takibinin biyometrik verilerin işlenmesi yoluyla gerçekleştirilmesi hukuka aykırılık teşkil edebilecektir.

Bu çerçevede, mesai takibi amacıyla biyometrik veri işlenmesi faaliyetlerinde Kanun'un 6'ncı maddesinin üçüncü fıkrasının (b), (c), (ç), (d), (e), (f) ve (g) bentlerinde yer alan işleme şartlarından herhangi birinin uygulama alanı bulmaması nedeniyle, uygulamada söz konusu faaliyetlerin (a) bendinde yer alan açık rıza şartına dayalı olarak gerçekleştirilmesinin tercih edildiği görülmektedir.

- Kanun'un 3 'üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi uyarınca açık rıza; *"Belirli bir konuya ilişkin, bilgilendirilmeye dayanan ve özgür iradeyle açıklanan rızayı"* ifade etmektedir.

Bu kapsamda, kişisel veri işleme faaliyetinin ilgili kişilerin açık rızasına dayalı olarak gerçekleştirileceği hallerde; rızanın belirli bir konuya ilişkin olması, bilgilendirmeye dayanması ve özgür iradeyle açıklanması gerekmektedir.

Bu çerçevede; tarafların eşit konumda olmadığı, taraflardan birinin diğeri üzerinde etkili olduğu veya taraflar arasında güç dengesizliğinin bulunduğu istihdam ilişkilerinde çalışana rıza göstermeme veya rızasını geri çekme imkânının etkin bir biçimde sunulmaması ya da rıza göstermemenin çalışan açısından muhtemel olumsuzluklar doğurabilmesi durumunda çalışanın gerçek bir seçeneğe sahip olduğu söylenemeyeceğinden rızanın özgür iradeye dayandığından da söz etmek mümkün olmayacaktır.

Ayrıca rızanın geri alınabilmesi, biyometrik tanımlama sistemlerinin sürekliliğini ve uygulanabilirliğini zedeleyeceğinden biyometrik verilerin mesai takibi amacıyla yalnızca açık rıza şartına dayanılarak işlenmesi de kural olarak yeterli bir hukuki zemin oluşturmayacaktır.

- Anayasa Mahkemesi Genel Kurulunun 10/03/2022 tarihli Kararında, parmak izi kayıt sistemi ile mesai takibi yapılması hususunda yapılan [2018/11988 numaralı başvuru](#) hakkında; Anayasa'nın 20'nci maddesine göre kişisel verilerin "ancak kanunda öngörülen hallerde veya kişinin açık rızasıyla" işlenebileceğinin açık olduğu, 6698 sayılı Kanun'un 6'ncı maddesinde de kanun koyucunun tahdidi olarak saydığı özel nitelikli kişisel verileri işlemeyi önemine binaen daha katı kurallara bağladığı belirtilmiştir. Karara konu olayda Belediye Başkanlığı (İdare) bünyesinde devlet memuru olarak çalışan başvurucu, işyerinde parmak izi sistemi ile mesai takibine başlanması üzerine anılan idari işlemin iptali talebiyle dava açmış olup Bölge İdare Mahkemesinin idarenin parmak izi kayıt sistemi ile mesai takibi yapmasında hukuka aykırılık bulunmadığına karar vermesi üzerine konuyu Anayasa Mahkemesine bireysel başvuru kapsamında taşıyarak parmak izi kayıt sistemi ile mesai takibi yapılması nedeniyle özel hayata saygı hakkı kapsamındaki kişisel verilerin korunmasını isteme hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Anayasa Mahkemesi, [657 sayılı Devlet Memurları Kanunu](#)'nda ve [5393 sayılı Belediye Kanunu](#)'nda mesai takibi amacıyla özel nitelikli kişisel verilerin işlenmesi ve bu bağlamda biyometrik veri temelli takip sistemlerinin kullanılmasına dair temel esasları ve ilkeleri belirleyen bir düzenleme bulunmadığından başvuruya konu müdahalenin kanunilik şartını sağlamadığı gerekçesiyle kişisel verilerin korunmasını isteme hakkının ihlal edildiğine karar vermiştir.

Bununla birlikte,

- Kanun'un "Genel ilkeler" başlıklı 4'üncü maddesinde, kişisel verilerin ancak bu Kanun'da ve diğer kanunlarda öngörülen usul

ve esaslara uygun olarak işlenebileceği ve kişisel verilerin işlenmesinde "a) Hukuka ve dürüstlük kurallarına uygun olma, b) Doğru ve gerektiğinde güncel olma, c) Belirli, açık ve meşru amaçlar için işlenme, ç) İşlendikleri amaçla bağlantılı, sınırlı ve **ölçülü olma**, d) İlgili mevzuatta öngörülen veya işlendikleri amaç için gerekli olan süre kadar muhafaza edilme." şeklinde sayılan ilkelere uyulmasının zorunlu olduğu düzenlenmiş olup kişisel verilerin işlenmesinde her hâl ve şartta söz konusu genel ilkelere uyulması hukuki bir gerekliliktir.

Bu çerçevede, mesai takibinde biyometrik veri işlenmesi faaliyetinin yöntemin amaca uygunluğu (işlendikleri amaçla bağlantılı olma), alternatif yöntemlerin tüketilip tüketilmediği (işlendikleri amaçla sınırlı olma) ve müdahalenin boyutu (işlendikleri amaçla ölçülü olma) açısından ayrı ayrı değerlendirilmesi gerekmekte olup bu kriterleri karşılamayan bir uygulama, ilgili kişinin açık rızası bulunsa dahi hukuka aykırı kabul edilecektir.

İşlendikleri amaçla bağlantılı ve sınırlı olma ilkesi, kişisel veri işleme faaliyetinin, amacı gerçekleştirmeye yönelik en az müdahaleci yöntem olmasını gerektirir. Mesai takibi bakımından değerlendirildiğinde; uygulamada şifreli kart veya PIN tabanlı sistemler, geleneksel imza ve kâğıt bazlı devam çizelgeleri, RFID/NFC kimlik kartları ya da denetçi gözetiminde elle giriş gibi alternatif yöntemlerin mevcut olduğu görülmektedir. Bu alternatiflerin varlığı, biyometrik veri işlemenin zorunlu olmadığını açıkça ortaya koymaktadır.

Ölçülülük değerlendirmesi ise müdahalenin yoğunluğu ile ulaşılmak istenen meşru amaç arasında makul bir denge bulunup bulunmadığını sorgulamaktadır. Bu kapsamda mesai takibi, sınırlı bir idari amaç olup bu denli yoğun bir veri işleme müdahalesini haklı kılmak bakımından çoğu durumda yetersiz kalmaktadır. Bunun yanı sıra, söz konusu kişisel verilerin başka kişisel veri işleme faaliyetleriyle birleştirilerek farklı amaçlarla kullanılabilme veya kötüye kullanılma

ihtimali de dikkate alındığında, mesai takibi amacıyla biyometrik veri işlenmesi ölçülülük ilkesinin ihlali anlamına gelecektir.

• Danıştay 12'nci Daire Başkanlığının 2021/3870 Esas ve 2023/2548 Sayılı Kararına konu olayda davacı Sendika tarafından, davalı Teşekkül'ün mesai takibinde uygulanacak avuç içi damar okuyucu tanımlamasının yapılması ve sisteme kaydının oluşturularak kullanılmasına ilişkin işleminin iptali istenilmiştir. Danıştay tarafından Karara ilişkin yapılan hukuki değerlendirmede; 6698 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesinde, kişisel verilerin işlenmesinde, işlendikleri amaçla bağlantılı, sınırlı ve ölçülü olma ilkesine uyulmasının zorunlu olduğuna; Kanun'un 6'ncı maddesinde ise, özel nitelikli kişisel veriler tahdidi olarak sayılarak bu verilerin işlenmesinin genel nitelikli verilere göre daha sıkı koşullara bağlandığına yer verilmiştir. Temyizen incelenen söz konusu Karar hakkında Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu 2024/225 Esas ve 2024/2625 Sayılı Kararı ile, Kişisel Verileri Koruma Kurulunun mesai takibi için özel nitelikli kişisel verilerin işlenmesinin gerekliliği konusunda 6698 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesinde yer alan ilkelere hareketle bir değerlendirme yaptığı, buna göre, anılan [Kurul'un 01/12/2020 tarih ve 2020/915 sayılı kararı](#) ile, Kanun'un "Genel İlkeler" başlıklı 4'üncü maddesinde yer alan ilkelere, "işlendikleri amaçla bağlantılı, sınırlı ve ölçülü olma" ilkesi çerçevesinde özel nitelikli kişisel veri işleme faaliyetinde amacın gerçekleştirilmesiyle ilgili olmayan veya ihtiyaç duyulmayan kişisel verilerin işlenmesinden kaçınılmasının gerektiğine vurgu yapılarak Danıştay 12'nci Daire Başkanlığının 2021/3870 Esas ve 2023/2548 Sayılı Kararının hukuka uygun olduğuna karar vermiştir.

Sonuç olarak,

Mevzuatta, çalışma sürelerinin takibine ilişkin hükümler bulunmakla birlikte takibin ne şekilde gerçekleştirileceğine ya da takibin biyometrik veri işlenmesi suretiyle yapılması

gerektiğine dair açık hüküm bulunmadığı dikkate alındığında mevcut durumda biyometrik veri işlenmesi faaliyetinin kanunlarda açıkça öngörülme şartına dayalı olarak gerçekleştirilmesinin kabul edilemeyeceği,

Dolayısıyla, mesai takibi amacıyla biyometrik veri işlenmesi faaliyetlerinde Kanun'un 6'ncı maddesinin üçüncü fıkrasının (b), (c), (ç), (d), (e), (f) ve (g) bentlerinde yer alan işleme şartlarından herhangi birinin uygulama alanı bulmaması nedeniyle söz konusu faaliyetlerin (a) bendinde yer alan açık rıza şartına dayalı olarak gerçekleştirilmesinin tercih edildiği ancak işçi-işveren ilişkisindeki güç dengesizliği sebebiyle açık rızanın özgür iradeye dayanıp dayanmadığı hususunda tereddüt bulunduğu ve bu yönüyle tek başına yeterli bir hukuki zemin oluşturmadığı,

Ölçülülük ilkesinin kişisel veri işleme faaliyetlerinin değerlendirilmesinde önemli bir kriter olduğu ve alternatif, daha az müdahaleci yöntemlerin varlığı karşısında ilgili kişilerin açık rızası bulunsa dahi mesai takibi amacıyla biyometrik veri işlenmesinin Kanun'un 4'üncü maddesinde yer alan genel ilkeler kapsamında ölçülülük kriterini sağlamayacağı

değerlendirilmiş olup bu itibarla, mesai takibi amacıyla biyometrik veri işlenmesinin Kanun'un 6'ncı maddesinde yer alan işleme şartlarından herhangi birine dayanılmaksızın gerçekleştirildiği, geçerli bir açık rıza bulunsa dahi söz konusu işleme faaliyetinin Kanun'un 4'üncü maddesinde yer alan genel ilkeler kapsamında ölçülülük kriterini sağlamayacağı, bu nedenle mesai takibinin biyometrik tanımlama sistemleri yerine şifreli kart veya PIN tabanlı sistemler, geleneksel imza ve kâğıt bazlı devam çizelgeleri, RFID/NFC kimlik kartları ya da denetçi gözetiminde elle giriş gibi alternatif yollar ile sağlanması gerektiği hususları kamuoyunun bilgisine sunulmaktadır.

Bilindiği üzere, Kanun'un 12'nci maddesinin birinci fıkrası

“Veri sorumlusu; a) Kişisel verilerin hukuka aykırı olarak işlenmesini önlemek, b) Kişisel verilere hukuka aykırı olarak erişilmesini önlemek, c) Kişisel verilerin muhafazasını sağlamak, amacıyla uygun güvenlik düzeyini temin etmeye yönelik gerekli her türlü teknik ve idari tedbirleri almak zorundadır. ” hükmünü, Kanun’un 15’inci maddesinin altınca fıkrası *“Şikâyet üzerine veya resen yapılan inceleme sonucunda, ihlalin yaygın olduğunun tespit edilmesi hâlinde Kurul, bu konuda ilke kararı alır ve bu kararı yayımlar”* hükmünü amirdir.

Bu çerçevede yukarıda belirtilen hususların, Kanun’un 12’nci maddesinin birinci fıkrası uyarınca kişisel verilerin hukuka uygun işlenmesini teminen veri sorumluları tarafından alınması gereken idari ve teknik tedbirlerden olduğu ve belirtilen hususlara uygun hareket edilmediğinin tespiti halinde ilgili veri sorumluları hakkında Kanun’un 18’inci maddesi hükümleri gereği işlem tesis edileceği hususunda kamuoyunun bilgilendirilmesi ve bu kapsamda mesai takibi amacıyla biyometrik veri işlenmesi hususunda Kanun’un 15’inci maddesinin altıncı fıkrası uyarınca İlke Kararı alınmasına, söz konusu İlke Kararının Karar ekinde yer alan şekilde Resmi Gazete’de ve Kurumun internet sitesinde yayımlanmasına oybirliği ile karar verilmiştir.

Kurumlar Vergisi Genel Tebliği (Seri No: 25)

Kurumlar Vergisi Genel Tebliği (Seri No: 25)
Mevzuatın Adı: Kurumlar Vergisi Genel Tebliği (Seri No: 1)’nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Seri N...

Kurumlar Vergisi Genel Tebliği (Seri No: 25)

Tarih: 24 Mayıs 2026

Kurumlar Vergisi Genel Tebliği (Seri No: 25)

Mevzuatın Adı: Kurumlar Vergisi Genel Tebliği (Seri No: 1)'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Seri No: 25)

24 Mayıs 2026 Tarihli Resmi Gazete

Sayı: 33263

Hazine ve Maliye Bakanlığı (Gelir İdaresi Başkanlığı)'ndan:

Bu Tebliğe; 28/7/2024 tarihli ve [7524 sayılı Kanunun](#) 32 nci ve 4/12/2025 tarihli ve [7566 sayılı Kanunun](#) 2 nci maddeleri ile [193 sayılı Gelir Vergisi Kanununda](#) ve [5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununda](#) yapılan düzenlemelere ilişkin açıklamalara yer verilmekte olup, 1 seri no.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliğinde ilgili bölümler itibarıyla aşığıdaki değişiklikler yapılmıştır.

MADDE 1- 3/4/2007 tarihli ve 26482 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan [Kurumlar Vergisi Genel Tebliği \(Seri No: 1\)](#)'nin "5.5. Türkiye'de kurulu fonlar ile yatırım ortaklıklarının kazançlarına ilişkin istisna" başlıklı bölümünün üçüncü paragrafının birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşığıdaki cümle, beşinci paragrafından sonra gelmek üzere aşığıdaki paragraflar eklenmiş, mevcut yedinci ve sekizinci paragrafları aşığıdaki şekilde ve aynı bölümde yer alan "Örnek:" ibaresi "Örnek 4:" olarak değiştirilmiştir.

"Diğer taraftan, 1/1/2025 tarihinden itibaren elde edilen

kazançlara ilişkin avans kar paylarının da kar dağıtımının hesaplanmasında dikkate alınacağı tabiidir.”

“Kar dağıtımına esas taşınmaz kazancı hesaplanırken, taşınmazlardan elde edilen hasıllattan, bu faaliyet nedeniyle yüklenilen gider ve maliyet unsurlarının düşülmesi sonucu bulunacak kazanç dikkate alınacaktır. Taşınmazlara ilişkin faaliyetin veya toplamda tüm faaliyetlerin zararlarla sonuçlanması halinde, istisna uygulamasında kar dağıtım şartının söz konusu olmayacağı tabiidir.

Öte yandan, taşınmazlara ilişkin faaliyetlerin karla, diğer faaliyetlerin ise zararlarla sonuçlanması ve toplam kazancın taşınmazlardan elde edilen kazançtan düşük olması halinde, kazancın yarısının dağıtılması istisna açısından yeterli sayılacaktır.

Örnek 1: (A) Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı A.Ş. 2025 yılında taşınmazlardan 1.000.000 TL kar elde etmiş olup, Ortaklığın diğer faaliyetleri ise 600.000 TL zararlarla sonuçlanmıştır. Böylece anılan Ortaklığın 2025 yılında, $(1.000.000 - 600.000)$ 400.000 TL kazancı bulunmaktadır. (Kar dağıtımına konu edilecek tutarın tespitinde kanuni yedek akçeler ihmal edilmiştir.) Buna göre, (A) Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı A.Ş.’nin 2025 yılı kazancının yarısı olan $(400.000 \times \%50)$ 200.000 TL’nin dağıtımı, istisnanın uygulanması için yeterlidir.

Taşınmazlara ilişkin faaliyetler ile bu kapsama girmeyen işlerin birlikte yürütülmesi halinde müşterek genel giderlerin, bu faaliyetler ile ilgili olarak cari yılda oluşan maliyetlerin birbirine oranı esas alınarak dağıtılması gerekmektedir.

Taşınmaz faaliyetleri ile bu kapsama girmeyen faaliyetlerde müştereken kullanılan tesisat, makine ve ulaştırma vasıtalarının amortismanlarının ise bunların her bir işte

kullanıldıkları gün sayısına göre dağıtımının yapılması gerekmektedir. Hangi işlerde ne kadar süreyle kullanıldığı tespit edilemeyen sabit kıymetlere ilişkin amortismanlar, müşterek genel giderlerle birlikte dağıtım tabii tutulacaktır.

Örnek 2: (B) Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı A.Ş.'nin 2025 yılında taşınmaz faaliyetine ilişkin maliyeti 9.000.000 TL, diğer faaliyetleri nedeniyle oluşan maliyeti 1.000.000 TL'dir. Ortaklığın müşterek genel giderleri ise 500.000 TL'dir. Bu durumda kar dağıtımına esas taşınmaz kazancı, $[500.000 \times (9.000.000 / 10.000.000)]$ 450.000 TL müşterek genel gider dikkate alınmak suretiyle tespit edilecektir."

"Faaliyet alanı gereği portföyüne veya aktifine taşınmaz dahil edemeyen ve inşaat projeleri yapamayan fon ve ortaklıkların bahse konu gelirleri bulunmayacağından, bu fon ve ortaklıklar için kar dağıtım şartının aranmayacağı tabiidir. Öte yandan, herhangi bir şekilde taşınmaz kazancı elde eden fon ve ortaklıkların istisnadan yararlanabilmesi için, söz konusu kazançlar bakımından kar dağıtım şartı aranacaktır.

Dağıtılması gereken kazancın tespitinde, kurumların Türk Ticaret Kanunu uyarınca ayırması zorunlu olan kanuni yedek akçeler dikkate alınabilecek ve taşınmaz gelirlerine isabet eden kanuni yedek akçe tutarı düşüldükten sonraki kazancın %50'si dağıtım tabii edilecektir. Karın sermayeye eklenmesi kar dağıtım sayılmadığından, kar paylarının sermayeye eklenmesi suretiyle kar dağıtım şartının sağlanması söz konusu değildir. Sermaye piyasası mevzuatına göre belirlenen net dağıtılabilir kar esas alınarak kar dağıtım yapılması gerekmektedir. Ancak net dağıtılabilir karın, Vergi Usul Kanununa göre tutulan kayıtlar kapsamında tespit edilen kar tutarını aşmaması gerekir. Sermaye piyasası mevzuatına göre belirlenen net dağıtılabilir karın, Vergi Usul Kanununa göre tutulan kayıtlar kapsamında tespit edilen kardan daha düşük olması halinde, sermaye piyasası mevzuatına göre belirlenen net dağıtılabilir karın dikkate alınacağı tabiidir.

Örnek 3: (C) Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı A.Ş.’nin 2025 yılında taşınmazlardan elde ettiği kazancı 8.000.000 TL’dir. Sermaye piyasası mevzuatı uyarınca Ortaklığın net dağıtılabilir karı 7.000.000 TL; Vergi Usul Kanununa göre tutulan kayıtlara göre belirlenen net dağıtılabilir karı ise 5.000.000 TL’dir. Buna göre ilgili mevzuatında aksi bir durum olmadıkça, Ortaklığın net dağıtılabilir karı olarak 5.000.000 TL esas alınacak ve bu tutarın, tamamının taşınmazlardan elde edilen kazanç kabul edilmek suretiyle istisnadan yararlanmak için yarısının dağıtılması gerekecektir.”

MADDE 2- Aynı Tebliğin “5.17. Kurumlar vergisinden istisna edilen kazançlara isabet eden giderlerin diğer kazançlardan indirilememesi” başlıklı bölümünden sonra gelmek üzere aşağıdaki bölüm eklenmiştir.

“5.18. İstisna uygulamalarında kar ve zararların değerlendirilmesi

Kurumlar vergisi yönünden istisnanın belirli bir faaliyete özgülenmesi durumunda, ilgili faaliyetin bir bütün halinde değerlendirilmesi ve kazancın bu bütünlük çerçevesinde tespit edilmesi gerekmektedir. İşlem bazında uygulanan istisnalarda ise kazanç ve istisna her bir işlem bazında belirlenmektedir.

Faaliyet esaslı istisnalar, bir hesap döneminde aynı istisna konusundaki tüm faaliyetlerin birlikte değerlendirilmesi sonucunda oluşan kazançlara ilişkindir. Bu kapsama giren istisnaların bazıları aşağıdaki gibidir.

a) Yatırım fon ve ortaklıklarının kazanç istisnası (taşınmazlardan elde edilen kazançlar hariç) (5520 sayılı Kanun madde 5/1-d)

b) Yurt dışı şube kazançları istisnası (5520 sayılı Kanun

madde 5/1-g)

c) Yurt dışı inşaat, onarım, montaj ve teknik hizmetler kazanç istisnası (5520 sayılı Kanun madde 5/1-h)

ç) Eğitim ve öğretim kazanç istisnası (5520 sayılı Kanun madde 5/1-ı)

d) Risturn kazanç istisnası (5520 sayılı Kanun madde 5/1-i)

e) Yabancı fon kazançlarının vergilendirilmesinde yönetici şirketlere ilişkin kazanç istisnası (5520 sayılı Kanun madde 5/A)

f) Sınai mülkiyet hakları satış kazancı istisnası (5520 sayılı Kanun madde 5/B)

g) Türk uluslararası gemi siciline kayıtlı gemilerin işletilmesinden sağlanan kazanç istisnası (4490 sayılı Kanun madde 12)

ğ) Serbest bölgelerde elde edilen kazanç istisnası (3218 sayılı Kanun geçici madde 3)

h) Teknoloji geliştirme bölgelerinde elde edilen kazanç istisnası (4691 sayılı Kanun geçici madde 2)

ı) Araştırma altyapılarının Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerinden elde ettikleri kazançlarda istisna (6550 sayılı Kanun geçici madde 1/a)

Örnek 1: (A) A.Ş. teknoloji geliştirme bölgesinde farklı projeler kapsamında yazılım, tasarım ve Ar-Ge faaliyetleri yürütmektedir. Şirket, 2025 hesap döneminde 1. Ar-Ge projesinden 2.500.000 TL kazanç elde etmiş, 2. Ar-Ge projesinden ise 1.000.000 TL zarar doğmuştur.

Buna göre, teknoloji geliştirme bölgesinde yürütülen faaliyetler hesap döneminde bir bütün olarak değerlendirileceğinden, istisna kapsamındaki projelerden doğan

zararların bu kapsamdaki kazançlardan mahsup edilmesi gerekmekte olup, söz konusu faaliyetten elde edilen (2.500.000 – 1.000.000) 1.500.000 TL kazanç, 4691 sayılı Kanunun geçici 2 nci maddesi kapsamında kurumlar vergisinden istisna edilecek ve bu tutar beyannamenin ilgili istisna satırına yazılacaktır.

İşlem esaslı istisnalar, hesap dönemi içerisindeki her bir işleme bağlı olarak ayrı ayrı doğan kazançlara ilişkindir. Bu kapsama giren istisnaların bazıları aşağıdaki gibidir.

- a) İştirak kazançları istisnası (5520 sayılı Kanun madde 5/1-a)
- b) Yurt dışı iştirak kazançları istisnası (5520 sayılı Kanun madde 5/1-b)
- c) Yurt dışı iştirak hissesi satış kazancı istisnası (5520 sayılı Kanun madde 5/1-c)
- ç) Emisyon primi kazancı istisnası (5520 sayılı Kanun madde 5/1-ç)
- d) Taşınmaz, iştirak hisseleri ve fon satış kazancı istisnası (5520 sayılı Kanun madde 5/1-e)
- e) Bankalara, finansal kiralama ya da finansman şirketlerine veya TMSF'ye borçlu durumda olanların taşınmaz veya iştirak hisselerinin satış kazancı istisnası (5520 sayılı Kanun madde 5/1-f)
- f) Sat-kirala-geri al işlemlerine yönelik kazanç istisnası (5520 sayılı Kanun madde 5/1-j)
- g) Varlık kiralama işlemlerinden elde edilen kazanç istisnası (5520 sayılı Kanun madde 5/1-k)
- ğ) Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu kapsamında düzenlenen ürün senetlerinin elden çıkarılmasından doğan kazanç istisnası (193 sayılı Kanun geçici madde 76)

Örnek 2: (B) A.Ş. aktifinde yer alan iki ayrı taşınmazı bankaya olan borcuna karşılık alacaklı bankaya 2025 hesap döneminde satmıştır. Söz konusu satış işlemlerinin birincisinden 3.500.000 TL kazanç elde etmiş, ikincisinden ise 1.500.000 TL zarar doğmuştur.

Buna göre, Kurumlar Vergisi Kanununun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendi kapsamında her bir satış işleminden doğan kazanç veya zarar ayrı ayrı dikkate alınacak olup, birinci taşınmaz satışından kaynaklı 3.500.000 TL kazanç kurumlar vergisinden istisna edilecek, ikinci taşınmaz satışından doğan 1.500.000 TL zarar ise beyannamenin kanunen kabul edilmeyen gider satırına yazılacaktır.”

MADDE 3- Aynı Tebliğin “10.6.5.1.” numaralı bölümündeki “sadece” ibaresinden sonra gelmek üzere “dördüncü geçici vergilendirme dönemi ile” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 4- Aynı Tebliğin “32.5.6. Yurt içi asgari kurumlar vergisi hesaplamasında kurum kazancından düşülmeyen istisna ve indirimler” başlıklı bölümünden sonra gelmek üzere aşağıdaki bölüm eklenmiştir.

“32.5.7. Asgari kurumlar vergisinden indirilen yatırıma katkı tutarının tespiti

Kurumlar Vergisi Kanununun 32/C maddesine göre hesaplanan asgari kurumlar vergisinden indirilen yatırıma katkı tutarının tespitinde, 2/8/2024 tarihinden önce mevcut yatırım teşvik belgelerinde kayıtlı olan yatırım tutarı dikkate alınmakta, bu tarihten sonra yatırım teşvik belgesinde gerçekleştirilen revizeler sonucundaki artışlar hesaplama dahil edilmemektedir. Buna göre, teşvik belgesini 2/8/2024 tarihinden önce alan ve 2/8/2024 tarihinden sonra revize eden mükelleflerin, 32/A maddesine göre alınmayan vergilerini, 2/8/2024 öncesi yatırıma katkı tutarını dikkate almak veya oranlama yapmak suretiyle tespit etmeleri mümkündür.

Örnek: (A) A.Ş.’nin 2/8/2024 tarihinden önce aldığı yatırım

teşvik belgesinde kayıtlı yatırım tutarı 10.000.000 TL, yatırıma katkı oranı ise %30'dur. Şirket, 2/8/2024 tarihinden sonra yatırım teşvik belgesini revize ettirmiş ve yatırım tutarını 15.000.000 TL'ye yükseltmiştir. Buna göre şirketin, 2/8/2024 öncesi yatırıma katkı tutarı $(10.000.000 \times \%30)$ 3.000.000 TL; 2/8/2024 tarihinden sonra eklenen yatırıma katkı tutarı $(5.000.000 \times \%30)$ 1.500.000 TL; toplam yatırıma katkı tutarı ise $(3.000.000 + 1.500.000)$ 4.500.000 TL'dir. Şirket, 2025 hesap dönemi öncesinde yatırıma katkı tutarınının 500.000 TL'sini kullanmıştır.

(A) A.Ş.'nin 2025 hesap dönemine ilişkin ticari bilanço karı 3.000.000 TL, kanunen kabul edilmeyen gideri 500.000 TL'dir. Mükellef kurumun 2025 hesap dönemine ilişkin verdiği kurumlar vergisi beyannamesinde yatırım teşvik belgesi dolayısıyla indirimli kurumlar vergisine tabi matrahı 750.000 TL, indirimli vergi oranı ise %5'tir. Kurum ayrıca, 2.700.000 TL nakdi sermaye faiz indirimini matrahından indirim konusu yapmıştır.

Mükellef kurumun 2025 hesap dönemine ilişkin verdiği kurumlar vergisi beyannamesinde;

– teşvik belgesine göre alınmayan vergi $(750.000 \times \%20)$ 150.000 TL

– indirimli orana tabi matrah üzerinden hesaplanan vergi $(750.000 \times \%5)$ 37.500 TL

– genel orana tabi matrah $(800.000 - 750.000)$ 50.000 TL

– genel orana tabi matrah üzerinden hesaplanan vergi $(50.000 \times \%25)$ 12.500 TL

– hesaplanan kurumlar vergisi $(37.500 + 12.500)$ 50.000 TL

– (indirim öncesi) asgari vergi $[(3.000.000 + 500.000) \times \%10]$ 350.000 TL

olarak tespit edilmiştir.

Asgari vergiden, 2/8/2024 tarihinden önceki belgede kayıtlı yatırıma göre hesaplanan yatırıma katkı tutarı öncelikle indirilebilecek veya oranlama yapılmak suretiyle tespit edilen tutar indirimine konu edilebilecektir.

- **1. yöntem:** 150.000 TL'nin tamamının, 2/8/2024 öncesi belgede kayıtlı yatırıma göre hesaplanan yatırıma katkı tutarı olan 3.000.000 TL'den düşülmesi mümkündür. Böylece, kalan $[3.000.000 - (500.000 + 150.000)]$ 2.350.000 TL yatırıma katkı tutarı, ileriki dönem kurumlar vergisi beyannamelerinde asgari vergiden düşülmeye devam edilecek ve 3.000.000 TL'lik yatırıma katkı tutarı kullanıldıktan sonra asgari vergiden yatırıma katkı tutarı düşülemeyecektir. Buna göre şirketin 2025 dönemi asgari vergisi $(350.000 - 150.000)$ 200.000 TL olarak belirlenecektir.

- **2. yöntem:** 150.000 TL'nin, 2/8/2024 öncesi ve sonrası belgelerde kayıtlı yatırım tutarına göre belirlenen yatırıma katkı tutarlarına oranlanarak dikkate alınması da mümkündür. Böylece, 2/8/2024 öncesi belgeye göre hesaplanan yatırıma katkı tutarına isabet eden $[150.000 \times (3.000.000 / 4.500.000)]$ 100.000 TL, 2/8/2024 sonrası belgeye göre hesaplanan yatırıma katkı tutarına isabet eden $[150.000 \times (1.500.000 / 4.500.000)]$ 50.000 TL olacaktır. Buna göre şirketin hesaplanan asgari vergisi $(350.000 - 100.000)$ 250.000 TL olarak belirlenecektir. Öte yandan, kalan $[3.000.000 - (500.000 + 100.000)]$ 2.400.000 TL yatırıma katkı tutarı, ileriki dönem kurumlar vergisi beyannamelerinde asgari vergiden düşülmeye devam edilecektir. Revize sonrası belgeye göre hesaplanan yatırıma katkı tutarına isabet eden 50.000 TL'nin asgari vergiden indirilemeyeceği tabiidir.

Mükellefin 2025 hesap dönemi kurumlar vergisi beyannamesinde kullandığı yatırıma katkı tutarı her halükarda 150.000 TL olacaktır.”

MADDE 5- Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 6- Bu Tebliğ hükümlerini Hazine ve Maliye Bakanı yürütür.

7579 Sayılı Tapu Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun

Mevzuatın Adı: 7579 Sayılı Tapu Kanunu İle Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun 22 Mayıs 2026 Ta...

7579 Sayılı Tapu Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun

Tarih: 22 Mayıs 2026

Mevzuatın Adı: 7579 Sayılı Tapu Kanunu İle Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun

22 Mayıs 2026 Tarihli Resmi Gazete

Sayı: 33261

Kanun No: 7579

Kabul Tarihi: 7/5/2026

MADDE 1- 22/12/1934 tarihli ve [2644 sayılı Tapu Kanununa](#) aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 4- Sermaye Piyasası Kurulu ile Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu tarafından yetkilendirilen değerlendirme kuruluşlarınca, konut finansmanı ve sermaye piyasası mevzuatı gereğince düzenlenen değerlendirme raporunun, düzenlettiren kamu kurum ve kuruluşları, bankalar ve diğer finans kuruluşları tarafından raporun düzenlendiği tarihte Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğüne elektronik ortamda ve bedelsiz olarak gönderilmesi zorunludur. Verilerin elektronik ortamda gönderilmesine ilişkin usul ve esaslar, ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri alınmak suretiyle Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü tarafından belirlenir.”

MADDE 2- 1/7/1964 tarihli ve [488 sayılı Damga Vergisi Kanununa](#) aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 5- Toplu Konut İdaresi Başkanlığınca; bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 31/12/2027 tarihine kadar (bu tarih dâhil), daha önce ihale ilanı verilmiş olmakla birlikte son teklif verme tarihi geçmemiş olanlar dâhil olmak üzere sosyal konut ve konut ile birlikte ihaleye çıkılan yapım işlerine ilişkin ihalelerde, alınan ihale kararları ve Başkanlık ile işi yüklenenler arasında düzenlenen sözleşmeler damga vergisinden istisnadır. Bu süreyi üç yıla kadar uzatmaya Cumhurbaşkanı yetkilidir.”

MADDE 3- 23/6/1965 tarihli ve [634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanununun](#) 35 inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde yer alan “avans olarak münasip miktarda paranın toplanması ve bu avansın harcanıp bitmesi halinde, geri kalan işler için tekrar avans toplanması” ibaresi “işletme projesi onaylanıncaya kadar avansın toplanması” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 4- 634 sayılı Kanunun 37 nci maddesinin birinci fıkrası ile ikinci fıkrasının (c) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, üçüncü fıkrasının birinci cümlesine

“bildirilir” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve en geç üç ay içinde aynen veya değiştirilerek kabulüne yönelik genel kurulda karar alınır” ibaresi eklenmiş, ikinci cümlesi yürürlükten kaldırılmış ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“İşletme projesi kat malikleri genel kurulunda onaylanır. Kat malikleri kurulunca kabul edilmiş işletme projesi yoksa, en geç üç ay içinde kat malikleri kurulunda onaylanıncaya kadar yönetici, gecikmeksizin geçici bir işletme projesi yapar.”

“c) Her kat malikinin 20 nci maddedeki esaslara göre vermesi gereken avans tutarı;”

“Mevcut işletme projesi varsa, geçici işletme projesi için öngörülen bedel, yürürlüğü devam eden işletme projesi bedelinin takvim yılı başından geçerli olmak üzere, her yıl, bir önceki yıla ilişkin olarak 4/1/1961 tarihli ve [213 sayılı Vergi Usul Kanununun](#) mükerrer 298 inci maddesi hükümleri uyarınca tespit ve ilan edilen yeniden değerlendirme oranından fazla olmamak kaydıyla belirlenir ve yukarıda belirlenen usulde kat malikleri kuruluna sunulur.”

MADDE 5- 634 sayılı Kanunun 70 inci maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında yer alan “beşte dördünün” ibareleri “üçte ikisinin” şeklinde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Yönetim planlarının bu maddeye aykırı hükümleri uygulanmaz.”

MADDE 6- 24/4/1969 tarihli ve [1163 sayılı Kooperatifler Kanununa](#) aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 6- İnşaatı tamamlayarak etaplar halinde yeniden inşaata başlayan yapı kooperatifleri, yaptıkları ve yapmayı planladıkları tüm inşaatlar tamamlanmadan iş yeri ve konutları ortaklarına tahsis etmiş olsalar dahi tahsis edilen

gayrimenkullerin tapusunun devrini yapamaz.”

MADDE 7- 9/8/1983 tarihli ve [2872 sayılı Çevre Kanununun](#) 2 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Çevre yönetimi hizmeti” tanımına “çevre yönetim birimleri,” ibaresinden sonra gelmek üzere “çevre danışmanlık firmaları veya yetkilendirilmiş kişiler” ibaresi eklenmiş, Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilen “Çevre danışmanlık firması” tanımı aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiş ve bu tanımdan sonra gelmek üzere aşağıdaki “Yetkilendirilmiş kişi” tanımı eklenmiştir.

“Çevre danışmanlık firması: Çevre yönetimi hizmeti kapsamında usul ve esasları ilgili yönetmelikle belirlenen başvuruları yapan, her türlü rapor ve teknik belgeyi hazırlamaya yetkili ve bunlardan sorumlu olan, aylık faaliyet raporunda aykırılıkları tespit ederek Bakanlığa bildirmekle yükümlü olan, hizmet verdiği tesis ve işletme çalışanlarına ve sorumlularına çevresel konularda eğitim veren, nitelik ve nicelikleri ilgili yönetmelikle belirlenen mühendislik ve fen fakültesi mezunlarından çevre yönetimi hizmeti yeterlik belgesine sahip olan kişileri bünyesinde çalıştıran, ortaklık payı bakımından ortaklarının yüzde ellisinden fazlası çevre yönetim hizmeti yeterlik belgesine sahip ve Bakanlık tarafından yetkilendirilen tüzel kişiliği,”

“Yetkilendirilmiş kişi: Çevre yönetimi hizmeti vermek üzere Bakanlık tarafından yetkilendirilen, üniversitelerin mühendislik veya fen fakültelerinin ilgili yönetmelikte belirlenen bölümlerinden mezun olan kişileri,”

MADDE 8- 2872 sayılı Kanunun 20 nci maddesinin birinci fıkrasının (m) bendine “kurmayanlara” ibaresinden sonra gelmek üzere “ya da çevre danışmanlık firmalarından hizmet almayanlara” ibaresi, “çevre mühendisi” ibaresinden sonra gelmek üzere “veya Bakanlıkça yetkilendirilen kişiyi” ibaresi

ve bende aşağıdaki paragraflar eklenmiştir.

“Ek 2 nci maddenin birinci fıkrasındaki bildirim yükümlülüğünü yerine getirmeyen ve/veya tespit edilen aykırılıkları aylık faaliyet raporunda belirtmeyen evre danışmanlık firmalarına 75.000 Türk lirası idari para cezası verilir.

Ayrıca evre yönetimi hizmeti verenlere, esasları ilgili yönetmelikte belirlenen yükümlülükleri yerine getirmediikleri takdirde ceza puanı uygulanır, uygulanan ceza puanının dört yıl içerisinde 100 puana ulaşması durumunda yeterlik belgesi yüzseksen gün süre ile askıya alınır. Uygulanan ceza puanının dört yıl içinde 200 puana ulaşması durumunda yeterlik belgesi iki yıl süreyle iptal edilir.”

MADDE 9- 2872 sayılı Kanunun ek 2 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Faaliyetleri sonucu evre kirliliğine neden olacak veya çevreye zarar verecek kurum, kuruluş ve işletmeler evre yönetimi hizmeti almakla, evre danışmanlık firmaları ise evre yönetimi hizmeti verdikleri kurum, kuruluş ve işletmelerin evre mevzuatına aykırı fiillerini Bakanlığa bildirmekle yükümlüdür. evre danışmanlık firmasının asgari hizmet bedel tarifesi ile bu maddeye ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça ıkarılacak yönetmelikle belirlenir.”

“Bu fıkranın yürürlük tarihinden önce kurulmuş olan evre danışmanlık firmalarının kuruluş şartlarına ilişkin müktesep hakları saklıdır.”

MADDE 10- 2/3/1984 tarihli ve [2985 sayılı Toplu Konut Kanununun](#) 6 ncı maddesinin başlığına “kanunlar” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve sözleşme uygulamaları” ibaresi ve maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“İkinci fıkra kapsamındaki sözleşmeler ile taşınmaz satışlarına yönelik sözleşme ilişkisi kurulmadan önce alıcılar tarafından imzalanması gereken başvuru evrakları, müzakere tutanakları ve buna benzer diğer evraklar; yazılı şekilde veya uzaktan iletişim araçlarının kullanılması suretiyle mesafeli olarak ya da mesafeli olsun olmasın bir bilişim veya elektronik haberleşme cihazı üzerinden gerçekleştirilecek ve karşı taraf kimliğinin doğrulanmasına imkân verecek yöntemler yoluyla düzenlenebilir.

Yükümlülüklerini yerine getirmeyen hak sahibinin vefatı neticesinde yasal mirasçılarının mirasçılık sıfatlarını gösteren bir belgeyi sunmaması halinde Başkanlık, adli makamlardan herhangi bir yetki almaksızın mirasçılık belgesi düzenlenmesi için mahkeme veya noterliğe başvurabilir.

Başkanlık, görevleri ile ilgili dava ve icra işlemlerinde teminat yatırmaktan muaftır.”

MADDE 11- 2985 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 17- Yeni yerleşim alanı olarak belirlenen sosyal konut alanı içerisinde bulunan yerlerde, kamu kurum ve kuruluşlarına ait taşınmazlardan uygulamaya dâhil edilecek olanlar ile özel mülkiyete tabi diğer bütün taşınmazlar için Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından ilgisine göre devir veya acele kamulaştırma kararı alınabilir. Kamulaştırma işlemleri [2942 sayılı Kanun](#) hükümleri çerçevesinde Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı veya Toplu Konut İdaresi Başkanlığı tarafından yürütülür.”

MADDE 12- 3/5/1985 tarihli ve [3194 sayılı İmar Kanununun](#) 28 inci maddesinin sekizinci fıkrasına aşağıdaki cümle ve maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Şantiye şefi, şantiyede yürütülen günlük işlerin ve çalışan

yetki belgeli ustaların kaydını Bakanlıkça belirlenecek usule uygun tutmak zorundadır.”

“Kullanıma yönelik belgeye sahip yapılarda, yapı sahibinin süresi içinde başvurusu üzerine yangın güvenliğine yönelik periyodik kontroller yapılır. Bu kontroller, belediyelerin ilgili itfaiye teşkilatı veya itfaiyenin gerekli gördüğü durumlarda binalarda yangından korunma önlemleri ve yangın söndürme sistemleri hakkında Bakanlıkça veya Bakanlığın yetkilendirdiği kurum ve kuruluşlarca verilen eğitim ve sınavda başarılı olup yetkilendirilen yangın güvenlik uzmanları tarafından yangın güvenlik raporu düzenlenmek suretiyle gerçekleştirilir. Bu fıkra kapsamında gerekli kontrollerin yapılması ve raporların hazırlanması amacıyla belediyeler gerekli tedbirleri alır.

Yapı denetim kuruluşlarında görev alan denetçilerin hangi yapılarda hangi tarih aralığında görev aldıkları, Bakanlıkça kurulacak elektronik sistem üzerinden takip edilir. Yapı ruhsatında bu kişilerin isim ve imzaları yer almaz.”

MADDE 13- 3194 sayılı Kanununun 40 ıncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Yangın güvenliğine yönelik periyodik kontrollerde tespit edilen eksiklikler altı aydan fazla olmamak üzere ilgili idaresince verilen süre içinde giderilerek geçerli yangın güvenlik raporu alınır. Esaslı tadilat gerektiren eksiklikler, ilgili idaresinden alınacak ruhsat veya izin ile yapılır. İlgili idaresince verilecek süre ruhsat veya izin tarihinden itibaren başlar.”

MADDE 14- 3194 sayılı Kanununun 42 nci maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendine aşağıdaki cümle eklenmiş, üçüncü fıkrasında yer alan “ve şantiye şefine,” ibaresi “, şantiye şefine, enerji kimlik belgesi uzmanına ve yangın güvenlik uzmanına,” şeklinde değiştirilmiş, dördüncü fıkrasına “bir afet” ibaresinden sonra gelmek üzere “veya yangın” ibaresi,

“idarece tanınan süre içinde” ibaresinden sonra gelmek üzere “eksiklikleri gidermeyen,” ibaresi, altıncı fıkrasına “yapının inşa edilmesi” ibaresinden sonra gelmek üzere “veya yangın güvenliği açısından kullanım” ibaresi eklenmiş, onuncu fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan “ve diğer sorumluluklarını yerine getirmemesi hallerinde” ibaresi “halinde” şeklinde değiştirilmiş, cümleye “Bakanlıkça” ibaresinden sonra gelmek üzere “veya Bakanlıkça yetkilendirilmiş idare tarafından” ibaresi, dördüncü cümlesinde yer alan “Yetki belgeli yapı müteahhidi olmaksızın” ibaresinden sonra gelmek üzere “ya da sahte veya gerçeğe aykırı belge kullanılarak temin edilen müteahhitlik sınıflandırma belgesi ile” ibaresi, “yapı mühürlenir” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve beş yıl süre ile belge numarası iptal edilir” ibaresi ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Bakanlıkça yapı sınıflarına yeni grup eklenmesi halinde, eklenen grup için ilgili sınıftaki mevcut en üst grup esas alınarak işlem tesis edilir.”

“Ruhsata tabi olup ruhsat alınmaksızın veya 27 nci madde kapsamında izin alınmaksızın yapılacak yapılarda kullanılmak amacıyla hazır betonu piyasaya arz eden ya da piyasada bulunduran kişiler ilgili idare tarafından beşyüzbin Türk lirası idari para cezası ile cezalandırılır.”

MADDE 15- 3194 sayılı Kanununun 44 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bentler eklenmiştir.

“k) Yangın güvenliğine yönelik periyodik kontroller, kontrole tabi yapılar ve kontrollerin süresi, alınacak ücretler, yangın güvenlik uzmanlarının nitelikleri, görev ve sorumluluklarına ilişkin usul ve esaslar,

1) Özellik arz eden yapıların tasarımı ile yapılarda sürdürülebilirliğin sağlanması, enerji verimliliği, yangından

ve gürültüden korunma gibi özel çalışma konularına ilişkin mimarlık ve mühendislik hizmetlerini yürütecek uzmanların nitelikleri ve belgelendirilmesine ilişkin usul ve esaslar,”

MADDE 16- 21/6/1987 tarihli ve [3402 sayılı Kadastro Kanununun](#) 41 inci maddesinin başlığı “Hatalar ve düzeltme işlemleri:” şeklinde, birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiş ve mevcut ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Kadastro sırasında veya sonrasında yapılan işlemlerle geometrik durumları kesinleşmiş olan taşınmazlarda ölçü, sınırlandırma, tersimat ve hesaplamalardan doğan düzeltme, taşınmaz malikleri ile diğer hak sahiplerine tebliğ olunur. Tebliğ tarihinden başlayan otuz gün içinde düzeltmenin kaldırılması yolunda sulh hukuk mahkemesinde dava açılmadığı takdirde, yapılan düzeltme kesinleşir. Tapu planının oluşturulduğu tarihte elde edilen ölçü ve hesaplamalar sonucunda bulunan koordinat, yüzölçümü gibi değerlerin, güncel teknolojiler kullanılarak yeniden hesaplanan değerleri arasındaki miktar, fark olarak tanımlanır.”

“Tapu planının üretim yöntemi ve ölçeğine göre hesaplanan taşınmazın zemindeki sınırları ile ölçü ve yüzölçümü değerleri arasındaki ölçü ve hesaplama tekniğine göre bilimsel olarak kabul edilebilir fark, yanılma sınırı (tecviz) olarak tanımlanır.

Fark, yanılma sınırı içinde veya dışında olabilir.

Hata, farkın yanılma sınırını aştığı durumlardır.”

“Kadastro sırasında veya sonrasında yapılan işlemlerle geometrik durumları kesinleşmiş olan taşınmazlarda ölçü, sınırlandırma, tersimat ve hesaplamalardan doğan yanılma sınırı dışındaki farklar ilgilinin müracaatı veya kadastro

müdürlüğünce re'sen düzeltilir. Yanılma sınırının içindeki farklar aynı usulle düzeltilebilir. Yapılacak düzeltme işlemlerinde farkın tamamı düzeltmeye konu edilir.”

MADDE 17- 24/11/1994 tarihli ve [4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanunun](#) 26 ncı maddesinin dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Mahalli idareler, bağlı kuruluşları, mahalli idare birlikleri ve bunlar tarafından kurulan şirketler ile bunların doğrudan doğruya ya da dolaylı olarak, birlikte veya ayrı ayrı sermayesinin yarısından fazlasına sahip oldukları şirketlerin yeni şirket kurması, kooperatif kurması, yarısından fazla hissesine sahip olduğu kooperatiflerin yeni şirket veya kooperatif kurması, mevcut veya kurulacak şirketlere veya kooperatiflere sermaye katılımında bulunması, bedelsiz devir yoluyla olanlar da dâhil olmak üzere her türlü hisse edinimi, şirket veya kooperatife ortak olunması Cumhurbaşkanının iznine tabidir.”

MADDE 18- 29/6/2001 tarihli ve [4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun](#) 7 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Hazinenin özel mülkiyetindeki taşınmazlar ile Bakanlığın bağlı, ilgili, ilişkili kurum ve kuruluşlarına ait taşınmazların, bunların arasında gerçekleştirilecek devir işlemlerinde, taşınmazlar mülkiyet sahibi idarenin yazısına istinaden resen tescil edilir.”

MADDE 19- 4706 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 7- Kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılması ve kamu kurum ve kuruluşları ile bağlı, ilgili ve ilişkili kurum, kuruluş ve bunların müessese, bağlı ortaklık ve iştiraklerinin münhasıran yatırım ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla,

a) Özel kanunları gereği tahsis amacı değiştirilerek Hazine adına tescili gereken yerleri tespit, tahdit ve tahsise yetkili bakanlığın uygun görüşüne istinaden mevzuatı çerçevesinde Hazine adına tescil ettirmeye; muvafakatlerine istinaden 28/12/1960 tarihli ve 189 sayılı Milli Savunma Bakanlığı İskan İhtiyaçları İçin Sarfiyat İcrası ve Bu Bakanlıkça Kullanılan Gayrimenkullerden Lüzumu Kalmıyanların Satılmasına Selahiyet Verilmesi Hakkında Kanun kapsamındakiler de dâhil olmak üzere kamu idarelerine tahsisli Hazine taşınmazlarının tahsislerini kaldırmaya, bu taşınmazları bu fıkranın (b) bendinde sayılanlara bedelsiz devretmeye, yapılacak imar planlarına göre kamu hizmetlerine ayrılan yerler ile Bakanlıkça ihtiyaç duyulan yerleri bedelsiz olarak Hazine adına tescile,

b) Bu fıkra kapsamındaki taşınmazların, Bakanlık veya Bakanlığın bağlı, ilgili ve ilişkili kurum, kuruluş ve bunların müessese, bağlı ortaklık ve iştiraklerince kendi mevzuatları çerçevesinde değerlendirilmesine ve bu değerlendirmenin hangi idare tarafından yapılacağına,

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca karar verilir.

Birinci fıkra kapsamındaki taşınmazların;

a) Değerlendirme işleminin Bakanlık tarafından yapılması halinde; taşınmazların değerlendirilmesinden yapılan masraflar düşüldükten sonra elde edilen gelirlerin tamamı genel bütçenin (B) işaretli cetveline gelir olarak kaydedilir, kaydedilen bu tutar karşılığında Bakanlık bütçesine ödenek eklemeye ve ödenek kaydedilen tutarlardan yılı içinde harcanmayan kısımları ertesi yıl bütçesine devren ödenek kaydetmeye Cumhurbaşkanı yetkilidir.

Bu gelirlerin yüzde 40'ı Bakanlık tarafından birinci fıkra kapsamında izin veya muvafakat sahibi kamu idarelerine veya ilgili bakanlığın talebi üzerine izin veya muvafakat sahibi

bakanlıkların bağlı, ilgili ve ilişkili kurumlarına aktarılır. Genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerine yapılacak kaynak transferleri ödenek aktarma suretiyle yapılır. Aktarılan bu ödeneklerden yılı içinde harcanmayan tutarları ertesi yıl bütçelerine aynı amaçla kullanılmak üzere devren ödenek kaydetmeye Cumhurbaşkanı yetkilidir. Yatırım niteliğindeki ödenekler yılı yatırım programı ile ilişkilendirilir. Genel bütçe kapsamındaki idareler dışındaki kamu idarelerine yapılacak kaynak transferleri ise bütçe gideri kaydedilmek suretiyle gerçekleştirilir. Merkezi yönetim kapsamındaki diğer idareler tarafından tahsil edilen tutarlar, ilgili kamu idaresince bir yandan (B) işaretli cetvele gelir, diğer yandan (A) işaretli cetvelin mevcut veya yeni açılacak tertiplerine ödenek kaydedilir.

Bu gelirlerin yüzde 60'a kadar kısmı ise Bakanlık bütçesine gider kaydedilmek üzere yerleşim yerlerinin ve toplumun afetlere karşı dirençliliğinin artırılması, afet risklerinin azaltılarak sosyal ve ekonomik etkilerinin en aza indirilmesi ve afet yönetiminin tüm süreçlerinin etkin bir şekilde yürütülmesi amacıyla [6306 sayılı Kanun](#) kapsamında afet riski altındaki alanların dönüşümü, 2/3/1984 tarihli ve [2985 sayılı Toplu Konut Kanunu](#) kapsamında sosyal konut üretimi ve 5/4/2023 tarihli ve [7452 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Yerleşme ve Yapılaşmaya İlişkin Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin Kabul Edilmesine Dair Kanun](#) kapsamındaki uygulamalar için Bakanlığın bağlı, ilgili ve ilişkili kurum, kuruluş ve bunların müessese, bağlı ortaklık ve iştiraklerine aktarılır.

b) Değerlendirme işleminin Bakanlığın bağlı, ilgili ve ilişkili kurum, kuruluş ve bunların müessese, bağlı ortaklık ve iştirakleri tarafından yapılması halinde; tutarlar ilgili kurum tarafından tahsil edilir, yapılan masraflar düşüldükten sonra kalan tutarın yüzde 60'ı ilgili kurum tarafından gelir kaydedilir. Bu tutar yerleşim yerlerinin ve toplumun afetlere karşı dirençliliğinin artırılması, afet risklerinin azaltılarak sosyal ve ekonomik etkilerinin en aza indirilmesi

ve afet yönetiminin tüm süreçlerinin etkin bir şekilde yürütülmesi amacıyla 6306 sayılı Kanun kapsamında afet riski altındaki alanların dönüşümü, 2985 sayılı Kanun kapsamında sosyal konut üretimi ve 7452 sayılı Kanun kapsamındaki uygulamalar için kullanılır veya bu tutar aynı amaçlarla kullanılmak üzere kısmen veya tamamen Bakanlığın diğer bağlı, ilgili ve ilişkili kurum, kuruluş ve bunların müessesesi, bağlı ortaklık ve iştiraklerine aktarılabilir. Geri kalan yüzde 40 ise genel bütçenin (B) işaretli cetveline gelir olarak kaydedilmek üzere Bakanlık Merkez Saymanlık Müdürlüğü hesabına gönderilir. Söz konusu gelirler karşılığı yapılacak işlemlerde bu fıkranın (a) bendinde düzenlenen hükümler uygulanır.

Bu madde kapsamında elde edilen gelirler hakkında 5 inci maddenin beşinci fıkrası hükmü uygulanmaz.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye, uygulamayı yönlendirmeye ve izlemeye, uygulamada ortaya çıkacak tereddütleri gidermeye Bakanlık yetkilidir.”

MADDE 20- 4706 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 31- Akşehir Gölü’nün Konya ili Akşehir ve Tuzlukçu ilçelerinde yer alan kıyı kesimine ait 4/4/1990 tarihli ve [3621 sayılı Kıyı Kanununun](#) 9 uncu maddesi uyarınca Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından onaylanarak 27/4/2023 tarihinde tespit edilen kıyı kenar çizgisine göre kıyıda kalmayan ancak 4/1/2019 tarihinde tespit edilen kıyı kenar çizgisine göre kıyıda kalmış olan yerlerde; bu Kanunun geçici 27 nci maddesi hükümleri, 4/1/2019 tarihi yerine 27/4/2023 tarihi, iki yıl olarak belirlenen başvuru süreleri ise bu maddenin yürürlük tarihi dikkate alınmak suretiyle uygulanır.”

MADDE 21- 29/6/2001 tarihli ve [4708 sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanunun](#) 1 inci maddesinin üçüncü fıkrasının (m) bendinde yer alan “İnşaat” ibaresinden sonra gelmek üzere “,

zemin" ibaresi ve fıkraya aşağıdaki bentler eklenmiştir.

"ö) Beton üreticisi: Betonun bileşenlerini karıştırarak beton haline getiren ve sevkiyatını sağlayan gerçek veya tüzel kişiyi,

p) Zemin ve temel etüt kuruluşu: Bakanlıktan aldığı izin belgesiyle zemin ve temel etüdü faaliyetini icra eden ve Bakanlıkça denetlenen, ortaklardan en az birinin jeoloji, jeofizik veya inşaat mühendisi olduğu tüzel kişiyi,"

MADDE 22- 4708 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin yedinci ve sekizinci fıkralarına "yapı denetim veya" ibarelerinden sonra gelmek üzere "zemin ve temel etüt veya" ibareleri eklenmiş, onuncu fıkrasının (c) bendinin (2) numaralı alt bendinde yer alan "laboratuvara teslimi" ibaresi "teslim alınması" şeklinde, bendin (9) numaralı alt bendi ile onbirinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, onikinci ve onüçüncü fıkralarına "yapı denetim veya" ibarelerinden sonra gelmek üzere "zemin ve temel etüt veya" ibareleri eklenmiş, onaltıncı fıkrasında yer alan "veya" ibaresi ", " şeklinde değiştirilmiş, fıkraya "denetçi mimar ve denetçi mühendislerin" ibaresinden sonra gelmek üzere "veya zemin ve temel etüt kuruluşlarının" ibaresi eklenmiş, yirmibirinci fıkrasına "Yapı denetim kuruluşlarından" ibaresinden sonra gelmek üzere ", zemin ve temel etüt kuruluşlarından" ibaresi, "Yapı denetim izin belgelerinin" ibaresinden sonra gelmek üzere "ve zemin ve temel etüt kuruluşlarının izin belgelerinin" ibaresi eklenmiş, yirmiüçüncü fıkrasına "onbeşinci fıkra" ibaresinden sonra gelmek üzere ", yirmisekizinci fıkra" ibaresi eklenmiş, yirmisekizinci fıkrasına "yapı denetim kuruluşları" ibaresinden sonra gelmek üzere ", beton üreticileri, zemin ve temel etüt kuruluşları" ibaresi eklenmiş ve maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

"9) Akdedilen sözleşme hükmü doğrultusunda numune alımına gitmediği veya sözleşmeye aykırı hareket ettiğinin tespiti,"

“Üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkra hükümleri, laboratuvar kuruluşu ve zemin ve temel etüt kuruluşu hakkında, üçüncü ve dördüncü fıkra hükümleri beton üreticisi hakkında uygulanan idari müeyyideler için de geçerlidir.”

“Laboratuvar kuruluşunda görevli iken çalıştığı laboratuvardaki idari görev dışında başka işte çalışan laboratuvar denetçilerine ve teknik elemanlarına İl Yapı Denetim Komisyonunun teklifi üzerine Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğünce 50.000 Türk lirası idari para cezası verilir.

Beton üreticisine, yapının denetimi için alınan sertleşmiş beton (karot) deney sonuçlarının ilgili standardı sağlamadığının tespiti hallerinde İl Yapı Denetim Komisyonunun teklifi üzerine Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğünce 500.000 Türk lirası idari para cezası verilir.

Beton üreticisine, Bakanlıkça yönetilen izleme sistemi kapsamında dökülen betonlarda, mikser etiketi ve/veya karekodlu irsaliyenin bulunmaması ve/veya mikser etiketi ile karekodlu irsaliyenin uyuşmaması hallerinde İl Yapı Denetim Komisyonunun teklifi üzerine Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğünce 250.000 Türk lirası idari para cezası verilir.”

MADDE 23- 4708 sayılı Kanunun 12 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “hizmet bedelinin belirlenmesi ve ödenmesi,” ibaresinden sonra gelmek üzere “laboratuvar hizmet sözleşmelerinin usul ve esasları,” ibaresi ve “laboratuvarca verilen hizmetlerin” ibaresinden sonra gelmek üzere “asgari ve” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 24- 4708 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Zemin ve temel etüt kuruluşları ve hizmeti

EK MADDE 2- Bu Kanun kapsamında yapılacak yapıların zemin ve temel etütleri Bakanlıkça izin belgesi verilen zemin ve temel

etüt kuruluşları tarafından yapılır.

Zemin ve temel etüt hizmet sözleşmeleri, zemin ve temel etüt kuruluşları ile proje müellifleri veya yapı sahipleri arasında imzalanır. Bu sözleşmenin usul ve esasları Bakanlıkça belirlenir.

Zemin ve temel etüt hizmet bedeli, zemin ve temel etüt kuruluşlarının hizmet bedellerinin ödenmesinde kullanılmak üzere hizmet alan proje müellifi veya yapı sahibince il muhasebe birimlerinde açılacak emanet nitelikli hesaba yatırılır. Yatırılan tutarın %2'si ruhsatı veren idarenin, %2'si Bakanlık bünyesinde bulunan döner sermaye işletmesinin, %10'unu geçmeyecek şekilde Bakanlıkça belirlenen oranı ise zemin ve temel etüt altyapısı ve sistemleri hakkında hizmet sağlamak üzere Bakanlıkça belirlenen kurum veya kuruluşun hesabına aktarılır. Bakanlık bu oranları iki katına kadar artırmaya ve yarısına kadar indirmeye yetkilidir.

Zemin ve temel etüt kuruluşlarının sınıflandırılması, bir ilde faaliyet gösterebilecek olan kuruluş sayısının belirlenmesi ile kuruluş safhasında sahip olunması gereken asgarî nitelikler, izin belgesinin geçici olarak geri alınmasına ilişkin şartlar, görevleri ile çalışma usul ve esasları, zemin ve temel etüt kuruluşlarında görev alacak personelde aranacak nitelik, tecrübe ve bunların istihdam şartları ile görev ve sorumlulukları, hizmet bedelinin belirlenmesi ve ödenmesine ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça hazırlanan yönetmeliklerle düzenlenir.

Zemin ve temel etüt kuruluşuna;

a) Zemin ve temel etüdüne esas arazi veya sondaj çalışmaları, numune alınması, saklanması, taşınması, laboratuvara teslimi, raporlanması, izlenmesi ve denetlenmesi süreçlerinde ilgili standartlara ve mevzuata uymadığının tespiti,

b) Laboratuvar deneylerini Bakanlıktan izin belgeli laboratuvarlara yaptırmadığının tespiti,

hallerinde İl Yapı Denetim Komisyonunun teklifi üzerine Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğünce 200.000 Türk lirası idari para cezası verilir.

Zemin ve temel etüt kuruluşunun, gerçeğe aykırı zemin ve temel etüt raporu vermesi halinde veya zemin ve temel etüt raporunun yapının statik hesaplarının hatalı yapılmasına sebebiyet vermesi halinde, izin belgesi Merkez Yapı Denetim Komisyonunun teklifi üzerine Bakanlıkça iptal edilerek faaliyetine son verilir ve teminatı irat kaydolunur.

Faaliyete son verme cezası alan zemin ve temel etüt kuruluşunun ortakları üç yıl süreyle herhangi bir zemin ve temel etüt, yapı denetim veya laboratuvar kuruluşunda teknik bir görev alamaz ve başka bir zemin ve temel etüt veya yapı denetim veya laboratuvar kuruluşunun ortağı olamaz.

Zemin ve temel etüt kuruluşunun bu maddenin altıncı fıkrası kapsamında izin belgesinin iptaline sebebiyet veren veya zemin ve temel etüt kuruluşuna son beş takvim yılı içerisinde üç ayrı değerlendirme raporu kapsamında üç adet idari para cezası uygulanmasına sebebiyet vererek kayıtları tutulan teknik personel üç yıl süre ile herhangi bir zemin ve temel etüt, yapı denetim veya laboratuvar kuruluşunda teknik bir görev alamaz ve başka bir zemin ve temel etüt veya yapı denetim veya laboratuvar kuruluşunun ortağı olamaz.

Zemin ve temel etüt kuruluşlarının yöneticileri, ortakları ve teknik personeli bu Kanunun uygulanmasından dolayı ortaya çıkan yapı hasarından sorumludur.

Bu maddenin uygulanmasına Bakanlıkça belirlenecek pilot ilde başlanır. Pilot uygulamanın genişletilmesi ve daraltılmasına Bakanlık yetkilidir.”

MADDE 25- 5/1/2002 tarihli ve [4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununun](#) ek 2 nci maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Anlaşmazlığın çözümü için verilen bu kararın ilgili idarece uygulanmasından kaynaklı davalar sözleşmenin tarafları arasında adli yargı mercilerinde görülür.

Yüksek Fen Kurulu Başkan ve üyeleri hakkında 19/10/2005 tarihli ve [5411 sayılı Bankacılık Kanununun](#) 104 üncü maddesi hükümleri kıyasen uygulanır.

Bu maddenin birinci ve ikinci fıkralarının uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 26- 24/12/2020 tarihli ve [7261 sayılı Türkiye Çevre Ajansının Kurulması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun](#) geçici 1 inci maddesinde yer alan “5 yıl” ibaresi “10 yıl” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 27- 7261 sayılı Kanunun geçici 2 nci maddesinde yer alan “31/12/2025” ibaresi “31/12/2027” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 28- 5/4/2023 tarihli ve [7452 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Yerleşme ve Yapılaşmaya İlişkin Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin Kabul Edilmesine Dair Kanunun](#) ek 1 inci maddesinin altıncı fıkrasının altıncı cümlesinde yer alan “Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı” ibaresi “Kentsel Dönüşüm Başkanlığı” şeklinde değiştirilmiş ve bu cümleden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiş, yedinci fıkrasının birinci cümlesine “Yapım işinin tamamlanmasından sonra,” ibaresinden sonra gelmek üzere “15/5/1959 tarihli ve [7269 sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanun](#) kapsamında anahtar teslimi yapılanlar hariç olmak üzere” ibaresi, ikinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümleler eklenmiş, dokuzuncu fıkrasının birinci cümlesine “teslim edilmek üzere” ibaresinden sonra gelmek üzere “veya hibe ve yapım kredisi destekleri ile” ibaresi, ikinci cümlesine “köy yerleşik alanı içinde” ibaresinden sonra gelmek üzere “veya dışında” ibaresi eklenmiş, beşinci cümlesinde yer

alan "söz konusu alanlar" ibaresi "söz konusu alanlardaki taşınmazlardan; üzerine 7269 sayılı Kanun uyarınca hak sahiplerine teslim edilmek üzere konut, iş yeri, samanlık ve ahır gibi tesisler inşa edilen taşınmazlar" şeklinde değiştirilmiş ve fıkraya beşinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümleler ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Bu Kanun kapsamında verilen hibe ve krediler; alacağın devrine, temlikine ve takasa konu edilemez, rehnedilemez, teminat gösterilemez, hak sahibi ya da müteahhidin borçlarından dolayı hiçbir suretle haczedilemez, üzerine ihtiyati tedbir, ihtiyati haciz konulamaz ve iflas masasına dahil edilemez."

"Bu bağımsız bölümler Hazine tarafından Kentsel Dönüşüm Başkanlığına bedelsiz devredilir. Başkanlık bu bağımsız bölümleri rayiç bedeli üzerinden 2886 sayılı Kanun hükümlerinden istisna tutarak Dönüşüm Projeleri Özel Hesabına gelir kaydedilmek üzere satışa ya da 6306 sayılı Kanun kapsamında yürütülen uygulamalarda değerlendirmeye yetkilidir."

"Bu maddenin altıncı fıkrası uyarınca hibe ve kredi destekleri ile üzerinde konut, iş yeri ve ahırlı konut yapılan yüz ölçümü en fazla 1.000 metrekare olarak belirlenen taşınmazlar ise Hazine tarafından Kentsel Dönüşüm Başkanlığına bedelsiz devredilir. Kentsel Dönüşüm Başkanlığına devrolunan taşınmazların rayiç bedelin yarısı üzerinden peşin ya da yüzde onu peşin ödenmek üzere beş yıla kadar taksitle faizsiz satışı Başkanlıkça gerçekleştirilebilir. Bu taşınmazların satış bedelinin tamamının ödenmesini müteakip hak sahiplerine faydalandırılan kredi miktarının iki katı kadar tutarda birinci derece birinci sıradan istifade hakkı ile Hazine lehine ipotek tesis edilerek tapu devredilebilir. Yapılan satış işlemleri doğrultusunda tahsil edilen tutarlar Dönüşüm Projeleri Özel Hesabına gelir kaydedilir."

“(10) 7269 sayılı Kanun kapsamında hak sahiplerine teslim edilmek üzere Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından üretilen konut, iş yeri, samanlık ve ahır gibi tesislere ilişkin dokuzuncu fıkranın ilgili hükümlerinin uygulanmasına devam olunmak kaydıyla; bu madde hükümleri yalnızca altıncı fıkra uyarınca hibe ve kredi desteği verilen yapılara yönelik uygulanır.”

MADDE 29- 2872 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 5- Türkiye’nin ev sahipliğinde ve başkanlığında gerçekleşecek Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi’nin 31. Taraflar Konferansı (COP31) kapsamında;

a) İklim Değişikliği Başkanlığı veya bu Başkanlıkça konferansın organizasyonu için yetkilendirilen yüklenicilerin her türlü mal ve hizmet alımları, kiralama ve ihale işleri ile ilgili düzenlenen kâğıtlar damga vergisinden müstesnadır.

b) İklim Değişikliği Başkanlığı veya bu Başkanlıkça konferansın organizasyonu için yetkilendirilen yükleniciler tarafından münhasıran konferansta kullanılmak üzere ithal edilecek veya geçici ithal edilecek eşya, gümrük vergileri ile eşya ithalinde aranan her türlü vergi, resim, harç ve fondan müstesnadır. Bu bent kapsamında ithal edilecek veya geçici ithal edilecek eşyaya ilişkin belli kuruluşların vereceği gümrük idaresine ibrazı zorunlu olan lisans, izin veya uygunluk belgesi aranmaz. Bu bendin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Ticaret Bakanlığı yetkilidir.

c) İklim Değişikliği Başkanlığı veya bu Başkanlıkça konferansın organizasyonu için yetkilendirilen yükleniciler tarafından iş yeri, kanuni ve iş merkezi Türkiye’de bulunmayan tüzel kişilerden münhasıran konferans kapsamında alınan hizmetlere ilişkin ödemelerden kurumlar vergisi kesintisi yapılmaz.”

MADDE 30- 27/6/1989 tarihli ve [375 sayılı Kanun Hükmünde](#)

Kararnameye aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 49- 16/11/2024 tarihi itibarıyla, evre, şehircilik ve İklım Değişikliği Bakanlığında idari görevde olanlardan daha önce milli emlak kontrolörü kadrosunda istihdam edilenler idari görevlerinin sona ermesini takip eden bir ay içinde talep etmeleri halinde evre, şehircilik ve İklım Değişikliği Bakanlığında durumlarına uygun başmüfettiş veya müfettiş kadrolarına evre, şehircilik ve İklım Değişikliği Bakanınca atanırlar.

Bu madde kapsamında yapılacak atamalar için uygun boş kadro bulunmaması halinde, atama onayının alınmasıyla birlikte başka bir işleme gerek kalmaksızın, söz konusu kadro ihdas edilmiş ve kurumların kadro cetvellerinin ilgili bölümlerine eklenmiş sayılır.”

Başvuru ve ödeme sürelerinin uzatımı

GEÇİCİ MADDE 1- (1) 29/6/2001 tarihli ve [4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun](#) 4 üncü maddesi kapsamında Hazineye ait tarım arazilerinin ve geçici 22 nci maddesi kapsamında Hazineye ait taşınmazların, 19/4/2012 tarihli ve [6292 sayılı Orman Köylülerinin Kalkınmalarının Desteklenmesi ve Hazine Adına Orman Sınırları Dışına ıkarılan Yerlerin Değerlendirilmesi ile Hazineye Ait Tarım Arazilerinin Satışı Hakkında Kanun](#) kapsamında 2/B alanlarında bulunan taşınmazlar ile Hazineye ait tarım arazilerinin satışına ilişkin olarak;

- a) Süresi içinde başvuru yapmayanların başvuru süresi,
- b) Kendilerine yapılan tebligatta belirtilen bedeli süresi içinde ödemeyenlerin ödeme süresi,
- c) Taksitli satışlarda, sözleşmesinde belirtilen taksitlerden ikiden fazlasını vadesinde ödemeyenlerin ödeme süresi,

31/12/2026 tarihine kadar uzatılmıştır.

(2) Birinci fıkranın (a) bendi kapsamında kalan taşınmazların satış bedeli; bu taşınmazlar için ilgili kanunlarda belirtilen başvuru sürelerinin son gününü izleyen üç aylık sürenin bittiği günden, ödeme yapmak amacıyla başvurulana güne kadar geçecek süre için Türkiye İstatistik Kurumunun her ay için belirlediği tüketici fiyat endeksi (TÜFE) aylık değişim oranları toplamında artırılarak hesaplanır.

(3) Birinci fıkranın (b) bendi kapsamında kalanlar için satış bedeli; kendilerine yapılan tebligatta belirtilen ödeme süresinin son gününü izleyen günden, ödeme yapmak amacıyla başvurulana güne kadar geçecek süre için Türkiye İstatistik Kurumunun her ay için belirlediği TÜFE aylık değişim oranları toplamında artırılarak hesaplanır.

(4) İkinci ve üçüncü fıkralar uyarınca yapılacak hesaplamalarda ay kesirleri dikkate alınmaz ve yapılacak hesaplamalarda her yıl için aylık değişim oranları toplamının yıllık kanuni faiz oranının iki katını geçmesi halinde geçen kısım hesaba katılmaz.

(5) [6292 sayılı Kanunun](#) 7 nci maddesi kapsamında süresi içinde iade başvurusunda bulunmayanlar ile geçici 8 inci maddesi kapsamında olanların başvuru süresi 31/12/2026 tarihine kadar uzatılmıştır.

(6) 3/5/1985 tarihli ve [3194 sayılı İmar Kanununun](#) geçici 16 ncı maddesi kapsamında yapı kayıt belgesi alınan yapıların bulunduğu Hazineye ait taşınmazların yapı kayıt belgesi sahiplerine satışında, süresi içinde satın alma başvurusu yapmayanların başvuru süresi ile taksitli satışlarda sözleşmesinde belirtilen taksitlerden ikiden fazlasını vadesinde ödemeyenlerin ödeme süresi 31/12/2026 tarihine kadar uzatılmıştır.

(7) 5/6/1986 tarihli ve [3303 sayılı Taşkömürü Havzasındaki Taşınmaz Malların İktisabına Dair Kanunun](#) ek 1 inci maddesi

kapsamında Hazine taşınmazlarının satışında, süresi içinde satın alma başvurusu yapmayanların başvuru süresi ile devir bedeli veya bakiyesini süresi içinde ödemeyenlerin ödeme süresi 31/12/2026 tarihine kadar uzatılmıştır.

(8) 4706 sayılı Kanunun geçici 18 inci maddesi kapsamında Hazine taşınmazlarının satışında, süresi içinde satın alma başvurusu yapmayanların başvuru süresi ile taksitli satışlarda sözleşmesinde belirtilen taksitlerden ikiden fazlasını vadesinde ödemeyenlerin ödeme süresi 31/12/2026 tarihine kadar uzatılmıştır.

MADDE 31- (1) Bu Kanunun;

a) 24 üncü maddesinin birinci fıkrası hükmü 31/12/2026 tarihinde,

b) Diğer hükümleri yayımı tarihinde,

yürürlüğe girer.

MADDE 32- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür. 21/5/2026

AYM'den Depremde Zayı Olan Defter Ve Belgeler İçin İdari Kurul Belgesi Kararı

Mevzuatın Adı: Anayasa Mahkemesinin 26/2/2026 Tarihli ve E: 2025/264, K: 2026/54 Sayılı Kararı Anayasa Mahkemesi Başkanlığından: Esas Sayısı : 2025/26...

AYM'den Depremde Zayi Olan Defter Ve Belgeler İçin İdari Kurul Belgesi Kararı

Tarih: 21 Mayıs 2026

Mevzuatın Adı: Anayasa Mahkemesinin 26/2/2026 Tarihli ve E: 2025/264, K: 2026/54 Sayılı Kararı

Anayasa Mahkemesi Başkanlığından:

Esas Sayısı : 2025/264

Karar Sayısı : 2026/54

Karar Tarihi : 26/2/2026

İTİRAZ YOLUNA BAŞVURAN: Gaziantep Bölge İdare Mahkemesi 4. İdari Dava Dairesi

İTİRAZIN KONUSU: 9/3/2023 tarihli ve [7440 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun](#)'un 10. maddesinin (22) numaralı fıkrasının üçüncü cümlesinin Anayasa'nın 2., 9. ve 36. maddelerine aykırılığı ileri sürülerek iptaline karar verilmesi talebidir.

OLAY: Defter ve belgelerin zayi olduğuna yönelik belge verilmesi talebinin kısmen reddine ilişkin işlemin iptali istemiyle açılan davada itiraz konusu kuralın Anayasa'ya aykırı olduğu kanısına varan Mahkeme, iptali için başvurmuştur.

I. İPTALİ İSTENEN KANUN HÜKMÜ

Kanun'un 10. maddesinin itiraz konusu kuralın da yer aldığı (22) numaralı fıkrası şöyledir:

“(22) 13/1/2011 tarihli ve [6102 sayılı Türk Ticaret Kanununa](#) ve [213 sayılı Kanuna](#) göre tutulması ve tasdiki zorunlu defterleri ile kullanmak mecburiyetinde bulunduğu

belgeleri 6/2/2023 tarihinde Kahramanmaraş İlinde meydana gelen depremler nedeniyle zayi olan mükellefler, durumu öğrendiği tarihten itibaren 31/7/2023 tarihine kadar (bu tarih dâhil) yetkili mahkemeden kendisine bir belge verilmesini isteyebilir. Mahkeme bu talebi ivedilikle görüşür ve gerekli gördüğü delillerin toplanmasını da emredebilir. **Ancak bu yerlerde bulunan mükellefin il veya ilçe idare kurullarından defter ve belgelerinin zayi olduğuna ilişkin olarak alacağı belge de yetkili mahkemeden alınmış belge hükmündedir.** Böyle bir belge almamış olan mükellef, defterlerini ve belgelerini ibrazdan kaçınmış sayılır. Defter veya belgelerinin iş yerinde veya [3568 sayılı Kanun](#) uyarınca yetkili meslek mensubunun faaliyetlerini yürüttüğü yerde zayi olduğunu beyan eden mükellef, ilgili mahkemeye veya il/ilçe idare kuruluna başvurduğunu gösteren belge ile yeni defterlerin açılış onayını notere yaptırabilir. Şu kadar ki ilgili mahkeme veya kurullarca defter ve belgelerin zayi olmadığına karar verilmesi halinde mükellef, defter ve belgelerini ibrazdan kaçınmış sayılır. Bu fıkra kapsamında yapılan yeni defterlerin tasdiki işleminden [492 sayılı Kanun](#) hükümlerine göre noter harcı, 18/1/1972 tarihli ve [1512 sayılı Noterlik Kanununa](#) göre her ne adla olursa olsun noterlik ücreti alınmaz. 6102 sayılı Kanun ve 213 sayılı Kanun kapsamında tutulması ve tasdiki zorunlu olup elektronik ortamda tutulan defterlerden, Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından muhafaza edilen ya da muhafaza edilmek üzere anılan Bakanlığa elektronik ortamda iletilen defterler bakımından bu madde hükümleri uygulanmaz. Mükelleflerin talebine istinaden bu defterlerin teslimine ilişkin usul ve esaslar, Ticaret Bakanlığının görüşü alınarak Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenir.”

II. İLK İNCELEME

1. Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü hükümleri uyarınca Kadir ÖZKAYA, Hasan Tahsin GÖKCAN, Basri BAĞCI, Engin YILDIRIM, Rıdvan GÜLEÇ, Recai AKYEL, Yusuf Şevki

HAKYEMEZ, Yıldız SEFERİNOĞLU, Selahaddin MENTEŞ, İrfan FİDAN, Kenan YAŞAR, Muhterem İNCE, Yılmaz AKÇİL, Ömer ÇINAR ve Metin KIRATLI'nın katılımlarıyla 25/12/2025 tarihinde yapılan ilk inceleme toplantısında dosyada eksiklik bulunmadığından işin esasının incelenmesine OYBİRLİĞİYLE karar verilmiştir.

III. ESASIN İNCELENMESİ

2. Başvuru kararı ve ekleri, Raportör Ahmet Hakan SOYTÜRK tarafından hazırlanan işin esasına ilişkin rapor, itiraz konusu kanun hükmü, dayanılan Anayasa kuralları ve bunların gerekçeleri ile diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

A. Anlam ve Kapsam

3. 13/1/2011 tarihli ve [6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu](#)'nun 64. maddesinin (1) numaralı fıkrasının birinci cümlesinde her tacirin ticari defterleri tutmak, defterlerinde ticari işlemleriyle ticari işletmesinin iktisadi ve mali durumunu, borç ve alacak ilişkilerini, her hesap dönemi içinde elde edilen neticeleri bu Kanun'a göre açıkça görülebilir şekilde ortaya koymak zorunda olduğu hüküm altına alınmıştır.
4. Anılan maddenin (3) ve (4) numaralı fıkralarında ticari nitelikteki defterler sayılmış, (5) numaralı fıkrada bu Kanun'a tabi gerçek ve tüzel kişilerin 4/1/1961 tarihli ve [213 sayılı Vergi Usul Kanunu](#)'nun defter tutma ve kayıt zamanıyla ilgili hükümleri ile aynı Kanun'un 175. ve mükerrer 257. maddelerinde yer alan yetkiye istinaden yapılan düzenlemelere uymak zorunda olduğu belirtilmiştir.
5. 6102 sayılı Kanun'un 82. maddesinde ise saklanması gereken ticari belgeler ve bunların saklanma süresine ilişkin hükümler yer almaktadır.
6. 213 sayılı Kanun'un "*Mükellefin Ödevleri*" başlıklı İkinci Kitabı'nın "*Defter Tutma*" başlıklı İkinci

Kısmı'nda defter tutma yükümlülüğü olan mükellefler ile bunların istisnaları, defter tutma esas ve usulleri; "Vesikalar" başlıklı Üçüncü Kısmı'nda ise bu Kanun'a göre tutulan ve üçüncü şahıslarla olan ilişki ve işlemlere dair belgelerin düzenlenmesi, kullanılması ve kayıt altına alınmasına ilişkin hususlar düzenlenmiştir. Anılan Kanun'un 253 ila mükerrer 257. maddelerinde de defter ve belgelerin saklanması ve ibrazına yönelik düzenlemelere yer verilmiştir.

7. 12/1/2011 tarihli ve [6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu](#)'nun 382. maddesinin (2) numaralı fıkrasının (e) bendinin (1) numaralı alt bendinde ticari defterlerin zıyaı hâlinde belge verilmesi çekişmesiz yargı işlerinden sayılmıştır.
8. 6102 sayılı Kanun'un 82. maddesinin (7) numaralı fıkrasında da bir tacirin saklamakla yükümlü olduğu defter ve belgelerin yangın, su baskını veya yer sarsıntısı gibi bir afet veya hırsızlık sebebiyle ve kanuni saklama süresi içinde zıyaa uğraması hâlinde açılacak hasımsız bir davayla söz konusu defter ve belgelerin zıyaına dair bir belge verilmesini yetkili mahkemeden isteyebileceği hüküm altına alınmıştır.
9. 7440 sayılı Kanun'un 10. maddesinin itiraz konusu kuralın da yer aldığı (22) numaralı fıkrasında 6102 sayılı Kanun'a ve 213 sayılı Kanun'a göre tutulması ve tasdiki zorunlu defterleri ile kullanmak mecburiyetinde olduğu belgeleri 6/2/2023 tarihinde Kahramanmaraş'ta meydana gelen depremler nedeniyle zayi olan mükelleflere ilişkin olarak düzenleme yapılmıştır.
10. Anılan fıkranın birinci cümlesinde söz konusu mükelleflerin durumu öğrendiği tarihten itibaren 31/7/2023 tarihine kadar anılan defter ve belgelerin zayi olduğuna ilişkin olarak yetkili mahkemeden belge verilmesini isteyebilecekleri belirtilmiş, itiraz konusu üçüncü cümlesinde ise bu yerlerde bulunan mükelleflerin il veya ilçe idare kurullarından defter ve belgelerinin zayi olduğuna ilişkin olarak alacağı belgenin de yetkili

mahkemeden alınmış belge hükmünde olduğu hüküm altına alınmıştır. Bu itibarla ticari defter ve belgelerin zıyaına ilişkin belge düzenleme yetkisi mahkemelerin yanı sıra idari kurullara da tanınmıştır. Fıkra kapsamında yapılan yeni defterlerin tasdiki işleminden 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanunu hükümlerine göre noter harcı ve 18/1/1972 tarihli ve 1512 sayılı Noterlik Kanunu'na göre her ne adla olursa olsun noterlik ücreti alınmayacaktır.

11. Defter veya belgelerinin işyerinde veya 1/6/1989 tarihli ve 3568 sayılı Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu uyarınca yetkili meslek mensubunun faaliyetlerini yürüttüğü yerde zayi olduğunu beyan eden mükellef, ilgili mahkemeye veya il/ilçe idare kuruluna başvurduğunu gösteren belgeyle yeni defterlerin açılış onayını notere yaptırabilecektir ancak ilgili mahkeme veya kurullarca defter ve belgelerin zayi olmadığına karar verilmesi hâlinde mükellef, defter ve belgelerini ibrazdan kaçınmış sayılacaktır.

B. İtirazın Gerekçesi

12. Başvuru kararında özetle; hukuk devletinde bireylerin hak ve yükümlülüklerine ilişkin kararların ancak bağımsız mahkemelerce verilebileceği, buna karşılık itiraz konusu kuralla mahkemelerin görev alanına giren defter ve belgelerin zayi olduğuna dair belge verme yetkisinin mahkemelerin yanı sıra idari bir merciye de tanındığı, bu durumun kuvvetler ayrılığı ve hukuk devleti ilkeleriyle bağdaşmadığı, idari bir merci tarafından verilen zayi belgesine karşı yargı yolu açık olmakla birlikte bu yargısal korumanın idari mercinin işleminden sonra devreye girdiği, dolayısıyla bireyin mahkeme önünde doğrudan dinlenilme hakkından, bu bağlamda mahkemeye erişim hakkından mahrum bırakıldığı belirtilerek kuralın Anayasa'nın 2., 9. ve 36. maddelerine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

C. Anayasa'ya Aykırılık Sorunu

13. Anayasa'nın 2. maddesinde belirtilen hukuk devleti eylem ve işlemleri hukuka uygun, insan haklarına saygılı, bu hak ve özgürlükleri koruyup güçlendiren, her alanda adil bir hukuk düzeni kurup bunu geliştirerek sürdüren, hukuki güvenliği sağlayan, Anayasa'ya aykırı durum ve tutumlardan kaçınan, hukuk kurallarıyla kendini bağlı sayan ve yargı denetimine açık olan devlettir.
14. Kuvvetler ayrılığı ilkesi de genellikle hukuk devleti ilkesi ile ilişkilendirilmiştir. Nitekim Anayasa'nın yasama, yürütme ve yargı yetkilerini düzenleyen 7 ila 9. maddelerinde temel bir anayasal tercih olarak kuvvetler ayrılığı ilkesinin benimsendiği açıkça ortaya konulmuştur. Anayasa'nın Başlangıç kısmının dördüncü paragrafında ise *"Kuvvetler ayrımının, Devlet organları arasında üstünlük sıralaması anlamına gelmeyip, belli Devlet yetki ve görevlerinin kullanılmasından ibaret ve bununla sınırlı medenî bir işbölümü ve işbirliği olduğu ve üstünlüğün ancak Anayasa ve kanunlarda bulunduğu"* belirtilerek bu ilkenin mahiyeti açıklanmıştır (AYM, E.2015/41, K.2017/98, 4/5/2017, § 158; E.2018/113, K.2020/48, 24/9/2020, § 17).
15. Anayasa'nın 9. maddesinde *"Yargı yetkisi, Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılır."* hükmüne yer verilmiştir. Bu itibarla yargı yetkisinin mahkemeler dışında başka bir organca kullanılması ve mahkemelerin bu yetkiyi diğer organlarla paylaşması mümkün değildir (AYM, E.1992/27, K.1992/31, 5/5/1992).
16. Anayasa'da yargı yetkisinin bağımsız mahkemelerce kullanılacağı hüküm altına alınmakla beraber yargı fonksiyonunun ne olduğu tanımlanmamıştır. Doktrinde yargı fonksiyonu, genel olarak hukuki uyuşmazlıkların yargısal yöntemlerle çözüme kavuşturulması olarak nitelendirilmektedir (AYM, E.2015/41, K.2017/98, 4/5/2017, § 159). Bunun yanı sıra yargısal faaliyetin en önemli unsurlarından biri söz konusu hukuki uyuşmazlığın

tüm yönleriyle esastan çözümlenerek karara bağlanması ve bu kararın kesin hüküm niteliği taşımasıdır (AYM, E.2012/102, K.2012/207, 27/12/2012).

17. 6100 sayılı Kanun'un 382. maddesinin (1) numaralı fıkrasında çekişmesiz yargı; hukukun, mahkemelerce ilgililer arasında uyuşmazlık olmayan, ilgililerin ileri sürülebileceği herhangi bir hakkının bulunmadığı ve hâkimin resen harekete geçtiği hâllerden birine veya birkaçına göre bu yargıya giren işlere uygulanması olarak ifade edilmiştir. Anılan maddenin (2) numaralı fıkrasında çekişmesiz yargı işi olarak kabul edilen hâller düzenlenmiştir. Bu kapsamda söz konusu fıkranın (e) bendinin (1) numaralı alt bendinde defter ve belgelerin zıyaına ilişkin belge düzenleme işi çekişmesiz yargı işlerinden biri olarak sayılmıştır.
18. Anılan Kanun'un 383. maddesinde de çekişmesiz yargı işlerinde görevli mahkemenin -aksine bir düzenleme bulunmadığı sürece- sulh hukuk mahkemesi olduğu hüküm altına alınmıştır. 6102 sayılı Kanun'un 5. maddesinin (1) numaralı fıkrasında ise ticari nitelikteki çekişmesiz yargı işlerinin asliye ticaret mahkemelerinde görüleceği düzenlenmiştir.
19. Bu itibarla kanun koyucunun ilke olarak defter ve belgelerin zıyaına ilişkin belge düzenleme işleminin yargı mercilerince yerine getirilmesini öngördüğü, itiraz konusu kuralla mahkemelerin yanı sıra idari kurullara da belirli bir dönemle sınırlı olmak üzere bu hususta yetki tanıdığı anlaşılmıştır. Bu bağlamda söz konusu işlemin bağımsız mahkemelerce yerine getirilmesi zorunluluğunun bulunup bulunmadığının, başka bir deyişle kuralın yargı yetkisinin idareye devri sonucunu doğurup doğurmadığının değerlendirilmesi gerekir.
20. Çekişmesiz yargı işlerinin hukuki niteliği konusunda görüş birliği olmamakla birlikte söz konusu işlerin yargısal ve idari yönlerinin bulunduğu ortadadır. Niteliği itibarıyla idari işlem olarak kabul edilebilecek bir faaliyet idari bir merci tarafından

yerine getirilebileceği gibi bu işlemin çekişmesiz yargı kapsamında sayılması ve kamu yararı gözetilerek yargı mercilerine gördürülmesi kanun koyucunun takdirindedir (bazı farklarla birlikte AYM, E.1967/21, K.1968/36, 26/9/1968).

21. Nitekim Anayasa Mahkemesi 6100 sayılı Kanun'un 382. maddesinde çekişmesiz yargı işleri arasında sayılan *terk eden eşin ortak konuta davet edilmesi ile mirasçılık belgesi verilmesi* işlemlerinin mahkemelerin yanı sıra noterler tarafından da yapılmasına imkân tanıyan hükmün yargı yetkisinin devri niteliğinde olmadığı sonucuna ulaşmıştır (AYM, E.2011/64, K.2012/168, 1/11/2012).
22. İl veya ilçe idari kurullarınca düzenlenmesi öngörülen defter ve belgelerin zıyaına ilişkin belge, söz konusu durumun üçüncü kişilere karşı veya resmî makamlar önünde ispatına imkân sağlamaktadır. Başka bir ifadeyle bu belgenin düzenlenmesi bir tespit niteliği taşımaktadır. Anılan belgenin düzenlenmesinde husumet yöneltilen bir taraf bulunmadığı gibi talep üzerine verilen belge de kesin hüküm oluşturmamaktadır. Bu belgenin gerekçesi ortaya konularak iptali, geri alınması veya değiştirilmesi de mümkündür. Kuralla il ve ilçe idari kurullarına tanınan yetki hukuki bir uyuşmazlığı yargısal bir kararla sona erdirme sonucunu doğurmamaktadır. Dolayısıyla anılan belgenin münhasıran bağımsız mahkemelerce düzenlenmesi zorunluluğu söz konusu değildir.
23. Bu itibarla kural, yargı yetkisinin devredilmesi anlamına gelmediği gibi kuralın kuvvetler ayrılığı bağlamında hukuk devleti ilkesiyle çelişir bir yönü de bulunmamaktadır.
24. Öte yandan Anayasa'nın "*Hak arama hürriyeti*" başlıklı 36. maddesinin birinci fıkrasında "*Herkes, meşru vasıta ve yollardan faydalanmak suretiyle yargı mercileri önünde davacı veya davalı olarak iddia ve savunma ile adil yargılanma hakkına sahiptir.*" denilmektedir.
25. Anayasa'nın anılan maddesinde düzenlenen hak arama

özgürlüğü, yargılama usulüne ilişkin güvencelerle hakkaniyete uygun yargılama yapılmasını hedefleyen ve demokratik toplumda vazgeçilmez nitelikte olan adil yargılanma hakkını da kapsayan geniş bir içeriğe sahiptir. Bu özgürlük, hakların korunmasını amaç edinen vazgeçilmez meşru yöntemlerin başında gelmektedir.

26. Kuralla defter ve belgelerin zıyana ilişkin belge düzenleme yetkisi belirli bir dönemle sınırlı olarak idari kurullara da tanınmış olmakla birlikte kuralın da yer aldığı fıkranın birinci ve ikinci cümleleri ile 6100 ve 6102 sayılı Kanunlardaki bu hususa dair genel hükümler dikkate alındığında mahkemelerin söz konusu belgeyi düzenleme yetkisinin devam ettiği anlaşılmaktadır. Başka bir ifadeyle söz konusu belgenin düzenlenmesi, kural uyarınca bir idari kuruldan talep edilebileceği gibi doğrudan mahkemelerden de talep edilebilecektir.
27. Kaldı ki adil yargılanma hakkı kapsamında yargılamanın adil olup olmadığı yargılamanın bütünü dikkate alınarak değerlendirilmelidir. İdari kurullar tarafından yapılan tespitin, bu tespit esas alınarak tesis edilecek işlemlere karşı açılacak davalarda tartışma konusu edilmesine yönelik olarak herhangi bir sınırlamanın getirilmediği gözetildiğinde idarece yapılan tespitin yargıya taşınması ve hukuka uygunluğunun yargı kararıyla denetlenmesi de mümkündür. Dolayısıyla kuralın adil yargılanma hakkını ihlal eden bir yönü de bulunmamaktadır.
28. Açıklanan nedenlerle kural, Anayasa'nın 2., 9. ve 36. maddelerine aykırı değildir. İtirazın reddi gerekir.

IV. HÜKÜM

9/3/2023 tarihli ve 7440 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 10. maddesinin (22) numaralı fıkrasının üçüncü

cümlesinin Anayasa'ya aykırı olmadığına ve itirazın REDDİNE
26/2/2026 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkanvekili: Basri BAĞCI	Üye: Engin YILDIRIM	Üye: Recai AKYEL	Üye: Yusuf Şevki HAKYEMEZ
Üye: Yıldız SEFERİNOĞLU	Üye: Selahaddin MENTEŞ	Üye: İrfan FİDAN	Üye: Kenan YAŞAR
Üye: Muhterem İNCE	Üye: Yılmaz AKÇİL	Üye: Ömer ÇINAR	Üye: Metin KIRATLI

İşe Yeni Başlayan Kurumlar Vergisi Mükelleflerinin Hak ve Ödevleri

İşe Yeni Başlayan Kurumlar Vergisi Mükelleflerinin Hak ve Ödevleri Bu Broşürde, işe yeni başlayan kurumlar vergisi mükelleflerinin hak ve ödevleri ile...

İşe Yeni Başlayan Kurumlar Vergisi Mükelleflerinin Hak ve Ödevleri

Tarih: 20 Mayıs 2026

İşe Yeni Başlayan Kurumlar Vergisi Mükelleflerinin Hak ve Ödevleri

Bu Broşürde, işe yeni başlayan kurumlar vergisi mükelleflerinin hak ve ödevleri ile vergiye gönüllü uyumunun artırılması amacıyla mükelleflere sağlanan bazı vergi avantajları yer almaktadır.

Mükelleflerin Hak ve Ödevleri Nelerdir?

Mükelleflerin vergi kanunlarının uygulanması sırasında karşılaştıkları özel durumlar ve işlemler ile ilgili olarak sahip oldukları haklardan bazıları aşağıda belirtilmiştir:

● Pişmanlıkla Beyan	● Düzeltme
● Cezalarda İndirim	● Şikâyet Yolu ile Müracaat
● Uzlaşma	● Özelge
● Dava Açma	● Kanun Yolundan Vazgeçme
● Tecil-Taksitlendirme	● Mahsup ve İade
● %5 Vergi İndirimi	● Ödeme Emrine İtiraz

Mükelleflerin, vergi kanunlarıyla düzenlenmiş; bildirme, belge düzenleme, defter tutma, belge temini ve iptali, muhafaza ve ibraz ödevleri ile diğer ödevleri bulunmaktadır.

Bildirilmesi Gereken Hususlar Nelerdir?

Mükellefler;

- işe başlamayı, işe başlama tarihinden itibaren on gün içinde,
- işi bırakma ve değişiklikleri (iş yeri adresi değişikliği,

iş değişikliği ve işletme değişikliği), bildirilecek olayın vukuu tarihinden itibaren bir ay içerisinde,

– Şehir ve kasabalarda yeni inşa ettirdikleri binaları ve inşaat bitmeden kullanılmaya başlanan kısımlarını halin vukuu tarihinden itibaren iki ay içinde, vergi dairesine bildirmek zorundadır.

Ancak [VUK 546 No.lu Genel Tebliği](#) ile birlikte, vergi dairesine bildirilmesi zorunlu olan işlemlerden [Vergi Usul Kanununa](#) göre belirlenen sürelerde ticaret siciline tescil ettirilenler için bildirim yükümlülüğü süresinde yerine getirilmiş sayılmaktadır. Bu kapsamda söz konusu işlemler için mükellefler tarafından ayrıca vergi dairesine bildirimde bulunulmasına gerek bulunmamaktadır. Mükellefler, şubeler haricinde iş yerlerinin sayısında meydana gelen artış veya azalışları ise vergi dairesine bildirmeye devam edeceklerdir.

Şirketlerin kuruluş aşamasında işe başlama bildirimleri, işe başlama tarihinden itibaren on gün içinde ticaret sicili memurluğunca ilgili vergi dairesine yapılır.

Bildirimlerin zamanında yapılmamış olması halinde Vergi Usul Kanunu kapsamında usulsüzlük cezası uygulanır.

Defter Tutma ve Belge Saklama Yükümlülükleri Nelerdir?

Kurumlar vergisi mükellefleri, Vergi Usul Kanununa göre defter tutmak mecburiyetindedir. Defter tutmak mecburiyetinde olanların, Vergi Usul Kanununa göre defter ve belgelerini ilgili buldukları yılı takip eden takvim yılından başlayarak 5 yıl süreyle muhafaza etme zorunluluğu bulunmaktadır.

e-Defter uygulaması üzerinden tutulan defterlerin, ayrıca kâğıt ortamında saklanmasına gerek bulunmamaktadır.

Defterlerin Elektronik Ortamda Tutulmasını Sağlayan Sistem Nedir?

Elektronik Defter Uygulaması (e-Defter) : Vergi Usul Kanununa ve/veya [Türk Ticaret Kanununa](#) göre tutulması zorunlu olan defterlerde yer alması gereken bilgileri kapsayan elektronik kayıtlar bütünüdür. Bu uygulama yoluyla defter dosyalarının elektronik dosya biçiminde hazırlanması, kâğıda bastırılmaksızın oluşturulması, kaydedilmesi, değişmezliğinin, bütünlüğünün ve kaynağının doğruluğunun elektronik imza/mali mühür araçları ile garanti altına alınması ve ilgililer nezdinde ispat aracı olarak kullanılabilmesi sağlanmaktadır.

Defterler Ne Zaman Tasdik Ettirilir?

Mükelleflerin tutmak zorunda olduğu defterlerden bazıları (yevmiye, envanter, imalat, nakliyat vergisi, yabancı nakliyat kurumlarının hasılat defteri, damga vergisi defteri ve Vergi Usul Kanunu ile uygun görülen hallerde bu defterlerin yerine kullanılacak olan defterler) tasdik zorunluluğu olan defterler olup bu defterler tasdiksiz kullanılamaz.

Elektronik ortamda tutulan defterlerin tasdik zorunluluğu yoktur.

Mükelleflerden;

– Öteden beri işe devam etmekte olanlar defterin kullanılacağı hesap döneminden önce gelen son ayda (1 Ocak – 31 Aralık hesap dönemine tabi olanlar Aralık ayında), hesap dönemleri Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından tespit edilenler, defterin kullanılacağı hesap döneminden önce gelen son ayda,

– işe başlayanlar, sınıf değiştirenler ve yeni bir mükellefiyete girenler, işe başlama, sınıf değiştirme ve yeni mükellefiyete girme tarihinden önce; vergi muafiyeti kalkanlar, muafliktan çıkma tarihinden başlayarak on gün içinde,

– Tasdike tabi defterlerin dolması dolayısıyla veya sair

sebeplerle yıl içinde yeni defter kullanmaya mecbur olanlar bunları kullanmaya başlamadan önce,

kullanacakları defterleri tasdik ettirmeye mecburdur. Defterlerini ertesi yılda da kullanmak isteyenler Ocak ayı, hesap dönemleri Hazine ve Maliye Bakanlığınca tespit edilenler bu dönemin ilk ayı içinde tasdiki yenilemeye mecburdur.

Düzenlenmesi Gereken Belgeler Nelerdir?

Mükelleflerin, Vergi Usul Kanununda yer alan veya Kanunun verdiği yetkiye dayanılarak kullanım zorunluluğu getirilen; fatura, gider pusulası, müstahsil makbuzu, perakende satış fişi, ödeme kaydedici cihazla verilen fiş, giriş ve yolcu taşıma bileti, sevk irsaliyesi, taşıma irsaliyesi, yolcu listesi, günlük müşteri listesi, dekont, döviz alım/satım belgesi gibi belgelerden ticari faaliyetlerine uygun olanlarını düzenlemeleri gerekmektedir, ilgili mevzuatında hariç tutulanlar saklı kalmak üzere, belgelerin anlaşmalı matbaalara bastırılması veya noterlere tasdik ettirilmesi gerekir. e-Belge uygulamalarına dâhil olanlar da yeterli miktarda kağıt belge bastırmak zorundadır.

Elektronik belge uygulamasına isteğe bağlı veya zorunluluk kapsamında geçen mükelleflerin; e-Fatura, e-Arşiv Fatura, e-Müstahsil Makbuzu ve e-irsaliye gibi belgelerden ticari faaliyetlerine uygun olanlarını düzenlemeleri gerekmektedir.

e-Fatura uygulamasına kayıtlı mükellefler; e-Fatura uygulamasına kayıtlı olan mükelleflere e-Fatura, kayıtlı olmayan mükelleflere ise e-Arşiv Fatura düzenlemek zorundadır.

e-Arşiv Fatura uygulamasına dahil olmayan mükelleflerce düzenlenecek faturaların; (ticari kazançları basit usulde tespit edilen mükellefler ile işletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler açısından vergiler dahil toplam tutarınının 3 Bin TL'yi aşması halinde), tutarına bakılmaksızın

e-Arşiv Fatura olarak, Başkanlığın "earsivportal.efatura.gov.tr/intragiris.html" adresinde yer alan e-Arşiv Fatura Portalı (İnteraktif) üzerinden Dijital Vergi Dairesi kullanıcı kodu ve şifresi ile giriş yaparak düzenlemesi gerekir.

Yeni Nesil Ödeme Kaydedici Cihaz (YN ÖKC) Kullanma Mecburiyeti Var mı?

Perakende ticaretle uğraşan birinci ve ikinci sınıf tüccarlar, fatura vermek mecburiyetinde olmadıkları satışların ve yaptıkları işlerin belgelendirilmesinde YN ÖKC kullanmak zorundadır, işe yeni başlayan veya sonradan YN ÖKC kullanma mecburiyeti kapsamına giren mükelleflerin bu mecburiyetleri, işe başlama ve mecburiyet kapsamına girme tarihinden itibaren 30 gün içinde başlamaktadır. Bu süre, kalkınmada birinci ve ikinci derecede öncelikli yörelerdeki faaliyetleri ile ilgili olarak 60 gün olarak belirlenmiştir.

Mecburiyet kapsamında olan mükelleflerin en geç 30 gün içinde YN ÖKC'lerin aktivasyon işlemlerini yaptırması ve [557 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği](#) kapsamında belirlenen süreler itibarıyla en az bir banka veya diğer kuruluş ya da ödeme hizmet sağlayıcısı ile üye iş yeri anlaşması yaparak banka veya kredi kartı ile ödeme imkânı sunması gerekmektedir.

Belgelerin Verilmemesi ve Alınmaması ile Diğer Şekil ve Usul Hükümlerine Uyulmaması Halinde Uygulanacak Cezai Yaptırım Nedir?

Elektronik belge olarak düzenlenmesi gerekenler de dâhil olmak üzere;

– Verilmesi ve alınması icabeden fatura, gider pusulası, müstahsil makbuzu ile serbest meslek makbuzlarının verilmemesi, alınmaması, düzenlenen bu belgelerde gerçek meblağdan farklı meblağlara yer verilmesi, bu belgelerin

elektronik belge olarak düzenlenmesi gerekirken Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenen zorunlu haller hariç olmak üzere kâğıt olarak düzenlenmesi ya da bu belgelerin VUK'a göre hiç düzenlenmemiş sayılması halinde; bu belgeleri düzenlemek ve almak zorunda olanların her birine,

– Perakende satış fişi, ödeme kaydedici cihazla verilen fiş, giriş ve yolcu taşıma bileti, sevk irsaliyesi, taşıma irsaliyesi, yolcu listesi, günlük müşteri listesi ile Hazine ve Maliye Bakanlığınca düzenlenme zorunluluğu getirilen belgelerin; düzenlenmediğinin, kullanılmadığının, bulundurulmadığının, düzenlenen belgelerin aslı ile örneğinde farklı meblağlara yer verildiğinin, gerçeğe aykırı olarak düzenlendiğinin veya elektronik belge olarak düzenlenmesi gerekirken Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenen zorunlu haller hariç olmak üzere kâğıt olarak düzenlendiğinin tespiti ya da bu belgelerin VUK'a göre hiç düzenlenmemiş sayılması halinde,

her bir belge için, Vergi Usul Kanununun 353 üncü maddesine göre özel usulsüzlük cezası kesilir.

Vergi Beyannamelerine İlişkin Yükümlülükler Nelerdir?

Kurumlar Vergisi mükellefleri hiçbir hadle sınırlı olmaksızın kurumlar vergisi, kurum geçici vergi, katma değer vergisi ile muhtasar ve prim hizmet beyannamelerini elektronik ortamda göndermek zorundadır.

Gerçek Faydalanıcı Bildirim Formuna İlişkin Yükümlülükler Nelerdir?

Kurumlar vergisi mükellefleri, tüzel kişi veya tüzel kişiliği olmayan teşekkülleri nihai olarak kontrolünde bulunduran ya da bunlar üzerinde nihai nüfuz sahibi olan gerçek kişi veya kişileri gerçek faydalanıcı bildirim formu ile bildirmek zorundadır.

Bildirim yapma yükümlülüğü getirilen kurumlar vergisi mükellefleri, gerçek faydalanıcı bilgisini geçici vergi beyannameleri ve yıllık kurumlar vergisi beyannamesi ekinde bildirmek zorundadır.

Yeni mükellefiyet tesis ettirmesi veya daha önce bildirimde ekledikleri bilgilerde değişiklik olması halinde, yeni mükellefiyet tesisini veya bilgi değişikliğini, bunların gerçekleştiği tarihi takip eden bir ay içerisinde bildirmeleri gerekmektedir. Bir aylık süre beyanname verme süresi içerisinde ise beyanname ekinde, beyanname süresi içerisinde değilse Dijital Vergi Dairesinde (internet Vergi Dairesi) yer alan form ile bildirilmesi gerekir.

Bildirim formlarını belirlenen süreler içinde vermeyen, eksik veya yanıltıcı bildirimde bulunan mükellefler hakkında, Vergi Usul Kanununun mükerrer 355 inci maddesine göre özel usulsüzlük cezası 3 kat uygulanır.

Beyannameler ve Bildirimler Hangi Sistem Aracılığıyla Verilir?

Vergi beyannameleri ve bildirimler, Beyanname Düzenleme Programı (BDP) aracılığıyla, Dijital Vergi Dairesi (e-Beyanname ve İnternet Vergi Dairesi) üzerinden elektronik ortamda verilmektedir.

Vergi Levhası Alma ve Bulundurma Zorunluluğu Var mı?

Sermaye şirketleri her yıl Mayıs ayının son gününe kadar vergi tarihine esas olan kazanç tutarları ile bunlara isabet eden vergi miktarlarını gösteren levhayı almak zorundadırlar, ilan ve levhalara ilişkin diğer hususlar Hazine ve Maliye Bakanlığınca belli edilir.

Kurumlar vergisi mükellefi olup yıl içinde işe yeni başlayan mükelleflerin, vergi levhalarını mükellefiyet tesisinden itibaren 1 ay içerisinde almaları zorunludur.

Vergi levhası almak ve bulundurmamak mecburiyetinde olan mükelleflerin vergi levhasını bulundurmamak mecburiyetinde oldukları yerlerde yapılan denetimlerde bulundurma mecburiyetine uyulmadığının tespit edilmesi halinde her bir tespit için özel usulsüzlük cezası kesilir.

Tahsilat ve Ödemelerin Tevsik Zorunluluğu Var mı?

Birinci ve ikinci sınıf tüccarların, serbest meslek erbabının, kazançları basit usulde tespit olunan tüccarların, defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilerin, vergiden muaf esnafın ve mükellef olmayanların; (mükellef olmayanların kendi aralarında yapacakları işlemler hariç olmak üzere) kendi aralarında ve bu kapsamda olmayanlarla yapacakları KDV dahil 30.000 TL'yi aşan tutardaki bütün tahsilat ve ödemelerin, aracı finansal kurumlar aracılığıyla yapılması ve bu kurumlar tarafından düzenlenen belgelerle tevsik edilmesi zorunludur.

Tevsik zorunluluğu kapsamında olanlardan araç kiralama faaliyeti ile uğraşanların, vermiş oldukları motorlu kara taşıtı ve motorlu kara aracı ([Karayolları Trafik Kanunu](#) ve [Karayolları Trafik Yönetmeliği](#)ne göre tescile yetkili kuruluşlarca kayıt ve tescil edilmesi zorunlu olmayan taşıt ve araçlar hariç) kiralama hizmetlerine ilişkin tahsilat ve ödemelerin söz konusu hadle sınırlı kalınmaksızın, aracı finansal kurumlar tarafından düzenlenen belgeler ile tevsik edilmesi mecburidir.

Konutlarda ve iş yerlerinde, konutunu ve iş yerini kiraya verenler ve bunları kiralayanların, kira tutarı ne olursa olsun kiraya ilişkin tahsilat ve ödemelerin tamamının bankalar veya Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketi tarafından düzenlenen belgelerle tevsik etmeleri zorunludur.

Günlük, haftalık veya benzeri şekilde kısa süreli konut kiralamalarına ilişkin yapılan tahsilat ve ödemeler de tevsik zorunluluğu kapsamındadır.

Tevsik zorunluluğuna uymayanlara her bir işlem için Vergi Usul Kanunu uyarınca özel usulsüzlük cezası kesilir.

Elektronik Tebligat Kullanma Zorunluluğu Var mı?

Kurumlar vergisi mükellefiyeti bulunanlar, işe başlama tarihini takip eden 15 gün içerisinde e-Tebligat talep bildiriminde bulunmak ve e-Tebligat Sistemini kullanmak zorundadır. Elektronik Tebligat Sistemi ile gönderilen belgeler, mükellefin elektronik ortamdaki adresine ulaştığı tarihi izleyen beşinci günün sonunda tebliğ edilmiş sayılır ve ayrıca posta yoluyla tebligat yapılmaz.

Vergiye Uyumlu Mükelleflere Sağlanan %5 Vergi İndirimi Uygulaması Nedir?

Kurumlar vergisi mükelleflerinin (finans ve bankacılık sektöründe faaliyet gösterenler, sigorta ve reasürans şirketleri, emeklilik şirketleri ve emeklilik yatırım fonları hariç) [Gelir Vergisi Kanunu](#)nda belirtilen şartları taşıması halinde, verdikleri kurumlar vergisi beyannameleri üzerinden hesaplanan verginin %5'ini, ödenmesi gereken vergiden indirebilmesi mümkündür.

Dijital Vergi Dairesinden Hangi İşlemler Yapılabilir?

Gelir idaresi Başkanlığı tarafından elektronik ortamda sunulan hizmetlerin tek çatı altında birleştirilerek kişilerin tüm uygulamalara kolay, hızlı ve güvenli bir şekilde erişim sağlanması amacıyla hayata geçirilen Dijital Vergi Dairesi üzerinden; borç sorgulama ve kısmi ödeme dahil tüm borç ödeme işlemleri, borç durum yazısı, sicil bilgilerine erişim gibi vergisel işlemler vergi dairesine gitmeden 7/24 kesintisiz ve güvenli olarak yapılabilir.

Vergi deme Kanalları Nelerdir?

demeler;

» Başkanlığımıza ait gib.gov.tr internet sitesi (Dijital Vergi Dairesi ve GİB Mobil Uygulaması) üzerinden;

Başkanlığımızca belirlenen tutarlar dahilinde, anlaşmalı bankaların kredi kartları ile,

Anlaşmalı bankaların banka kartları veya banka hesabından,

Yabancı ülkede faaliyet gösteren bankaların; kredi kartları, banka kartları ve diğer ödeme yöntemleri ile,

» Anlaşmalı bankaların; şubelerinden, alternatif ödeme kanallarından,

» PTT işyerlerinden,

» Tüm vergi dairelerinden,

yapılabilmektedir.

GİB Anlaşmalı Bankalar Listesi İçin [Tıklayınız](#)

Kaynak: GİB

İşe Yeni Başlayan Serbest Meslek Erbablarının Hak ve Ödevleri

İşe Yeni Başlayan Serbest Meslek Erbablarının Hak ve Ödevleri Bu Broşürde, işe yeni başlayan serbest meslek erbabının hak ve ödevleri ile vergiye gönü...

İşe Yeni Başlayan Serbest Meslek Erbablarının Hak ve Ödevleri

Tarih: 20 Mayıs 2026

İşe Yeni Başlayan Serbest Meslek Erbablarının Hak ve Ödevleri

Bu Broşürde, işe yeni başlayan serbest meslek erbabının hak ve ödevleri ile vergiye gönüllü uyumunun artırılması amacıyla mükelleflere sağlanan bazı vergi avantajları yer almaktadır.

Mükelleflerin Hak ve Ödevleri Nelerdir?

Mükelleflerin vergi kanunlarının uygulanması sırasında karşılaştıkları özel durumlar ve işlemler ile ilgili olarak sahip oldukları haklardan bazıları aşağıda belirtilmiştir:

● Pişmanlıkla Beyan	● Düzeltme
● Cezalarda İndirim	● Şikâyet Yolu ile Müracaat
● Uzlaşma	● Özelge
● Dava Açma	● %5 Vergi İndirimi
● Kanun Yolundan Vazgeçme	● Tecil-Taksitlendirme
● Mahsup ve İade	● Ödeme Emrine İtiraz

Mükelleflerin, vergi kanunlarıyla düzenlenmiş; bildirme, belge düzenleme, defter tutma, belge temini ve iptali, muhafaza ve ibraz ödevleri ile diğer ödevleri bulunmaktadır.

Bildirilmesi Gereken Hususlar Nelerdir?

Serbest meslek erbapları;

– İŖe başlamayı, iŖe başlama tarihinden itibaren on gün içinde,

– İŖi bırakma ve değişiklikleri (iŖ yeri adresi değişikliği, iŖ değişikliği ve iŖletme değişikliği), bildirilecek olayın vukuu tarihinden itibaren bir ay içerisinde;

Dijital Vergi Dairesi aracılığıyla, vergi dairesine giderek veya posta ile bildirmek zorundadır. Bildirimlerin zamanında yapılmamış olması halinde Vergi Usul Kanunu kapsamında usulsüzlük cezası uygulanır.

Defter Tutma ve Belge Saklama Yükümlülükleri Nelerdir?

Serbest meslek erbabı, serbest meslek kazanç defteri tutmak zorundadır. Serbest meslek faaliyetinde bulunan kolektif, adi komandit ve adi Ŗirketler de bu faaliyetlerine ilişkin olarak serbest meslek kazanç defteri tutarlar. Ancak bu Ŗirketlerin bilanço esasına göre defter tutmaları halinde, bu defterler serbest meslek kazancı defteri yerine geçer.

Defter tutmak mecburiyetinde olanların [Vergi Usul Kanununa](#) göre, defter ve belgeleri, ilgili buldukları yılı takip eden takvim yılından başlayarak 5 yıl süreyle muhafaza etme zorunluluğu bulunmaktadır. Defter Beyan Sistemi üzerinden tutulan defterlerin, mükelleflerce ayrıca kâğıt ortamında saklanmasına gerek bulunmamaktadır.

Defter Beyan Sistemi (DBS) Nedir?

Serbest meslek kazanç defteri tutan mükelleflerin; kayıtlarının elektronik ortamda tutulması, bu mükelleflerden defter tutmak zorunda olanların defterlerinin bu kayıtlardan hareketle oluşturulmasına, saklanmasına ve ibrazına, vergi beyannameleri, bildirim ve dilekçelerin elektronik ortamda Başkanlığın elektronik beyan ve bildirim sistemleri aracılığıyla verilebilmesi amacıyla kullanılan sistemdir.

Defter Beyan Sistemine, işe başlama bildiriminin verildiği günü izleyen yedinci iş gününün sonuna (saat 23.59'a) kadar başvuru yapılması gerekmektedir.

Düzenlenmesi Gereken Belgeler Nelerdir?

Serbest meslek erbabı, mesleki faaliyetlerine ilişkin her türlü tahsilâtı için iki nüsha serbest meslek makbuzu tanzim etmek ve bir nüshasını müşteriye vermek, müşteri de bu makbuzu istemek ve almak mecburiyetindedir.

e-Serbest Meslek Makbuzu (e-SMM) uygulaması; serbest meslek erbapları tarafından mesleki faaliyetlerine ilişkin tahsilatları için düzenlenen serbest meslek makbuzunun elektronik ortamda düzenlenebilmesini ve iletilmesini sağlayan sistemi ifade eder. Serbest meslek erbapları, işe başladıkları ayı izleyen üçüncü ayın sonuna kadar e-SMM uygulamasına geçmek zorundadır.

Birinci sınıf tüccarlar, ikinci sınıf tüccarlar, kazancı basit usulde tespit edilenler, defter tutmak mecburiyetinde olan serbest meslek erbabı ve defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçiler, Vergi Usul Kanunu kapsamındaki belgeleri düzenleme zorunluluğu bulunmayanlara yaptırdıkları işler veya onlardan satın aldıkları mallar için işi yapana veya malı satana imza ettirecekleri gider pusulası düzenler. Gider pusulası, malın teslimi veya hizmetin yapıldığı tarihten itibaren azami yedi gün içinde düzenlenir. Ancak, Vergi Usul Kanununun 234 üncü maddesinin beşinci fıkrasında belirtilen durumlar ve şartlar dahilinde; banka, [6493 sayılı Kanun](#) kapsamında yetkilendirilmiş ödeme kuruluşları veya Posta ve Telgraf Teşkilatı A.Ş. tarafından düzenlenen belgeler gider pusulası yerine geçer.

Mükelleflerin, serbest meslek makbuzu ve gider pusulasını anlaşmalı matbaalara bastırması veya noterlere tasdik ettirmesi gerekir. e-Belge uygulamalarına dâhil olanlar da

yeterli miktarda kağıt belge bastırmak zorundadır.

Mükelleflerin Yeni Nesil Ödeme Kaydedici Cihaz (YN ÖKC) Kullanma Mecburiyeti Var mı?

Perakende ticaretle uğraşan birinci ve ikinci sınıf tüccarlar, fatura vermek mecburiyetinde olmadıkları satışların ve yaptıkları işlerin belgelendirilmesinde YN ÖKC kullanmak zorundadır. Serbest meslek faaliyeti icra edenler bu kapsamda olmadığı için YN ÖKC kullanma zorunluluğu bulunmamaktadır.

Mükelleflerin POS Kullanma Mecburiyeti Var mı?

Mükellefler kredi kartı ile yaptıkları tahsilatları için 379 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde belirtilen POS cihazı/kredi kartı okuyucusu bulundurmak ve kullanmak zorundadır. Bu cihazlar e-SMM uygulamasına geçenler için sadece tahsilat işlemlerinde kullanılacak olup bu cihazlardan yapılan tahsilatlar sonrasında da mutlaka e-SMM düzenlenmesi gerekmektedir.

Belgelerin Verilmemesi ve Alınmaması ile Diğer Şekil ve Usul Hükümlerine Uyulmaması Halinde Uygulanacak Cezai Yaptırım Nedir?

Elektronik belge olarak düzenlenmesi gerekenler de dâhil olmak üzere; verilmesi ve alınması icabeden serbest meslek makbuzu ile gider pusulasının verilmemesi, alınmaması, düzenlenen bu belgelerde gerçek meblağdan farklı meblağlara yer verilmesi, bu belgelerin elektronik belge olarak düzenlenmesi gerekirken Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenen zorunlu haller hariç olmak üzere kâğıt olarak düzenlenmesi ya da bu belgelerin VUK'a göre hiç düzenlenmemiş sayılması halinde; bu belgeleri düzenlemek ve almak zorunda olanların her birine, her bir belge için, Vergi Usul Kanununun 353 üncü maddesine göre özel usulsüzlük cezası kesilir.

Vergi Beyannamelerine İlişkin Yükümlülükleri Nelerdir?

Serbest meslek erbaplarının, hiçbir hadle sınırlı olmaksızın yıllık gelir vergisi, gelir geçici vergi, katma değer vergisi ile muhtasar ve prim hizmet beyannamelerini elektronik ortamda gönderme zorunluluğu bulunmaktadır.

Mükelleflerin Vergi Levhası Alma ve Bulundurma Zorunluluğu Var mı?

Gelir vergisi mükellefleri her yıl Mayıs ayının son gününe kadar vergi tarihine esas olan kazanç tutarları ile bunlara isabet eden vergi miktarlarını gösteren levhayı almak zorundadırlar. Gelir vergisi mükellefi olup yıl içinde işe yeni başlayan mükelleflerin, vergi levhalarını mükellefiyet tesisinden itibaren 1 ay içinde almaları zorunludur.

Vergi levhası almak ve bulundurmak mecburiyetinde olan mükelleflerin vergi levhasını bulundurmak mecburiyetinde oldukları yerlerde yapılan denetimlerde bulundurma mecburiyetine uyulmadığının tespit edilmesi halinde her bir tespit için özel usulsüzlük cezası kesilir.

Tahsilat ve Ödemelerin Tevsik (Belgeleme) Zorunluluğu Var mı?

Birinci ve ikinci sınıf tüccarların, serbest meslek erbabının, kazançları basit usulde tespit olunan tüccarların, defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilerin, vergiden muaf esnafın ve mükellef olmayanların; (mükellef olmayanların kendi aralarında yapacakları işlemler hariç olmak üzere) kendi aralarında ve bu kapsamda olmayanlarla yapacakları KDV dahil 30.000 TL'yi aşan tutardaki bütün tahsilat ve ödemelerin, aracı finansal kurumlar aracılığıyla yapılması ve bu kurumlar tarafından düzenlenen belgelerle tevsik edilmesi zorunludur.

Tevsik zorunluluğuna uymayanlara her bir işlem için Vergi Usul Kanunu uyarınca özel usulsüzlük cezası kesilir.

Elektronik Tebligat Kullanma Zorunluluğu Var mı?

Serbest meslek faaliyeti nedeniyle gelir vergisi mükellefiyeti bulunanlar mükellefiyet tescili sırasında e-Tebligat talep bildiriminde bulunmak ve e-Tebligat Sistemini kullanmak zorundadır. Elektronik Tebligat Sistemi ile gönderilen belgeler, mükellefin elektronik ortamdaki adresine ulaştığı tarihi izleyen beşinci günün sonunda tebliğ edilmiş sayılır ve ayrıca posta yoluyla tebligat yapılmaz.

Genç Girişimci Kazanç İstisnasından Nasıl Yararlanılır?

Mesleki faaliyeti nedeniyle adlarına ilk defa gelir vergisi mükellefiyeti tescil olunan ve mükellefiyet başlangıç tarihi itibarıyla 29 yaşını doldurmamış tam mükellef gerçek kişilerin, faaliyete başladıkları takvim yılından itibaren üç vergilendirme dönemi boyunca elde ettikleri kazançlarının Gelir Vergisi tarifesinin ikinci diliminde yer alan tutara kadar olan kısmı gelir vergisinden istisna olup bu tutar her yıl güncellenecektir.

Vergiye Uyumlu Mükelleflere Sağlanan %5 Vergi İndirimi Uygulaması Nedir?

Gelir Vergisi Kanununda belirtilen şartları taşıyan gelir vergisi mükellefleri, verdikleri yıllık gelir vergisi beyannameleri üzerinden hesaplanan verginin %5'ini, ödenmesi gereken vergiden indirebilirler.

Dijital Vergi Dairesinden Hangi İşlemler Yapılabilir?

Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından elektronik ortamda sunulan hizmetlerin tek çatı altında birleştirilerek kişilerin tüm uygulamalara kolay, hızlı ve güvenli bir şekilde erişim sağlanması amacıyla hayata geçirilen Dijital Vergi Dairesi üzerinden; borç sorgulama ve kısmi ödeme dahil tüm borç ödeme işlemleri, borç durum yazısı, sicil bilgilerine erişim gibi vergisel işlemler vergi dairesine gitmeden 7/24 kesintisiz ve güvenli olarak yapılabilir.

Vergi Ödeme Kanalları Nelerdir?

Ödemeler;

» Başkanlığımıza ait gib.gov.tr internet sitesi (Dijital Vergi Dairesi ve GİB Mobil Uygulaması) üzerinden;

Başkanlığımızca belirlenen tutarlar dahilinde, anlaşmalı bankaların kredi kartları ile,

Anlaşmalı bankaların banka kartları veya banka hesabından,

Yabancı ülkede faaliyet gösteren bankaların; kredi kartları, banka kartları ve diğer ödeme yöntemleri ile,

» Anlaşmalı bankaların; şubelerinden, alternatif ödeme kanallarından,

» PTT işyerlerinden,

» Tüm vergi dairelerinden,

yapılabilmektedir.

GİB Anlaşmalı Bankalar Listesi İçin [Tıklayınız](#)

Kaynak: GİB

İşe Yeni Başlayan Ticari Kazanç Mükelleflerinin Hak ve Ödevleri

İŖe Yeni Başlayan Ticari Kazanç Mükelleflerinin Hak ve Ödevleri Bu Broşürde, iŖe yeni başlayan ticari kazanç mükelleflerinin hak ve ödevleri ile vergi...

İŖe Yeni Başlayan Ticari Kazanç Mükelleflerinin Hak ve Ödevleri

Tarih: 20 Mayıs 2026

İŖe Yeni Başlayan Ticari Kazanç Mükelleflerinin Hak ve Ödevleri

Bu Broşürde, iŖe yeni başlayan ticari kazanç mükelleflerinin hak ve ödevleri ile vergiye gönüllü uyumunun artırılması amacıyla mükelleflere sağlanan bazı vergi avantajları yer almaktadır.

Mükelleflerin Hak ve Ödevleri Nelerdir?

Mükelleflerin vergi kanunlarının uygulanması sırasında karşılaştıkları özel durumlar ve iŖlemler ile ilgili olarak sahip oldukları haklardan bazıları aşağıda belirtilmiştir:

● Pişmanlıkla Beyan	● Düzeltme
● Cezalarda İndirim	● Şikâyet Yolu ile Müracaat
● Uzlaşma	● Özelge
● Dava Açma	● Kanun Yolundan Vazgeçme
● Tecil-Taksitlendirme	● Mahsup ve İade
● %5 Vergi İndirimi	● Ödeme Emrine İtiraz

Mükelleflerin, vergi kanunlarıyla düzenlenmiş; bildirme, belge düzenleme, defter tutma, belge temini ve iptali, muhafaza ve ibraz ödevleri ile diğer ödevleri bulunmaktadır.

Bildirilmesi Gereken Hususlar Nelerdir?

Mükellefler;

- İşe başlamayı, işe başlama tarihinden itibaren on gün içinde,
- İş bırakma ve değişiklikleri (iş yeri adresi değişikliği, iş değişikliği ve işletme değişikliği), bildirilecek olayın vukuu tarihinden itibaren bir ay içerisinde,
- Şehir ve kasabalarda yeni inşa ettirdikleri binaları ve inşaat bitmeden kullanılmaya başlanan kısımlarını halin vukuu tarihinden itibaren iki ay içinde,

Dijital Vergi Dairesi aracılığıyla, vergi dairesine giderek veya posta ile bildirmek zorundadır. Bildirimlerin zamanında yapılmamış olması halinde Vergi Usul Kanunu kapsamında usulsüzlük cezası uygulanır.

Defter Tutma ve Belge Saklama Yükümlülükleri Nelerdir?

Gerçek usulde mükellef olan ticari kazanç mükellefleri, [Vergi Usul Kanununa](#) göre defter tutmak mecburiyetindedir. Defter tutmak mecburiyetinde olanların, Vergi Usul Kanununa göre defter ve belgelerini ilgili buldukları yılı takip eden takvim yılından başlayarak 5 yıl süreyle muhafaza etme zorunluluğu bulunmaktadır. Defter Beyan Sistemi üzerinden tutulan defterlerin, mükelleflerce ayrıca kâğıt ortamında saklanmasına gerek bulunmamaktadır.

Defterlerin Elektronik Ortamda Tutulmasını Sağlayan Sistemler Nelerdir?

Defter Beyan Sistemi (DBS): işletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler ile basit usule tabi olan mükelleflerin kayıtlarının elektronik ortamda tutulması, bu mükelleflerden defter tutmak zorunda olanların defterlerinin bu kayıtlardan hareketle oluşturulmasına imkan veren sistemdir. Defter Beyan Sistemine, işe başlama bildirimini verildiği günü izleyen yedinci iş gününün sonuna (saat 23.59'a) kadar başvuru yapılması gerekmektedir.

Elektronik Defter Uygulaması (e-Defter): Vergi Usul Kanununa ve/veya [Türk Ticaret Kanununa](#) göre tutulması zorunlu olan defterlerde yer alması gereken bilgileri kapsayan elektronik kayıtlar bütünüdür. Bu uygulama yoluyla defter dosyalarının elektronik dosya biçiminde hazırlanması, kağıda bastırılmaksızın oluşturulması, kaydedilmesi, değişmezliğinin, bütünlüğünün ve kaynağının doğruluğunun elektronik imza/mali mühür araçları ile garanti altına alınması ve ilgililer nezdinde ispat aracı olarak kullanılabilmesi sağlanmaktadır.

Defterler Ne Zaman Tasdik Ettirilir?

Bilanço ve işletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler, tutacakları defterleri tasdik ettirmek zorundadırlar. Elektronik ortamda tutulan defterlerin ise tasdik zorunluluğu yoktur.

Mükelleflerden;

– Öteden beri işe devam etmekte olanlar defterin kullanılacağı hesap döneminden önce gelen son ayda (1 Ocak-31 Aralık hesap dönemine tabi olanlar Aralık ayında), hesap dönemleri Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından tespit edilenler, defterin kullanılacağı hesap döneminden önce gelen son ayda,

– işe başlayanlar, sınıf değiştirenler ve yeni bir mükellefiyete girenler, işe başlama, sınıf değiştirme ve yeni mükellefiyete girme tarihinden önce; vergi muafiyeti kalkanlar, muafliktan çıkma tarihinden başlayarak on gün içinde,

– Tasdike tabi defterlerin dolması dolayısıyla veya sair sebeplerle yıl içinde yeni defter kullanmaya mecbur olanlar bunları kullanmaya başlamadan önce,

kullanacakları defterleri tasdik ettirmeye mecburdur. Defterlerini ertesi yılda da kullanmak isteyenler Ocak ayı, hesap dönemleri Hazine ve Maliye Bakanlığınca tespit edilenler bu dönemin ilk ayı içinde tasdiki yenilemeye mecburdur.

Düzenlenmesi Gereken Belgeler Nelerdir?

Mükelleflerin, Vergi Usul Kanununda yer alan fatura, gider pusulası, müstahsil makbuzu, perakende satış fişi, ödeme kaydedici cihazla verilen fiş, giriş ve yolcu taşıma bileti, sevk irsaliyesi, taşıma irsaliyesi, yolcu listesi, günlük müşteri listesi gibi belgelerden ticari faaliyetlerine uygun olanlarını düzenlemeleri gerekmektedir. Belgelerin anlaşmalı matbaalara bastırılması veya noterlere tasdik ettirilmesi gerekir. e-Belge uygulamalarına dâhil olanlar da yeterli miktarda kağıt belge bastırmak zorundadır.

Elektronik belge uygulamasına isteğe bağlı veya zorunluluk kapsamında geçen mükelleflerin; e-Fatura, e-Arşiv Fatura, e-Müstahsil Makbuzu ve e-irsaliye gibi belgelerden ticari faaliyetlerine uygun olanlarını düzenlemeleri gerekmektedir. e-Fatura uygulamasına kayıtlı mükellefler; e-Fatura uygulamasına kayıtlı olan mükelleflere e-Fatura, kayıtlı

olmayan mükelleflere ise e-Arşiv Fatura düzenlemek zorundadır.

e-Arşiv Fatura uygulamasına dahil olmayan mükelleflerce düzenlenecek faturaların; (ticari kazançları basit usulde tespit edilen mükellefler ile işletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler açısından vergiler dahil toplam tutarınının 3 Bin TL'yi aşması halinde), tutarına bakılmaksızın e-Arşiv Fatura olarak, Başkanlığın "earsivportal.efatura.gov.tr/intragiris.html" adresinde yer alan e-Arşiv Fatura Portalı (interaktif) üzerinden Dijital Vergi Dairesi kullanıcı kodu ve şifresi ile giriş yaparak düzenlemesi gerekir.

Yeni Nesil Ödeme Kaydedici Cihaz (YN ÖKC) Kullanma Mecburiyeti Var mı?

Perakende ticaretle uğraşan birinci ve ikinci sınıf tüccarlar, fatura vermek mecburiyetinde olmadıkları satışların ve yaptıkları işlerin belgelendirilmesinde YN ÖKC kullanmak zorundadır, işe yeni başlayan veya sonradan YN ÖKC kullanma mecburiyeti kapsamına giren mükelleflerin bu mecburiyetleri, işe başlama ve mecburiyet kapsamına girme tarihinden itibaren 30 gün içinde başlamaktadır. Bu süre, kalkınmada birinci ve ikinci derecede öncelikli yörelerdeki faaliyetleri ile ilgili olarak 60 gün olarak belirlenmiştir.

Mecburiyet kapsamında olan mükelleflerin en geç 30 gün içinde YN ÖKC'lerin aktivasyon işlemlerini yaptırması ve [557 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği](#) kapsamında belirlenen süreler itibarıyla en az bir banka veya diğer kuruluş ya da ödeme hizmet sağlayıcısı ile üye iş yeri anlaşması yaparak banka veya kredi kartı ile ödeme imkânı sunması gerekmektedir.

Belgelerin Verilmemesi ve Alınmaması ile Diğer Şekil ve Usul Hükümlerine Uyulmaması Halinde Uygulanacak Cezai Yaptırım Nedir?

Elektronik belge olarak düzenlenmesi gerekenler de dâhil olmak üzere;

– Verilmesi ve alınması icabeden fatura, gider pusulası ile müstahsil makbuzu ile serbest meslek makbuzlarının verilmemesi, alınmaması, düzenlenen bu belgelerde gerçek meblağdan farklı meblağlara yer verilmesi, bu belgelerin elektronik belge olarak düzenlenmesi gerekirken Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenen zorunlu haller hariç olmak üzere kâğıt olarak düzenlenmesi ya da bu belgelerin VUK'a göre hiç düzenlenmemiş sayılması halinde; bu belgeleri düzenlemek ve almak zorunda olanların her birine,

– Perakende satış fişi, ödeme kaydedici cihazla verilen fiş, giriş ve yolcu taşıma bileti, sevk irsaliyesi, taşıma irsaliyesi, yolcu listesi, günlük müşteri listesi ile Hazine ve Maliye Bakanlığınca düzenlenme zorunluluğu getirilen belgelerin; düzenlenmediğinin, kullanılmadığının, bulundurulmadığının, düzenlenen belgelerin aslı ile örneğinde farklı meblağlara yer verildiğinin, gerçeğe aykırı olarak düzenlendiğinin veya elektronik belge olarak düzenlenmesi gerekirken Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenen zorunlu haller hariç olmak üzere kâğıt olarak düzenlendiğinin tespiti ya da bu belgelerin VUK'a göre hiç düzenlenmemiş sayılması halinde,

her bir belge için, Vergi Usul Kanununun 353 üncü maddesine göre özel usulsüzlük cezası kesilir.

Vergi Beyannamelerine İlişkin Yükümlülükler Nelerdir?

Ticari faaliyetinden dolayı gerçek usulde vergilendirilen gelir vergisi mükelleflerinin hiçbir hadle sınırlı olmaksızın yıllık gelir vergisi, gelir geçici vergi, katma değer vergisi ile muhtasar ve prim hizmet beyannamelerini elektronik ortamda gönderme zorunluluğu bulunmaktadır.

Beyannameler Hangi Sistemler Aracılığıyla Verilir?

Vergi beyannameleri ve bildirimler, bilanço usulüne göre defter tutan mükellefler için Beyanname Düzenleme Programı (e-Beyanname) üzerinden, işletme hesabı esasına göre defter tutan

mükellefler için ise Defter Beyan Sistemi üzerinden elektronik ortamda Başkanlığın elektronik beyan sistemleri aracılığıyla verilmektedir.

Basit usule tabi olan mükellefler ticari kazançları nedeniyle gelir vergisi beyannamesi vermemekle birlikte elde ettikleri gayrimenkul sermaye iradı, menkul sermaye iradı, ücret ve diğer kazanç ve iratları nedeniyle verilecek gelir vergisi beyannamesini Defter Beyan Sistemi üzerinden verirler.

Vergi Levhası Alma ve Bulundurma Zorunluluğu Var mı?

Gelir vergisi mükellefleri her yıl Mayıs ayının son gününe kadar vergi tarhına esas olan kazanç tutarları ile bunlara isabet eden vergi miktarlarını gösteren levhayı almak zorundadırlar. Gelir vergisi mükellefi olup yıl içinde işe yeni başlayan mükelleflerin, vergi levhalarını mükellefiyet tesisinden itibaren 1 ay içinde almaları zorunludur.

Vergi levhası almak ve bulundurmak mecburiyetinde olan mükelleflerin vergi levhasını bulundurmak mecburiyetinde oldukları yerlerde yapılan denetimlerde bulundurma mecburiyetine uyulmadığının tespit edilmesi halinde her bir tespit için özel usulsüzlük cezası kesilir.

Tahsilat ve Ödemelerin Tevsik (Belgeleme) Zorunluluğu Var mı?

Birinci ve ikinci sınıf tüccarların, serbest meslek erbabının, kazançları basit usulde tespit olunan tüccarların, defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilerin, vergiden muaf esnafın ve mükellef olmayanların; (mükellef olmayanların kendi aralarında yapacakları işlemler hariç olmak üzere) kendi aralarında ve bu kapsamda olmayanlarla yapacakları KDV dahil 30.000 TL'yi aşan tutardaki bütün tahsilat ve ödemelerin, aracı finansal kurumlar aracılığıyla yapılması ve bu kurumlar tarafından düzenlenen belgelerle tevsik edilmesi zorunludur.

Tevsik zorunluluğu kapsamında olanlardan araç kiralama faaliyeti ile uğraşanların, vermiş oldukları motorlu kara

taşıtı ve motorlu kara aracı ([Karayolları Trafik Kanunu](#) ve [Karayolları Trafik Yönetmeliğine](#) göre tescile yetkili kuruluşlarca kayıt ve tescil edilmesi zorunlu olmayan taşıt ve araçlar hariç) kiralama hizmetlerine ilişkin tahsilat ve ödemelerin söz konusu hadle sınırlı kalınmaksızın, aracı finansal kurumlar tarafından düzenlenen belgeler ile tevsik edilmesi mecburidir.

Konutlarda ve iş yerlerinde, konutunu ve iş yerini kiraya verenler ve bunları kiralayanların, kira tutarı ne olursa olsun kiraya ilişkin tahsilat ve ödemelerin tamamının bankalar veya Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketi tarafından düzenlenen belgelerle tevsik etmeleri zorunludur.

Günlük, haftalık veya benzeri şekilde kısa süreli konut kiralamalarına ilişkin yapılan tahsilat ve ödemeler de tevsik zorunluluğu kapsamındadır.

Tevsik zorunluluğuna uymayanlara her bir işlem için Vergi Usul Kanunu uyarınca özel usulsüzlük cezası kesilir.

Elektronik Tebligat Kullanma Zorunluluğu Var mı?

Ticari kazanç yönünden gelir vergisi mükellefiyeti bulunanlar mükellefiyet tesisi sırasında e-Tebligat talep bildiriminde bulunmak ve e-Tebligat Sistemini kullanmak zorundadır. Elektronik Tebligat Sistemi ile gönderilen belgeler, mükellefin elektronik ortamdaki adresine ulaştığı tarihi izleyen beşinci günün sonunda tebliğ edilmiş sayılır ve ayrıca posta yoluyla tebligat yapılmaz.

Genç Girişimci Kazanç İstisnasından Nasıl Yararlanılır?

Ticari faaliyeti nedeniyle adlarına ilk defa gelir vergisi mükellefiyeti tesis edilen ve mükellefiyet başlangıç tarihi itibarıyla 29 yaşını doldurmamış tam mükellef gerçek kişilerin, faaliyete başladıkları takvim yılından itibaren üç vergilendirme dönemi boyunca elde ettikleri kazançlarının Gelir Vergisi tarifesinin ikinci diliminde yer alan tutara kadar olan kısmı gelir vergisinden istisna olup bu tutar her

yıl güncellenecektir.

Kazançları basit usulde tespit olunan mükelleflerin gerçek usule geçmeleri halinde, genç girişimci kazanç istisnasına ait şartları taşımaları kaydıyla söz konusu istisnadan yararlanmaları mümkündür.

Vergiye Uyumlu Mükelleflere Sağlanan %5 Vergi İndirimi Uygulaması Nedir?

Gelir Vergisi Kanununda belirtilen şartları taşıyan gelir vergisi mükellefleri, verdikleri yıllık gelir vergisi beyannameleri üzerinden hesaplanan verginin %5'ini, ödenmesi gereken vergiden indirebilirler.

Dijital Vergi Dairesinden Hangi İşlemler Yapılabilir?

Gelir idaresi Başkanlığı tarafından elektronik ortamda sunulan hizmetlerin tek çatı altında birleştirilerek kişilerin tüm uygulamalara kolay, hızlı ve güvenli bir şekilde erişim sağlanması amacıyla hayata geçirilen Dijital Vergi Dairesi üzerinden; borç sorgulama ve kısmi ödeme dahil tüm borç ödeme işlemleri, borç durum yazısı, sicil bilgilerine erişim gibi vergisel işlemler vergi dairesine gitmeden 7/24 kesintisiz ve güvenli olarak yapılabilir.

Vergi Ödeme Kanalları Nelerdir?

Ödemeler;

» Başkanlığımıza ait gib.gov.tr internet sitesi (Dijital Vergi Dairesi ve GİB Mobil Uygulaması) üzerinden;

Başkanlığımızca belirlenen tutarlar dahilinde, anlaşmalı bankaların kredi kartları ile,

Anlaşmalı bankaların banka kartları veya banka hesabından,

Yabancı ülkede faaliyet gösteren bankaların; kredi kartları, banka kartları ve diğer ödeme yöntemleri ile,

» Anlaşmalı bankaların; şubelerinden, alternatif ödeme kanallarından,

» PTT işyerlerinden,

» Tüm vergi dairelerinden,

yapılabilmektedir.

GİB Anlaşmalı Bankalar Listesi İçin [Tıklayınız](#)

Kaynak: GİB

Türk Gıda Kodeksi Yeni Gıdalara İlişkin Uygulama Tebliği (No: 2026/3)

Türk Gıda Kodeksi Yeni Gıdalara İlişkin Uygulama Tebliği (No: 2026/3) 20 Mayıs 2026 Tarihli Resmi Gazete Sayı: 33259 Tarım ve Orman Bakanlığından: BİR..

Türk Gıda Kodeksi Yeni Gıdalara İlişkin Uygulama Tebliği (No: 2026/3)

Tarih: 20 Mayıs 2026

Türk Gıda Kodeksi Yeni Gıdalara İlişkin Uygulama

Tebliği (No: 2026/3)

20 Mayıs 2026 Tarihli Resmi Gazete

Sayı: 33259

Tarım ve Orman Bakanlığından:

BİRİNCİ BÖLÜM

Başlangıç Hükümleri

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Tebliğin amacı; bir gıdanın 20/5/2026 tarihli ve 33259 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Türk Gıda Kodeksi Yeni Gıdalar Yönetmeliği kapsamına girip girmediğinin belirlenmesine yönelik danışma işlemi sırasında uygulanacak olan prosedüre ilişkin usul ve esasları, yeni gıdalara izin verilmesine yönelik başvurular ile ilgili idari ve bilimsel gereklilikleri, diğer ölkelerden gelen geleneksel gıdalara izin verilmesine yönelik bildirimler ve başvurular ile ilgili idari ve bilimsel gereklilikleri belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Tebliğ; Türk Gıda Kodeksi Yeni Gıdalar Yönetmeliğinin 5 inci maddesinin uygulanmasına ilişkin kuralları, 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde düzenlenen başvuruları ve 13 üncü maddesinde yer alan bildirim ve 15 inci maddesinde yer alan başvuruları kapsar.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Tebliğ 20/5/2026 tarihli ve 33259 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Türk Gıda Kodeksi Yeni Gıdalar Yönetmeliğinin 5 inci maddesinin üçüncü fıkrasına, 12 nci maddesine ve 19 uncu maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu Tebliğde geçen;

a) Başvuru: Türk Gıda Kodeksi Yeni Gıdalar Yönetmeliğinin 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi veya 15 inci maddesi gereğince, bir yeni gıdanın kullanımına izin verilmesi için sunulan bilgi ve bilimsel verileri içeren tek bir dosyayı,

b) Bildirim: Türk Gıda Kodeksi Yeni Gıdalar Yönetmeliğinin 13 üncü maddesinde düzenlenen, diğer bir ülkeden gelen geleneksel bir gıdanın kullanımına izin verilmesi için sunulan bilgi ve bilimsel verileri içeren tek bir dosyayı,

c) Danışma talebi: Bir gıda işletmecisinin belirli bir gıdanın yeni gıda statüsünün belirlenmesi için Genel Müdürlüğe ilettiği talebi,

ç) Genel Müdürlük: Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğünü,

d) Yönetmelik: Türk Gıda Kodeksi Yeni Gıdalar Yönetmeliğini, ifade eder.

(2) Bu Tebliğin uygulanmasında bu maddede belirtilen tanımlara ilave olarak, 11/6/2010 tarihli ve 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununun 3 üncü maddesinde yer alan tanımlar ile Yönetmeliğin 4 üncü maddesinde yer alan tanımlar da geçerlidir.

İKİNCİ BÖLÜM

Yeni Gıda Statüsünün Belirlenmesine Yönelik Danışma İşlemi

Sırasında Uygulanacak Olan Prosedür

Danışma talebi, talebin içeriği ve sunumu

MADDE 5- (1) Gıda işletmecisi, Yönetmeliğin 5 inci maddesinin ikinci fıkrasında belirtildiği gibi bir danışma talebi sunarak Genel Müdürlüğe danışır.

(2) Danışma talebi, Genel Müdürlüğe gönderilir ve aşağıdaki belgeleri içerir:

a) EK-1'de yer alan örneğe göre hazırlanan dilekçe.

b) EK-2'de yer alan örneğe göre hazırlanan ve Genel Müdürlüğün yeni gıda statüsü ile ilgili karar vermesine olanak sağlayacak gerekli bilgileri içeren teknik dosya.

c) Destekleyici belgeler.

ç) Sunulan belgelerin amacını ve geçerliliğini açıklayan bir açıklama notu.

(3) Birinci fıkranın (b) bendi uyarınca hazırlanan teknik dosyanın, başvuru sahibinin her bir eksik unsur için bir gerekçe sunması halinde EK-2'de yer alan tüm unsurları içermesi gerekmez.

Danışma talebinin geçerliliğinin kontrolü

MADDE 6- (1) Genel Müdürlük, danışma talebinin 5 inci maddede yer alan gerekliliklere uygun olup olmadığını kontrol eder.

(2) Gıda işletmecisinin danışma talebinde sunduğu bilgilerin yetersiz olması durumunda, Genel Müdürlük gıda işletmecisinden verilen süre içerisinde ilave bilgi sağlamasını veya danışma talebiyle ilgili güncellemeleri yapmasını talep eder.

(3) Danışma talebi aşağıdaki durumlarda geçersiz sayılır:

a) Gıda işletmecisinin, Genel Müdürlük tarafından verilen süre içerisinde, talep edilen ilave bilgileri veya güncellenmiş danışma talebini sunmaması durumunda.

b) Sunulan ilave bilgilerin, danışma talebinin geçerli olduğu sonucuna varmak için yetersiz olması durumunda.

(4) Genel Müdürlük, danışma talebinin geçerliliği ile ilgili kararını verdikten sonra, gıda işletmecisini resmi yazı ile bilgilendirir. Danışma talebinin geçerli bulunmadığı

durumlarda, talebin neden geçerli bulunmadığı konusunda bilgi verilir.

Geçerli bir danışma talebinin değerlendirilmesi

MADDE 7- (1) Genel Müdürlük, danışma talebinin geçerli olduğuna karar verilen tarihten itibaren dört ay içinde söz konusu gıdanın yeni gıda statüsü hakkında kararını verir.

(2) Genel Müdürlük, söz konusu gıdanın yeni gıda statüsü hakkında karar vermek için yeterli kanıtı sahip olmadığını belirlerse, gıda işletmecisinden ilave bilgi talep edebilir. Bu talebin yerine getirilmesi için verilen süre, gıda işletmecisi ile birlikte belirlenir ve gıda işletmecisine resmi yazı ile bildirilir.

(3) Genel Müdürlük, uygun olarak gerekçelendirilmiş olması şartıyla, birinci fıkrada belirtilen süreyi en fazla dört ay uzatabilir. Bu durumda Genel Müdürlük, alınan kararı ve gerekçelerini gıda işletmecisine resmi yazı ile bildirir.

(4) Üçüncü fıkra saklı kalmak kaydıyla, ikinci fıkrada düzenlenen ilave bilgi talebi birinci fıkrada belirtilen süreyi uzatmaz.

(5) Bir gıdanın yeni gıda statüsü hakkında karar verildiğinde, Genel Müdürlük, gıda işletmecisini, alınan karar ve gerekçeler konusunda 8 inci maddeye uygun olarak resmi yazı ile bilgilendirir.

Yeni gıda statüsü hakkında bilgilendirme ve bu bilgilerin yayımlanması

MADDE 8- (1) 7 nci maddenin beşinci fıkrasında yer alan bilgilendirme aşağıdaki bilgileri de içerir:

a) İlgili gıdanın adı ve açıklaması.

b) İlgili gıdanın, yeni gıda olduğunu ya da olmadığını veya sadece takviye edici gıdalarda kullanım açısından yeni gıda olmadığını belirten bir açıklama.

c) (b) bendinde belirtilen açıklamayı destekleyen nedenler.

ç) Söz konusu gıdanın yeni gıda olması durumunda, Yönetmeliğin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (h) bendine göre bu gıdanın yer alacağı en uygun gıda kategorisi.

(2) Yeni gıda statüsünün belirlenmesine yönelik danışma işlemi sonucunda alınan kararlar, birinci fıkrada belirtilen bilgileri içerecek şekilde Genel Müdürlüğün internet sayfasında yayımlanır.

Gizlilik

MADDE 9- (1) Gıda işletmecileri, danışma talebinin bir parçası olarak sunulan ve açıklanması durumunda rekabetçi konularına zarar verebilecek bilgilerin, gizli olarak işleme alınmasını talep edebilir.

(2) Birinci fıkrada belirtilen amaç doğrultusunda, gıda işletmecileri, sunulan bilgilerin hangi kısımlarının gizli olarak işleme alınmasını istediğini ayrıntılı gerekçeleri ile birlikte belirtir.

(3) Genel Müdürlük, bilgilerin hangi kısımlarının gizli kalması gerektiği konusunda bir karar verir ve bu konuda gıda işletmecisini resmi yazı ile bilgilendirir.

(4) Aşağıdaki bilgiler hiçbir durumda gizli olarak kabul edilmez:

a) Danışma talebinde bulunan gıda işletmecisinin adı ve adresi.

b) Gıdanın adı ve açıklaması.

c) Danışma talebinde bulunan gıda işletmecisi tarafından

sunulan çalışmaların özeti.

ç) Varsa analiz yöntemleri.

(5) Gıda işletmecisi, üçüncü fıkraya göre bilgilendirilmesinin ardından, üç hafta içinde danışma talebini geri çekebilir. Bu süre boyunca söz konusu bilgilerin gizliliği korunur.

(6) Genel Müdürlük, bu Tebliğin hükümlerine uygun olarak teslim alınan ve üçüncü fıkrada düzenlenen şekilde gizli kalması uygun görülen bilgilerin gizliliğinin korunması için gerekli önlemleri alır. Ancak insan sağlığının korunması için kamu ile paylaşılması gereken bilgiler gizlilik kapsamının dışındadır.

(7) Gıda işletmecisinin beşinci fıkraya göre başvurusunu geri çekmesi durumunda, Genel Müdürlük, gıda işletmecisi tarafından birinci fıkra uyarınca gizli olarak işleme alınması talep edilen bilgileri ifşa etmez.

(8) Bu madde hükümlerinin uygulanması, bu Tebliğ kapsamında sunulan danışma talebinin değerlendirilmesi için gerekli olan Genel Müdürlük içindeki bilgi alışverişini etkilemez.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Yeni Gıdaların Başvuruları İçin İdari ve Bilimsel Gereklilikler

Başvuru usulü

MADDE 10- (1) Yönetmeliğin 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen başvuru, Genel Müdürlüğe gönderilir ve aşağıdaki belgeleri içerir:

a) EK-3'te yer alan örneğe göre hazırlanan dilekçe.

b) 11 inci maddede belirtilen idari bilgiler ile 12 nci maddede belirtilen bilimsel verileri içeren teknik dosya.

c) Teknik dosyanın özeti.

(2) Başvuru sahibinin; halihazırda kullanımına izin verilmiş olan bir yeni gıdanın kullanım koşullarında, spesifikasyonlarında, ilave özel etiketleme gerekliliklerinde veya piyasaya arz sonrası izleme gerekliliklerinde değişiklik yapılmasına yönelik bir başvuru sunması durumunda, önerilen değişikliklerin mevcut risk değerlendirmesinin sonuçlarını etkilemeyeceğine dair bir gerekçe sunulduğu takdirde, 12 nci maddede yer alan tüm verilerin sağlanmasına gerek olmayabilir.

(3) Birinci fıkranın (c) bendinde bahsedilen teknik dosyanın özeti; Yönetmeliğin 9 uncu maddesinin ikinci fıkrasının (a), (b) ve (d) bentlerinde belirtilen bilgilere ilave olarak, söz konusu yeni gıdanın kullanımının Yönetmeliğin 7 nci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen genel koşullara uygun olduğuna dair kanıtları içerir ve Yönetmeliğin 22 nci maddesi gereğince gizlilik talebine konu olan herhangi bir bilgi içermez.

İdari bilgi gereklilikleri

MADDE 11- (1) Başvuru, Yönetmeliğin 9 uncu maddesinin ikinci fıkrasında düzenlenen bilgilere ilave olarak aşağıda yer alan idari bilgileri içerir:

a) Yeni gıdanın üreticisinin başvuru sahibinden farklı olması durumunda yeni gıda üreticisinin adı, adresi ve diğer iletişim bilgileri.

b) Başvuru sahibi adına Genel Müdürlük ile doğrudan iletişime geçmek üzere yetkilendirilmiş olan sorumlu kişinin adı, adresi ve diğer iletişim bilgileri.

c) Dosyanın sunulma tarihi.

ç) Dosyanın içindekiler listesi.

d) Başlıkları, cilt ve sayfa numaraları ile ilgili bilgiler de dâhil olmak üzere, dosyaya eklenen belgelerin ayrıntılı bir listesi.

e) Başvuru sahibinin, Yönetmeliğin 22 nci maddesi gereğince,

ek bilgiler de dahil olmak üzere dosyadaki bilgilerin belirli bölümlerinin gizli olarak işleme alınması talebinde bulunması durumunda, bu bilgilerin açıklanmasının başvuru sahibinin çıkarlarına önemli ölçüde zarar verebileceğini gösteren gerekçelerle birlikte, gizli olarak işleme alınması istenen bölümlerin listesi.

f) Üretim süreci gizli veri içeriyorsa, üretim sürecinin gizli nitelikte olmayan bir özeti.

g) Yönetmeliğin 25 inci maddesi gereğince, başvuru sahibinin tescilli bilimsel kanıtları ve bilimsel verileri referans gösterme hakkına sahip olduğunu doğrulayan ve ayrı bir dosya olarak sunulan bilgiler ve açıklamalar.

Bilimsel veri gereklilikleri

MADDE 12- (1) Bir yeni gıdanın kullanımına izin verilmesine yönelik başvuruyu desteklemek için sunulan dosya, söz konusu yeni gıda için kapsamlı bir risk değerlendirmesi yapılmasına olanak sağlar.

(2) Bir yeni gıdanın kullanımına izin verilmesi için yapılan başvurunun, Yönetmeliğin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (h) bendinin (8) ve (9) numaralı alt bentlerinde düzenlenen tasarlanmış nanomateryallerin kullanımını içermesi durumunda, başvuru sahibi Yönetmeliğin 9 uncu maddesinin dördüncü fıkrasında belirtilen gerekliliklere uygun olarak tespit ve karakterizasyona yönelik test yöntemlerini dosyada sunar.

(3) Başvuru sahibi, verilerin toplanması sırasında izlenen yöntem ve strateji ile ilgili belgelerin bir kopyasını sunar.

(4) Başvuru sahibi, güvenilirlik değerlendirme stratejisi ve ilgili toksikolojik test stratejisi hakkında bilgi verir ve belirli çalışmaların veya bilgilerin değerlendirmeye dâhil edilmesi veya değerlendirme dışında bırakılmasını gerekçelendirir.

(5) Başvuru sahibi, talep edilmesi halinde, başvurusunu desteklemek amacıyla kendisi tarafından veya kendisi adına gerçekleştirilmiş olan, yayımlanmış ve yayımlanmamış her bir çalışmanın ham verilerini sunar. Bu bilgiler, her bir çalışmanın ve incelemelerin sonuçlarını elde etmek için kullanılan verileri içerir.

(6) Nüfusun belirli bir grubuna yönelik olan bir yeni gıdanın, nüfusun diğer grupları tarafından da tüketileceğinin göz ardı edilemeyeceği durumlarda, güvenilirlik verileri söz konusu diğer nüfus gruplarını da kapsayacak şekilde sağlanır.

(7) Başvuru sahibi, her bir biyolojik veya toksikolojik çalışma için, test materyalinin önerilen veya mevcut spesifikasyonlara uyup uymadığını açıklar. Test materyalinin bu spesifikasyonlardan farklı olması durumunda, başvuru sahibi, söz konusu verilerin değerlendirilmekte olan yeni gıdaya uygun olduğunu kanıtlar. Toksikolojik çalışmalar, İyi Laboratuvar Uygulamalarına İlişkin Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü İlkeleri gibi uluslararası kabul görmüş gerekliliklere uygun olarak yürütülür. Başvuru sahibi, söz konusu gerekliliklerin yerine getirildiğine dair kanıtları sunar ve standart protokollerden herhangi bir sapma olması durumunda bunu gerekçelendirir.

(8) Başvuru sahibi, söz konusu yeni gıdanın önerilen kullanımının güvenilirliği hakkında dosyada sunduğu belgeler ışığında genel bir değerlendirme yapar. İnsan sağlığına yönelik potansiyel riskin genel değerlendirmesi, insanların bilinen veya tahmin edilen maruz kalma miktarları dikkate alınarak yapılır.

Başvurunun geçerliliğinin kontrolü

MADDE 13- (1) Başvuru Genel Müdürlük tarafından teslim alındığında, en geç on beş iş günü içerisinde, başvurunun Yönetmelik kapsamına girip girmediğine ve Yönetmeliğin 9 uncu maddesinin ikinci fıkrasında ve bu Tebliğin 10 uncu, 11 inci

ve 12 nci maddelerinde belirtilen gereklilikleri karşılayıp karşılamadığına ilişkin ön kontrol yapılır.

(2) Birinci fıkraya göre ön kontrolden geçirilen başvuru, risk değerlendirmesi ile ilgili gereklilikler açısından da detaylı kontrolden geçirilir. Detaylı kontrol, otuz iş günü içerisinde tamamlanır.

(3) Genel Müdürlük, başvurunun geçerliliği konusunda başvuru sahibinden ilave bilgi talep edebilir. Bu durumda, ilave bilginin sağlanması için bir süre belirlenir ve başvuru sahibi resmi yazı ile bilgilendirilir.

(4) Birinci fıkraya istisna olarak ve Yönetmeliğin 9 uncu maddesinin ikinci fıkrası saklı kalmak kaydıyla, başvuru sahibinin her bir eksik unsur için bir gerekçe sunması koşuluyla, başvuru bu Tebliğin 10 uncu, 11 inci ve 12 nci maddelerinde belirtilen tüm unsurları içermese de geçerli olarak kabul edilebilir.

(5) Genel Müdürlük, başvurunun geçerli kabul edilip edilmediği konusunda başvuru sahibini resmi yazı ile bilgilendirir. Başvurunun geçerli kabul edilmemesi durumunda, Genel Müdürlük bu kararın gerekçelerini resmi yazıda belirtir.

Bilimsel komisyonun bilimsel görüşünde yer alması gereken bilgiler

MADDE 14- (1) Bilimsel komisyonun bir yeni gıda başvurusuna istinaden Yönetmeliğin 10 uncu maddesi gereğince oluşturduğu bilimsel görüş aşağıdaki bilgileri içerir:

- a) Yeni gıdanın tanımlanması ile ilgili bilgiler.
- b) Üretim sürecinin değerlendirilmesi.
- c) Bileşim ile ilgili veriler.
- ç) Spesifikasyonlar.

- d) Yeni gıdanın ve/veya kaynağının tüketim geçmişi.
- e) Önerilen kullanımlar, kullanım seviyeleri ve beklenen alım miktarı.
- f) Emilim, dağılım, metabolizma ve atılım ile ilgili bilgiler.
- g) Beslenme ile ilgili bilgiler.
- ğ) Toksikolojik bilgiler.
- h) Alerjenite ile ilgili bilgiler.
- ı) Yeni gıdanın, önerilen kullanımlar ve kullanım seviyelerine göre, gerektiğinde belirsizlikler ve kısıtlamaların vurgulandığı, genel risk değerlendirmesi.
- i) Beslenme yoluyla maruz kalma miktarının genel risk değerlendirmesinde belirlenen sağlık bazlı kılavuz değeri aşması durumunda, söz konusu yeni gıdanın kullanımına izin verilen veya kullanımının talep edildiği her bir gıda grubunun veya gıdanın toplam maruz kalmaya katkısını gösterecek şekilde, ayrıntılı maruz kalma değerlendirmesi.
- j) Sonuç değerlendirme.

(2) Genel Müdürlük, bilimsel komisyondan bilimsel görüş talep ederken ilave bilgiler isteyebilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Diğer Bir Ülkeden Gelen Geleneksel Gıdalar İçin İdari ve Bilimsel Gereklilikler

Diğer bir ülkeden gelen geleneksel gıdalar için bildirim usulü

MADDE 15- (1) Yönetmeliğin 13 üncü maddesinde belirtilen bildirimler, Genel Müdürlüğe gönderilir ve aşağıdaki belgeleri içerir:

- a) EK-4'te yer alan örneğe göre hazırlanan dilekçe.

b) 17 nci maddede belirtilen idari bilgileri ve 18 inci maddede belirtilen bilimsel verileri içeren teknik dosya.

c) Teknik dosyanın özeti.

(2) Başvuru sahibinin; halihazırda kullanımına izin verilmiş olan diğer bir ülkeden gelen geleneksel bir gıdanın kullanım koşullarında, spesifikasyonlarında, ilave özel etiketleme gerekliliklerinde veya piyasaya arz sonrası izleme gerekliliklerinde değişiklik yapılmasına yönelik bir bildirim sunması durumunda, önerilen değişikliklerin mevcut güvenilirlik değerlendirmesinin sonuçlarını etkilemeyeceğine dair bir gerekçe sunulduğu takdirde, 18 inci maddede yer alan tüm verilerin sağlanmasına gerek olmayabilir.

(3) Birinci fıkranın (c) bendinde düzenlenen teknik dosyanın özeti; diğer bir ülkeden gelen söz konusu geleneksel gıdanın kullanımının Yönetmeliğin 7 nci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen genel koşullara uygun olduğuna dair kanıtları içerir, Yönetmeliğin 22 nci maddesi gereğince gizlilik talebine konu olan herhangi bir bilgi içermez.

Diğer bir ülkeden gelen geleneksel gıdalar için başvuru usulü

MADDE 16- (1) Yönetmeliğin 15 inci maddesinde belirtilen başvurular, Genel Müdürlüğe gönderilir ve aşağıdaki belgeleri içerir:

a) EK-5'te yer alan örneğe göre hazırlanan dilekçe.

b) 17 nci maddede belirtilen idari bilgileri ve 18 inci maddede belirtilen bilimsel verileri içeren teknik dosya.

c) Teknik dosyanın özeti.

ç) Yönetmeliğin 14 üncü maddesi gereğince oluşturulan, Bilimsel Komisyonun gıdanın güvenilirliğine dair itirazını içeren, uygun şekilde gerekçelendirilmiş bilimsel görüş.

d) Başvuru sahibinin, (ç) bendinde düzenlenen gıdanın

güvenilirliğine dair itiraza karşılık yanıtı.

(2) Başvuru sahibinin, halihazırda kullanımına izin verilmiş olan diğer bir ülkeden gelen geleneksel bir gıdanın kullanım koşullarında, spesifikasyonlarında, ilave özel etiketleme gerekliliklerinde veya piyasaya arz sonrası izleme gerekliliklerinde değişiklik yapılmasına yönelik bir başvuru sunması durumunda, önerilen değişikliklerin mevcut güvenilirlik değerlendirmesinin sonuçlarını etkilemeyeceğine dair bir gerekçe sunulduğu takdirde, 18 inci maddede yer alan tüm verilerin sağlanmasına gerek olmayabilir.

(3) Birinci fıkranın (c) bendinde düzenlenen teknik dosyanın özeti; diğer bir ülkeden gelen söz konusu geleneksel gıdanın kullanımının Yönetmeliğin 7 nci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen genel koşullara uygun olduğuna dair kanıtları içerir ve Yönetmeliğin 22 nci maddesi gereğince gizlilik talebine konu olan herhangi bir bilgi içermez.

Bildirimde veya başvuruda sağlanması gereken idari bilgiler

MADDE 17- (1) Diğer bir ülkeden gelen geleneksel bir gıdanın kullanımına izin verilmesine yönelik bildirimler ve başvurular, Yönetmeliğin 13 üncü maddesinde düzenlenen bilgilere ilave olarak aşağıda yer alan idari bilgileri içerir:

a) Başvuru sahibi adına Genel Müdürlük ile iletişime geçmek üzere yetkilendirilmiş olan sorumlu kişinin adı, adresi ve diğer iletişim bilgileri.

b) Dosyanın sunulma tarihi.

c) Dosyanın içindekiler listesi.

ç) Başlıkları, cilt ve sayfa numaraları ile ilgili bilgiler de dâhil olmak üzere, dosyaya eklenen belgelerin ayrıntılı bir listesi.

d) Başvuru sahibinin, Yönetmeliğin 22 nci maddesi gereğince,

ek bilgiler de dahil olmak üzere dosyadaki bilgilerin belirli bölümlerinin gizli olarak işleme alınması talebinde bulunması durumunda, bu tür bilgilerin açıklanmasının başvuru sahibinin çıkarlarına önemli ölçüde zarar verebileceğini gösteren gerekçelerle birlikte gizli olarak işleme alınması istenen bölümlerin listesi.

Bildirimde veya başvuruda sağlanması gereken bilimsel veriler

MADDE 18- (1) Diğer bir ülkeden gelen geleneksel bir gıdanın kullanımına izin verilmesine yönelik bir bildirim veya başvuruyu desteklemek için sunulan dosya, diğer bir ülkeden gelen söz konusu geleneksel gıdanın güvenilir tüketim geçmişinin değerlendirilmesine olanak sağlar.

(2) Başvuru sahibi, verilerin toplanması sırasında izlenen yöntem ve strateji ile ilgili belgelerin bir kopyasını sunar.

(3) Başvuru sahibi, güvenilirlik değerlendirme stratejisi hakkında bilgi verir ve belirli çalışmaların veya bilgilerin değerlendirmeye dâhil edilmesini veya değerlendirme dışında bırakılmasını gerekçelendirir.

(4) Başvuru sahibi, diğer bir ülkeden gelen söz konusu geleneksel gıdanın önerilen kullanımının güvenilirliği hakkında dosyada sunduğu belgeler ışığında genel bir değerlendirme yapar. İnsan sağlığına yönelik potansiyel riskin genel değerlendirmesi, insanların bilinen veya tahmin edilen maruz kalma miktarları dikkate alınarak yapılır.

Bildirimin geçerliliğinin kontrolü

MADDE 19- (1) Diğer bir ülkeden gelen geleneksel bir gıdaya ilişkin bildirim Genel Müdürlük tarafından teslim alındığı tarihten itibaren en geç on beş iş günü içerisinde, söz konusu gıdanın Yönetmelik kapsamına girip girmediği ve bildirim bu Tebliğin 15 inci, 17 nci ve 18 inci maddelerinde belirtilen gereklilikleri karşılayıp karşılamadığına ilişkin ön kontrol yapılır.

(2) Birinci fıkraya göre yapılan ön kontrolden geçirilen bildirim, risk değerlendirmesi ile ilgili gereklilikler açısından da detaylı kontrolden geçirilir. Detaylı kontrol, otuz iş günü içerisinde tamamlanır.

(3) Genel Müdürlük, bildirim geçerliliği konusunda başvuru sahibinden ilave bilgi talep edebilir. Bu durumda, ilave bilginin sağlanması için bir süre belirlenir ve başvuru sahibi resmi yazı ile bilgilendirilir.

(4) Birinci fıkraya istisna olarak ve Yönetmeliğin 13 üncü maddesi saklı kalmak kaydıyla, başvuru sahibinin her bir eksik unsur için bir gerekçe sunması koşuluyla, bildirim bu Tebliğin 15 inci, 17 nci ve 18 inci maddelerde belirtilen tüm unsurları içermese de geçerli olarak kabul edilebilir.

(5) Genel Müdürlük, bildirim geçerli kabul edilip edilmediği konusunda başvuru sahibini resmi yazı ile bilgilendirir. Bildirim geçerli kabul edilmemesi durumunda, Genel Müdürlük bu kararın gerekçesini resmi yazıda belirtir.

Başvurunun geçerliliğinin kontrolü

MADDE 20- (1) Diğer bir ülkeden gelen geleneksel bir gıdanın kullanımına izin verilmesine yönelik başvuru Genel Müdürlük tarafından teslim alındığı tarihten itibaren en geç on beş iş günü içerisinde, başvurunun 16 ncı, 17 nci ve 18 inci maddelerde belirtilen gereklilikleri karşılayıp karşılamadığına ilişkin ön kontrol yapılır.

(2) Birinci fıkraya göre ön kontrolden geçirilen başvuru, risk değerlendirmesi ile ilgili gereklilikler açısından da detaylı kontrolden geçirilir. Detaylı kontrol, otuz iş günü içerisinde tamamlanır.

(3) Genel Müdürlük, başvurunun geçerliliği konusunda başvuru sahibinden ilave bilgi talep edebilir. Bu durumda, ilave bilginin sağlanması için bir süre belirlenir ve başvuru sahibi resmi yazı ile bilgilendirilir.

(4) Birinci fıkraya istisna olarak ve Yönetmeliğin 15 inci maddesi saklı kalmak kaydıyla, başvuru sahibinin her bir eksik unsur için bir gerekçe sunması koşuluyla, başvuru 16 ncı, 17 nci ve 18 inci maddelerde belirtilen tüm unsurları içermese de geçerli olarak kabul edilebilir.

(5) Genel Müdürlük, başvurunun geçerli olarak kabul edilip edilmediği konusunda başvuru sahibini resmi yazı ile bilgilendirir. Başvurunun geçerli kabul edilmemesi durumunda, Genel Müdürlük bu kararın gerekçelerini resmi yazıda belirtir.

Bilimsel komisyonun bildirimler için oluşturduğu bilimsel görüşünde yer alması gereken bilgiler

MADDE 21- (1) Diğer bir ülkeden gelen geleneksel gıdaya ilişkin bildirim ile ilgili olarak; Yönetmeliğin 14 üncü maddesi gereğince bilimsel komisyon tarafından Genel Müdürlüğe sunulan ve bilimsel komisyonun gıdanın güvenilirliğine dair bir itirazı olup olmadığına ilişkin uygun şekilde gerekçelendirilmiş bilimsel görüş, duruma göre ikinci veya üçüncü fıkralarda belirtilen bilgileri içerir.

(2) Birinci fıkrada yer alan bilimsel görüş, bilimsel komisyonun bildirim konu olan diğer bir ülkeden gelen geleneksel gıdanın güvenilirliğine dair bir itirazının bulunması halinde, aşağıdaki bilgileri içerir:

a) Diğer bir ülkeden gelen geleneksel gıdanın adı ve açıklaması.

b) Diğer bir ülkeden gelen geleneksel gıdanın insan sağlığı için neden bir güvenilirlik riski oluşturabileceğini gösteren bilimsel açıklamalar.

(3) Birinci fıkrada yer alan bilimsel görüş, bilimsel komisyonun bildirim konu olan diğer bir ülkeden gelen geleneksel gıdanın güvenilirliğine dair bir itirazı bulunmaması halinde, aşağıdaki bilgileri içerir:

- a) Diğer bir ¼lkeden gelen geleneksel gıdanın tanımlanması ve karakterizasyonu ile ilgili bilgiler.
- b) Diğer bir ¼lkeden gelen geleneksel gıdanın güvenilir gıda tüketim geçmişine ilişkin değerlendirme.
- c) Önerilen kullanımlar, kullanım seviyeleri.

(4) Genel Müdürlük, bilimsel komisyondan bilimsel görüş talep ederken ilave bilgiler isteyebilir.

Bilimsel Komisyonun başvurular için oluşturduğu bilimsel görüşünde yer alması gereken bilgiler

MADDE 22- (1) Diğer bir ¼lkeden gelen geleneksel bir gıdanın kullanımına izin verilmesine yönelik bir başvuru için bilimsel komisyon tarafından oluşturulan bilimsel görüş aşığıdaki bilgileri içerir:

- a) Diğer bir ¼lkeden gelen geleneksel gıdanın tanımlanması ve karakterizasyonu ile ilgili bilgiler.
- b) Diğer bir ¼lkeden gelen geleneksel gıdanın güvenilir gıda tüketim geçmişine ilişkin değerlendirme.
- c) Diğer bir ¼lkeden gelen geleneksel gıdanın, mümkünse güvenilirliğini ortaya koyan ve gerektiğinde belirsizlikler ve kısıtlamaların vurgulandığı genel risk değerlendirmesi.
- ç) Sonuç değerlendirme.

(2) Genel Müdürlük, bilimsel komisyondan bilimsel görüş talep ederken ilave bilgiler isteyebilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Avrupa Birliği mevzuatına uyum

MADDE 23- (1) Bu Tebliğ;

a) Yeni gıda statüsünün belirlenmesine ilişkin 19/3/2018 tarihli ve (AT) 2018/456 sayılı Komisyon Uygulama Tüzüğü,

b) Yeni gıdaların başvuruları için idari ve bilimsel gerekliliklere ilişkin 20/12/2017 tarihli ve (AT) 2017/2469 sayılı Komisyon Uygulama Tüzüğü,

c) Diğer bir ülkeden gelen geleneksel gıdalar için idari ve bilimsel gerekliliklere ilişkin 20/12/2017 tarihli ve (AT) 2017/2468 sayılı Komisyon Uygulama Tüzüğü,

dikkate alınarak Avrupa Birliği mevzuatına uyum çerçevesinde hazırlanmıştır.

İdari yaptırım

MADDE 24- (1) Bu Tebliğe aykırı davrananlar hakkında, 5996 sayılı Kanunun ilgili maddelerine göre yaptırım uygulanır.

Yürürlük

MADDE 25- (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 26- (1) Bu Tebliğ hükümlerini Tarım ve Orman Bakanı yürütür.

[Ekleri için tıklayınız](#)

Türk Gıda Kodeksi Yeni Gıdalar Yönetmeliği

Türk Gıda Kodeksi Yeni Gıdalar Yönetmeliği 20 Mayıs
2026 Tarihli Resmi Gazete Sayı: 33259 Tarım ve Orman
Bakanlığından: BİRİNCİ BÖLÜM Başlangıç Hüküml...

Türk Gıda Kodeksi Yeni Gıdalar Yönetmeliği

Tarih: 20 Mayıs 2026

Türk Gıda Kodeksi Yeni Gıdalar Yönetmeliği

20 Mayıs 2026 Tarihli Resmi Gazete

Sayı: 33259

Tarım ve Orman Bakanlığından:

BİRİNCİ BÖLÜM

Başlangıç Hükümleri

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Yönetmeliğin amacı; insan sağlığının ve tüketici haklarının yüksek düzeyde korunmasını sağlayacak şekilde, yeni gıdaların piyasaya arz edilmesine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Yönetmelik; yeni gıdaları kapsar.

(2) Bu Yönetmelik;

a) 13/8/2010 tarihli ve 27671 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Genetik Yapısı Değiştirilmiş Organizmalar ve Ürünlerine Dair Yönetmelik kapsamındaki değerlendirmeleri,

b) 24/2/2017 tarihli ve 29989 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Türk Gıda Kodeksi Gıda Enzimleri Yönetmeliği kapsamına giren ürünleri,

c) 13/10/2023 tarihli ve 32338 mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Türk Gıda Kodeksi Gıda Katkı Maddeleri Yönetmeliği kapsamına giren ürünleri,

ç) 29/12/2011 tarihli ve 28157 üçüncü mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Türk Gıda Kodeksi Aroma Vericiler ve Aroma Verme Özelliği Taşıyan Gıda Bileşenleri Yönetmeliği kapsamına giren ürünleri,

d) Gıda maddelerinin ve gıda bileşenlerinin üretiminde kullanılan ekstraksiyon çözücüleri ile ilgili dikey gıda kodeksi kapsamına giren ürünleri,

kapsamaz.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Yönetmelik, 11/6/2010 tarihli ve 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununun 21 inci, 23 üncü, 24 üncü ve 26 ncı maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) Bakanlık: Tarım ve Orman Bakanlığını,

b) Başvuru sahibi: 9 uncu veya 15 inci maddeye göre hazırlanan bir başvuruyu ya da 13 üncü maddeye göre hazırlanan bir bildirimini, değerlendirilmek üzere Genel Müdürlüğe sunan ilgili tarafları,

ç) Bilimsel görüş: Bu Yönetmelik kapsamındaki konular ile ilgili olarak bilimsel komisyon tarafından hazırlanan

ayrıntılı bilimsel dokümanı,

ç) Bilimsel komisyon: Bu Yönetmelik kapsamına giren konularda bilimsel değerlendirmeyi yapacak olan ve 24/12/2011 tarihli ve 28152 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Risk Değerlendirme Komite ve Komisyonlarının Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik çerçevesinde Bakanlık tarafından oluşturulan komisyonu,

d) Diğer bir ülkede güvenilir bir gıda tüketim geçmişi: 13 üncü madde kapsamında yapılan bir bildirim öncesinde, bileşim verileri ve en az bir ülkedeki insanların önemli bir bölümünün alışlagelmiş diyetinde başvuru tarihinden itibaren geriye dönük olarak en az 25 yıldır devam eden tüketiminden edinilen deneyim vasıtasıyla, söz konusu gıdanın güvenilirliğinin teyit edildiğini,

e) Diğer bir ülkeden gelen geleneksel gıda: Birincil üretimden elde edilen ve diğer bir ülkede güvenilir bir gıda tüketim geçmişine sahip olan ve (h) bendinin (1), (3), (7), (8), (9) ve (10) numaralı alt bentleri kapsamına girmeyen yeni gıdaları,

f) Geçerli başvuru/bildirim: Bu Yönetmelik kapsamına giren ve risk değerlendirme ve izin prosedürü için gerekli olan bilgileri içeren başvuruyu/bildirimi,

g) Genel Müdürlük: Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğünü,

ğ) Tasarlanmış nanomateryal: 100 nanometreden büyük boyutlarda olabilen fakat nano boyut karakteristiğini (bahse konu malzemenin geniş spesifik yüzey alanı ile ilgili olan ve/veya aynı malzemenin nano hali olmayan cinsinden farklı spesifik fizikokimyasal özellikleri içeren) koruyan agregat, aglomerat veya yapılar içeren, bir çoğunun bir veya daha fazla boyutu 100 nm veya daha az olan, içinde veya yüzeyde bulunan ayrı fonksiyonel parçalardan oluşan veya bir veya daha fazla boyutu 100 nm veya daha az olan ve özel bir amaç için üretilen malzemeyi,

h) Yeni gıda: Yeni gıdalar listesinde yer alan gıdalar ile 31/12/2025 tarihinden önce ülkemizde insan tüketimine yönelik olarak önemli bir ölçüde kullanılmayan ve aşağıdaki kategorilerden en az birine giren herhangi bir gıdayı,

1) Yeni bir moleküler yapıya sahip veya moleküler yapısı kasıtlı olarak değiştirilmiş olan gıdaları,

2) Mikroorganizmalar, mantarlar veya alglerden oluşan, izole edilen veya üretilen gıdaları,

3) Mineral esaslı materyalden oluşan, izole edilen veya üretilen gıdaları,

4) Ülkemizde güvenilir bir gıda tüketim geçmişine sahip olan ve bir bitkiden oluşan, izole edilen veya üretilen veya aynı türlerin bir varyetesinden; gıda üretimi amacıyla 31/12/2025 tarihinden önce kullanılan geleneksel çoğaltma yöntemleriyle yetiştirilerek veya gıda üretimi amacıyla gıdanın yapısı veya bileşiminde önemli düzeyde değişikliğe neden olmayan veya gıdanın besin değerini, metabolizmasını veya içerdiği istenmeyen maddelerin seviyesini etkilemeyen ve 31/12/2025 tarihinden önce kullanılmayan geleneksel olmayan çoğaltma yöntemleriyle yetiştirilerek elde edilen gıdalar hariç olmak üzere bitkilerden veya bitki kısımlarından oluşan, izole edilen veya üretilen gıdaları,

5) Ülkemizde gıda üretimi için 31/12/2025 tarihinden önce kullanılan geleneksel besleme yöntemleriyle yetiştirilen hayvanlar ile bu hayvanlardan elde edilen ve ülkemizde güvenilir bir gıda tüketim geçmişine sahip gıdalar hariç olmak üzere; hayvanlardan veya hayvan kısımlarından oluşan, izole edilen veya üretilen gıdaları,

6) Bitkiler, mikroorganizmalar gibi organizmalardan elde edilen hücre kültürü veya doku kültüründen oluşan ya da bu hücre kültürü veya doku kültüründen izole edilen veya üretilen

gıdaları,

7) Gıdanın besin değerini, metabolizmasını veya içerdiği istenmeyen maddelerin seviyesini etkileyecek şekilde yapısı veya bileşiminde önemli düzeyde değişikliğe neden olan ve ülkemizde gıda üretimi için 31/12/2025 tarihinden önce kullanılmayan bir üretim süreci uygulanarak elde edilen gıdaları,

8) (ę) bendinde tanımlanan tasarlanmış nanomateryallerden oluşan gıdaları,

9) retiminde (7) numaralı alt bentte bahsedilen şekilde, ülkemizde 31/12/2025 tarihinden önce gıda üretiminde kullanılmayan bir üretim sürecinin kullanılması durumunda veya (ę) bendinde tanımlanan tasarlanmış nanomateryalleri içermesi veya bu nanomateryallerden oluşması durumunda, 7/3/2017 tarihli ve 30000 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Türk Gıda Kodeksi Gıdalara Vitaminler, Mineraller ve Belirli Diğer ğelerin Eklenmesi Hakkında Yönetmelik, 2/7/2019 tarihli ve 30819 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Türk Gıda Kodeksi Bebek ve Küçük ocuklara Yönelik Gıdalar ile Vücut Ağırlığı Kontrolü için Diyetin Yerini Alan Gıdalar Yönetmeliği ve takviye edici gıdalar ile ilgili dikey gıda kodeksi kapsamına giren vitaminler, mineraller ve diğer öğeleri,

10) lkemizde 31/12/2025 tarihinden önce sadece takviye edici gıdalarda kullanılan ve takviye edici gıdalar dışındaki gıdalarda da kullanılması amaçlanan gıdaları,

1) Yeni gıda statüsünün belirlenmesi: Piyasaya arz edilmesi amaçlanan gıdaların, bu Yönetmelik kapsamına girip girmediğinin, bir başka deyişle bu Yönetmelik gereğince yeni gıda olup olmadığının belirlenmesini,

i) Yeni gıdalar listesi: Bu Yönetmelik hükümleri çerçevesinde piyasaya arz edilmek üzere izin verilmiş olan yeni gıdalardan

oluşan listeyi,

ifade eder.

(2) Bu Yönetmeliğin uygulamasında bu maddede belirtilen tanımlara ilave olarak 5996 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinde yer alan tanımlar da geçerlidir.

İKİNCİ BÖLÜM

Yeni Gıda Statüsünün Belirlenmesi ve Yeni Gıdaların

Piyasaya Arzına İlişkin Gereklilikler

Yeni gıda statüsünün belirlenmesi

MADDE 5- (1) Gıda işletmecileri, piyasaya arz etmeyi amaçladıkları gıdaların bu Yönetmelik kapsamına girip girmediğini kontrol eder.

(2) Piyasaya arz etmeyi amaçladıkları bir gıdanın bu Yönetmelik kapsamına girip girmediğinden emin olmayan gıda işletmecileri; gıdayı piyasaya arz etmeden önce Genel Müdürlüğe danışır ve söz konusu gıdanın bu Yönetmelik kapsamına girip girmediğini belirlemeye olanak sağlayacak gerekli bilgileri, Genel Müdürlüğe sunar.

(3) İkinci fıkrada bahsedilen danışma işlemi sırasında uygulanacak olan prosedür, süreler ve kamuoyuna açıklamaya ilişkin hususlar dahil olmak üzere, 20/5/2026 tarihli ve 33259 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türk Gıda Kodeksi Yeni Gıdalara İlişkin Uygulama Tebliği (Tebliğ No: 2026/3) ile belirlenir.

İzin verilen yeni gıdalar listesi

MADDE 6- (1) Bakanlık, 7 nci ve 8 inci maddelere göre piyasaya arz edilmek üzere izin verilen ve EK-1’de yer alan yeni gıdalar listesini oluşturur ve günceller.

(2) Sadece EK-1'deki listede yer alan yeni gıdalar, listede belirtilen kullanım koşulları ve etiketleme gerekliliklerine uygun olarak piyasaya arz edilebilir ve gıdalarda kullanılabilir.

Yeni gıdaların yeni gıdalar listesine dâhil edilmesine ilişkin genel koşullar

MADDE 7- (1) Bakanlık, bir yeni gıdaya sadece aşağıdaki koşullara uygun olduğu takdirde izin verir ve bu yeni gıdayı, EK-1'de yer alan yeni gıdalar listesine ekler:

a) Listeye eklenmesi öngörülen gıdanın, mevcut bilimsel kanıtlara dayalı olarak insan sağlığı açısından herhangi bir güvenilirlik riski oluşturmaması.

b) Listeye eklenmesi öngörülen gıdanın bir başka gıdanın yerine kullanılması amaçlandığında ve besin değerinde önemli bir değişiklik olduğunda, bu gıdanın kullanımının tüketiciyi yanıltmaması.

c) Listeye eklenmesi öngörülen gıdanın bir başka gıdanın yerine kullanılması amaçlandığında, bu gıdanın normal tüketiminin, yerine kullanıldığı gıdaya göre, tüketici için beslenme açısından dezavantajlı olacak şekilde bir farklılık göstermemesi.

(2) Domuz ve böcek kaynaklı bir yeni gıda ile ilgili başvuru/bildirim kabul edilmez ve bu gıdalar yeni gıdalar listesinde yer almaz.

(3) Bir yeni gıda, üretim sürecinin Genetik Yapısı Değiştirilmiş Organizmalar ve Ürünlerine Dair Yönetmelik kapsamında bir husus içermesi halinde öncelikle bu kapsamda değerlendirmeye tabidir. Bu değerlendirme sonucuna göre gıda amaçlı kullanım izni alınması halinde bu Yönetmelik kapsamında yeni gıda olarak ayrıca değerlendirme yapılır.

Yeni gıdalar listesinin içeriği ve güncellenmesi

MADDE 8- (1) Bakanlık; 9 uncu, 10 uncu, 11 inci, 13 üncü, 14 üncü, 15 inci, 16 ncı, 17 nci, 18 inci ve 26 ncı maddelerde yer alan kurallara göre yeni gıdaya izin verir ve yeni gıdalar listesini günceller.

(2) Avrupa Birliğinin yeni gıdalarla ilgili mevzuatında yapılan değişikliklere ilişkin güncellemeler için birinci fıkranın uygulanması gerekmez. Ancak, ihtiyaç halinde bilimsel komisyonun görüşüne başvurulabilir ve bu durumda birinci fıkrada bahsedilen maddelerin uygulanabilir olanları dikkate alınarak güncelleme yapılır.

(3) Yeni gıdalara izin verilmesi ve EK-1'de yer alan yeni gıdalar listesinin güncellenmesi kapsamında;

a) Yeni gıdalar listesine bir yeni gıda eklenebilir.

b) Yeni gıdalar listesinden bir yeni gıda çıkarılabilir.

c) Yeni gıdalar listesinde yer alan bir yeni gıdanın listede bulunması ile ilgili olarak; spesifikasyonlar, kullanım koşulları, ilave özel etiketleme gereklilikleri veya piyasaya arz sonrası izleme gereklilikleri eklenebilir, çıkarılabilir veya değiştirilebilir.

(4) Yeni gıdalar listesinde üçüncü fıkra kapsamında bir güncelleme yapılması halinde söz konusu yeni gıdanın spesifikasyonları ve uygun hallerde aşağıdaki bilgiler listeye eklenir:

a) Özellikle belirli nüfus grupları üzerindeki olası olumsuz etkileri, maksimum alım düzeylerinin aşılmasını ve aşırı tüketim durumundaki riskleri önlemeye yönelik gereklilikler de dâhil olmak üzere, söz konusu gıdanın kullanım koşulları.

b) Gıdanın bileşimi, besin değeri ya da beslenmeye etkileri ve kullanım amacı gibi, bir yeni gıdanın mevcut bir gıdaya artık eşdeğer olmadığını gösteren herhangi bir spesifik nitelik ya

da gıda özelliği hakkında veya nüfusun belirli gruplarının sağlığı üzerindeki etkiler hakkında son tüketiciyi bilgilendirmeye yönelik ilave özel etiketleme gereklilikleri.

c) 23 üncü maddeye uygun olarak piyasaya arz sonrası izleme gereklilikleri.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Yeni Gıdalara Yönelik İzin Prosedürü Kapsamında Genel Kurallar

Yeni gıdaların piyasaya arzına izin verilmesi ve yeni gıdalar listesinin güncellenmesine ilişkin prosedür

MADDE 9- (1) Yeni gıdaların piyasaya arzına izin verilmesi ve 8 inci maddede belirtilen yeni gıdalar listesinin güncellenmesi işlemi aşağıdaki şekilde üç yolla başlatılabilir:

a) Genel Müdürlüğün inisiyatifi.

b) Bir başvuru sahibi tarafından Genel Müdürlüğe yapılan başvuru üzerine.

c) Yeni gıdalarla ilgili Avrupa Birliği mevzuatında yapılan değişikliklere uyum sağlanması amacıyla.

(2) Birinci fıkranın (b) bendinde bahsedilen başvurular aşağıdaki bilgileri içerir:

a) Başvuru sahibinin adı ve adresi.

b) Yeni gıdanın adı ve açıklaması.

c) Üretim sürecinin detaylı açıklaması.

ç) Yeni gıdanın detaylı bileşimi.

d) Yeni gıdanın insan sağlığı açısından herhangi bir güvenilirlik riski oluşturmadığını gösteren bilimsel kanıtlar.

e) Varsa analiz metotları.

f) Amaçlanan kullanım koşulları ve tüketicuyu yanıltmayacak şekilde özel etiketleme gereklilikleri ile ilgili öneri veya bu bilgilerin gerekli olmadığına ilişkin doğrulanabilir bir gerekçe.

(3) Genel Müdürlüğün talebi üzerine bilimsel komisyon, söz konusu güncelleme ile ilgili bilimsel görüşünü verir.

(4) Test yöntemleri 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (h) bendinin (8) ve (9) numaralı alt bentlerinde bahsedilen tasarlanmış nanomateryallere uygulandığında, başvuru sahipleri tarafından, bu yöntemlerin nanomateryaller için bilimsel olarak uygun olduğuna ve uygun durumlarda bu materyallerin spesifik özelliklerine yanıt verecek şekilde teknik adaptasyonun sağlandığına veya ayarlamaların yapıldığına dair bir açıklama sunulur.

(5) Yeni gıdaların piyasaya arzına izin verilmesi ve 8 inci maddede belirtilen yeni gıdalar listesinin güncellenmesi işlemi 11 inci maddeye göre sonuçlandırılır.

(6) Beşinci fıkraya istisna olarak, Genel Müdürlük tarafından yapılan değerlendirme sonunda söz konusu güncellenmenin uygun olmadığına karar verilir ise, işlem herhangi bir aşamada sonlandırılır ve bir güncelleme yapılmamasına karar verilir. Bu tür durumlarda, varsa bilimsel komisyonun bilimsel görüşü ve değerlendirilen konu ile ilgili diğer hususlar dikkate alınır. Güncellenmenin neden uygun bulunmadığı, resmi yazı ile başvuru sahibine bildirilir.

(7) Başvuru sahibi, başvurusunu istediği zaman geri çekebilir ve başvuru işlemini sona erdirebilir.

(8) Başvurunun, ikinci fıkranın (a), (b) ve (d) bentlerinde yer alan bilgileri içerecek şekilde hazırlanan bir özeti ve altıncı fıkra kapsamında sonlandırılan başvuruların listesi Bakanlık resmi internet sayfasında yayımlanır.

Bilimsel komisyonun bilimsel görüşü

MADDE 10- (1) 9 uncu madde kapsamında yapılan bir başvurunun geçerliliği, Genel Müdürlükçe kırk beş iş günü içerisinde kontrol edilir. Geçerli bulunan başvuru, değerlendirilmek üzere bilimsel komisyona sunulur. Bilimsel komisyon, geçerli bulunan başvurunun kendisine iletildiği tarihten itibaren dokuz ay içinde bilimsel görüşünü oluşturur.

(2) Bilimsel komisyon, bilimsel görüş oluştururken aşağıdaki hususları dikkate alır:

a) İlgili yeni gıdanın, hâlihazırda piyasaya arz edilmiş olan karşılaştırılabilir bir gıda kategorisindeki gıda kadar güvenilir olup olmadığını.

b) Söz konusu yeni gıdanın bileşimi ve kullanım koşullarının insan sağlığı açısından herhangi bir güvenilirlik riski oluşturup oluşturmadığını.

c) Başka bir gıdanın yerine kullanılması amaçlanan bir yeni gıdanın, yerine kullanıldığı gıdaya göre, normal tüketiminin tüketici için beslenme açısından dezavantajlı olacak şekilde bir farklılık gösterip göstermediğini.

(3) Bilimsel komisyon tarafından, başvuru sahibinden ilave bilgi talep edilmesi halinde, birinci fıkrada belirtilen dokuz aylık süre uzatılabilir. Genel Müdürlük, başvuru sahibi ile görüşükten sonra, istenen ilave bilginin sağlanması için uygun bir süre belirler. Bu durumda, birinci fıkrada belirtilen dokuz aylık süre, ilave bilgi için belirlenen süre kadar uzatılmış sayılır. Genel Müdürlük, talep edilen ilave bilgiyi ve bu bilginin sağlanması için belirlenen süreyi başvuru sahibine resmi yazı ile bildirir.

(4) Başvuru sahibi tarafından, üçüncü fıkrada bahsi geçen ilave bilginin verilen süre içerisinde Genel Müdürlüğe iletilmemesi halinde, bilimsel komisyon bilimsel görüşünü daha önce sunulan mevcut bilgilere dayanarak sonuçlandırır.

(5) Başvuru sahibi tarafından kendiliğinden ilave bilgi

sunulması halinde, bu bilgi yazılı olarak Genel Müdürlüğe gönderilir. Gönderilen ilave bilgi, Genel Müdürlükçe bilimsel komisyona iletilir. Bilimsel komisyonun bilimsel görüşü, birinci fıkrada belirtilen dokuz aylık süre içinde Genel Müdürlüğe iletilir.

(6) Bilimsel komisyon tarafından oluşturulan bilimsel görüş taslağı, Genel Müdürlük vasıtasıyla kamuoyunun görüşüne açılır. İlgili taraflar, bilimsel komisyonun bilimsel görüşüne ilişkin görüşlerini otuz gün içinde bildirir. Bilimsel komisyon, gelen görüşleri değerlendirir. Görüşe açma ve görüş değerlendirme süreci, duruma göre, birinci, üçüncü ve beşinci fıkralarda belirtilen sürelerle uygun olarak tamamlanır. Bilimsel komisyon tarafından son şekli verilen bilimsel görüş Genel Müdürlüğe iletilir.

Başvurunun sonuçlandırılması ve yeni gıdalar listesinin güncellenmesi

MADDE 11- (1) Genel Müdürlük, 31/10/2020 tarihli ve 31290 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Türk Gıda Kodeksi Hazırlama Yönetmeliğine göre, aşağıdaki hususları da dikkate alarak yeni gıdaların piyasaya arzına izin verilmesini ve yeni gıdalar listesinin güncellenmesini sağlar:

- a) 7 nci maddenin birinci fıkrasında belirtilen koşulları.
- b) 5996 sayılı Kanununun 26 ncı maddesinde yer alan ihtiyati tedbirler de dâhil olmak üzere ilgili mevzuat hükümlerini.
- c) Bilimsel komisyonun bilimsel görüşünü.
- ç) Değerlendirilen başvuru ile ilgili diğer mevzuat kapsamındaki hususları.

Başvurular için idari ve bilimsel gereklilikler

MADDE 12- (1) Yeni gıdalara izin verilmesine yönelik başvurular ile ilgili olarak;

- a) 9 uncu maddede bahsedilen başvuruların içeriği, hazırlanması ve sunulmasına ilişkin hususlar,
- b) Bahse konu başvuruların geçerliliğinin kontrolüne ilişkin düzenlemeler,
- c) 10 uncu maddede bahsedilen bilimsel komisyonun bilimsel görüğu kapsamında yer alacak bilgiler,

Türk Gıda Kodeksi Yeni Gıdalara İlişkin Uygulama Tebliği (Tebliğ No: 2026/3)'nde belirlenir.

(2) Başvurular hazırlanırken, bu Yönetmelik ve birinci fıkrada belirtilen tebliğ, varsa Bakanlığın internet sayfasında yayımlanmış olan başvurulara ilişkin açıklayıcı kılavuzlar da başvuru sahibi tarafından dikkate alınır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Yeni Gıdalara Yönelik İzin Prosedürü Kapsamında Diğer Ülkelerden

Gelen Geleneksel Gıdalar İçin Özel Kurallar

Diğer bir ülkeden gelen geleneksel gıdanın bildirimini

MADDE 13- (1) Diğer bir ülkeden gelen geleneksel gıdayı piyasaya arz etmek isteyen başvuru sahibi, 9 uncu maddede belirtilen prosedürü izlemek yerine, Genel Müdürlüğe bu isteği ile ilgili bir bildirim sunmayı tercih edebilir.

(2) Birinci fıkrada bahsedilen bildirim aşağıdaki bilgileri içerir:

- a) Başvuru sahibinin adı ve adresini.
- b) Geleneksel gıdanın adı ve açıklamasını.
- c) Geleneksel gıdanın detaylı bileşimini.
- ç) Geleneksel gıdanın coğrafi menşesi veya ülkelerini.

d) Geleneksel gıdanın diğerk bir ÷lkede güvenilir bir gıda tüketim geçmişı olduğunu gösteren belgeye dayalı verileri.

e) Amaçlanan kullanım koşulları ve tüketicii yanılmayacak şekilde özel etiketleme gereklilikleri ile ilgili öneri veya bu bilgilerin gerekli olmadığına ilişkin doğrulanabilir bir gerekçeyi.

Diğerk bir ÷lkeden gelen geleneksel gıdanın piyasaya arz edilmesine ilişkin bildirim prosedürü

MADDE 14- (1) 13 üncü madde kapsamında sunulan bir bildirim, Genel Müdürlük tarafından kırk beş iş günü içerisinde yapılan kontrolün ardından geçerli bulunursa, değerlendirilmek üzere bilimsel komisyona iletilir.

(2) Bilimsel komisyon, birinci fıkraya uygun olarak geçerli bulunan bildirim Gencl Müdürlük tarafından iletildiği tarihten itibaren dört ay içerisinde, geleneksel gıdanın güvenilirliğine dair bir itirazı olup olmadığına ilişkin uygun şekilde gerekçelendirilmiş bilimsel görüşünü Genel Müdürlüğe iletir.

(3) Bilimsel komisyon tarafından oluşturulan bilimsel görüş, Genel Müdürlük vasıtasıyla kamuoyunun görüşüne açılır. İlgili taraflar, bilimsel komisyonun bilimsel görüşüne ilişkin görüşlerini otuz gün içinde bildirir. Bilimsel komisyon, gelen görüşleri değerlendirir. Görüşe açma ve görüş değerlendirme süreci, ikinci fıkrada belirtilen süreye uygun olarak tamamlanır. Bilimsel komisyon tarafından son şekli verilen bilimsel görüş Genel Müdürlüğe iletilir.

(4) Bilimsel komisyonun bilimsel görüşünde söz konusu geleneksel gıdanın güvenilirliğine dair bir itirazının bulunmaması halinde, Genel Müdürlük, gıdanın piyasaya arzına izin verilmesi ve yeni gıdalar listesinin güncellenmesi işlemlerinin karara bağlanmasını sağlar. Yeni gıdalar listesi güncellenirken, söz konusu güncellemenin diğerk bir ÷lkeden gelen geleneksel bir gıda ile ilgili olduğu belirtilir.

Gerekli hallerde, kullanım koşulları, özel etiketleme gereklilikleri, spesifikasyon veya piyasaya arz sonrası izleme gereklilikleri de belirtilir.

(5) Bilimsel komisyonun bilimsel görüşünde söz konusu geleneksel gıdanın güvenilirliğine dair bir itirazının bulunması halinde, Genel Müdürlük, söz konusu geleneksel gıdanın piyasaya arzına izin vermez ve yeni gıdalar listesini güncellemez. Başvuru sahibi, bilimsel komisyonun bilimsel görüşünün ayrıntıları konusunda Genel Müdürlük tarafından resmi yazı ile bilgilendirilir. Bu durumda, başvuru sahibi 15 inci maddeye göre Genel Müdürlüğe bir başvuruda bulunabilir.

Diğer bir ülkeden gelen geleneksel bir gıdaya izin verilmesine ilişkin başvuru

MADDE 15- (1) 14 üncü maddenin beşinci fıkrasına göre Genel Müdürlük, bir geleneksel gıdanın piyasaya arzına izin vermez veya yeni gıdalar listesini güncellemez ise başvuru sahibi, 13 üncü maddeye göre daha önce sunulan bilgilere ilave olarak, 14 üncü maddenin beşinci fıkrasına göre bilimsel komisyon tarafından verilen ve itiraz içeren bilimsel görüş kapsamındaki hususlara ilişkin belgeye dayalı verileri de başvuruya dâhil eder. Yapılan başvuru ile ilgili olarak, Genel Müdürlük tarafından yapılan kontrolün ardından geçerli bulunan başvuru, değerlendirilmek üzere bilimsel komisyona sunulur.

Bilimsel komisyonun diğer bir ülkeden gelen geleneksel bir gıdaya ilişkin bilimsel görüşü

MADDE 16- (1) Bilimsel komisyon geçerli başvuruyu aldığı tarihten itibaren altı ay içinde bilimsel görüşünü oluşturur.

(2) Bilimsel komisyon, diğer bir ülkeden gelen geleneksel bir gıda hakkındaki bilimsel görüşünü oluştururken aşağıdaki hususları dikkate alır:

a) Diğer bir ülkede güvenilir bir gıda tüketim geçmişine sahip olma durumunun, başvuru sahibi tarafından 13 üncü ve 15 inci

maddeler gereğince sunulan güvenilir veriler vasıtasıyla doğrulanıp doğrulanmadığı.

b) Söz konusu gıdanın bileşimi ve kullanım koşullarının insan sağlığı açısından herhangi bir güvenilirlik riski oluşturup oluşturmadığı.

c) Diğer ülkeden gelen söz konusu geleneksel gıdanın başka bir gıdanın yerine kullanımının amaçlanıp amaçlanmadığı ve yerine kullanıldığı gıdaya göre, normal tüketiminin tüketici için beslenme açısından dezavantajlı olacak şekilde bir farklılık gösterip göstermediği.

(3) Bilimsel komisyon tarafından, başvuru sahibinden ilave bilgi talep edilmesi halinde, birinci fıkrada belirtilen altı aylık süre uzatılabilir. Genel Müdürlük başvuru sahibi ile görüşükten sonra, istenen ilave bilginin sağlanması için bir süre belirler. Bu durumda, birinci fıkrada belirtilen altı aylık süre, ilave bilgi için belirlenen süre kadar uzatılmış sayılır. Genel Müdürlük, talep edilen ilave bilgiyi ve bu bilginin sağlanması için belirlenen süreyi başvuru sahibine resmi yazı ile bildirir.

(4) Üçüncü fıkrada bahsi geçen ilave bilginin başvuru sahibine verilen süre içerisinde yazılı olarak Genel Müdürlüğe iletilmemesi halinde, bilimsel komisyon bilimsel görüşünü daha önce sunulan mevcut bilgilere dayanarak sonuçlandırır.

(5) Başvuru sahibi tarafından kendiliğinden ilave bilgi sunulması halinde, bu bilgi yazılı olarak Genel Müdürlüğe gönderilir. Gönderilen ilave bilgi, Genel Müdürlükçe Bilimsel Komisyona iletilir. Bilimsel Komisyonun bilimsel görüşü, birinci fıkrada belirtilen altı aylık süre içinde Genel Müdürlüğe iletilir.

(6) Bilimsel komisyon tarafından oluşturulan bilimsel görüş, Genel Müdürlük vasıtasıyla kamuoyunun görüşüne açılır. İlgili taraflar, bilimsel komisyonun bilimsel görüşüne ilişkin görüşlerini otuz gün içinde bildirir. Bilimsel komisyon, gelen

görüşleri değerlendirir. Görüşe açma ve görüş değerlendirme süreci, birinci, üçüncü ve beşinci fıkralarda belirtilen sürelerle uygun olarak tamamlanır.

(7) Bilimsel komisyon tarafından son şekli verilen bilimsel görüş, Genel Müdürlüğe iletilir.

Diğer bir ülkeden gelen geleneksel bir gıda ile ilgili başvurunun sonuçlandırılması ve yeni gıdalar listesinin güncellenmesi

MADDE 17- (1) Genel Müdürlük, Türk Gıda Kodeksi Hazırlama Yönetmeliğine göre, aşağıdaki hususları da dikkate alarak diğer bir ülkeden gelen geleneksel gıdanın piyasaya arzına izin verilmesini ve yeni gıdalar listesinin güncellenmesini sağlar:

- a) 7 nci maddenin birinci fıkrasında belirtilen koşulları.
- b) 5996 sayılı Kanunun 26 ncı maddesinde yer alan ihtiyati tedbirler de dâhil olmak üzere ilgili mevzuat hükümlerini.
- c) Bilimsel komisyonun bilimsel görüşünü.
- ç) Değerlendirilen başvuru ile ilgili diğer mevzuat kapsamındaki hususları.

(2) Birinci fıkraya istisna olarak, Genel Müdürlük tarafından yapılan değerlendirme sonunda söz konusu güncellemenin uygun olmadığına karar verilir ise, işlem herhangi bir aşamada sonlandırılır ve güncelleme yapılmamasına karar verilir. Bu tür durumlarda, varsa bilimsel komisyonun bilimsel görüşü ve değerlendirilen konu ile ilgili diğer hususlar dikkate alınır. Güncellemenin neden uygun bulunmadığı, resmi yazı ile başvuru sahibine bildirilir.

(3) Başvuru sahibi, 15 inci madde uyarınca yaptığı başvuruyu, istediği zaman geri çekebilir ve başvuru işlemini sona erdirebilir.

Yeni gıdalar listesinde yer alan diğerk ülkelerden gelen geleneksel gıdalar ile ilgili güncellemeler

MADDE 18- (1) Diğerk bir ülkeden gelen geleneksel bir gıdanın yeni gıdalar listesinde çıkarılması veya diğerk bir ülkeden gelen geleneksel bir gıdanın yeni gıdalar listesinde yer alması ile ilgili olarak spesifikasyonların, kullanım koşullarının, ilave özel etiketleme gerekliliklerinin veya piyasaya arz sonrası izleme gerekliliklerinin eklenmesi, çıkarılması veya değıştirilmesi için 9 uncu, 10 uncu, 11 inci ve 12 nci maddelerde yer alan hükümler uygulanır.

Diğerk ülkelerden gelen geleneksel gıdalara ilişkin bildirimler ve başvurular için idari ve bilimsel gereklilikler

MADDE 19- (1) Diğerk ülkelerden gelen geleneksel gıdalara izin verilmesine yönelik bildirimler ve başvurular ile ilgili olarak;

a) 13 üncü maddede bahsedilen bildirimlerin ve 15 inci maddede bahsedilen başvuruların içeriğı, hazırlanması ve sunulmasına ilişkin hususlar,

b) Bahse konu bildirimlerin ve başvuruların geçerliliğinin kontrolüne ilişkin düzenlemeler,

c) 16 ncı maddede bahsedilen bilimsel komisyonun bilimsel görüşü kapsamında yer alacak bilgiler, Türk Gıda Kodeksi Yeni Gıdalara İlişkin Uygulama Tebliğı (Tebliğ No: 2026/3) ile belirlenir.

(2) Bildirimler ve başvurular hazırlanırken, bu Yönetmelik ve Türk Gıda Kodeksi Yeni Gıdalara İlişkin Uygulama Tebliğı (Tebliğ No: 2026/3) ile birlikte, Bakanlığın internet sayfasında yayımlanmış olan bildirimlere ve başvurulara ilişkin açıklayıcı kılavuzlar da başvuru sahibi tarafından dikkate alınır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Prosedür ile İlgili İlave Kurallar ve Diğer Gereklilikler

Risk yönetimine ilişkin ilave bilgiler

MADDE 20- (1) Genel Müdürlük tarafından, risk yönetimi ile ilgili konularda başvuru sahibinden ilave bilgi talep edilebilir. Bu durumda Genel Müdürlük, istenen ilave bilginin temini için başvuru sahibi ile birlikte uygun bir süre belirledikten sonra, talep edilen ilave bilgiyi ve bu bilginin sağlanması için belirlenen süreyi başvuru sahibine resmi yazı ile bildirir.

(2) Birinci fıkrada düzenlenen ilave bilginin belirlenen süre içinde gönderilmemesi durumunda, Genel Müdürlük mevcut bilgiler doğrultusunda işlem yapar.

Süre uzatımı

MADDE 21- (1) İstisnai durumlarda, 10 uncu maddenin birinci fıkrasında, 14 üncü maddenin ikinci fıkrasında ve 16 ncı maddenin birinci fıkrasında belirtilen süreler Genel Müdürlük tarafından veya bilimsel komisyonun talebi üzerine ilgili konunun niteliğinin uygun bir uzatmayı haklı kılması halinde uzatılabilir. Sürenin uzatılması ve gerekçesi konusunda başvuru sahibi bilgilendirilir.

Yeni gıdalar listesinin güncellenmesine yönelik başvuruların gizliliği

MADDE 22- (1) Başvuru sahibi; başvuruyu sunarken, bu Yönetmelik kapsamında sunulan bilgilerin belirli bölümlerinin gizli olarak işleme alınmasını talep edebilir ve bu taleple birlikte, söz konusu bilgilerin kamuoyuna açıklanmasının, kendi çıkarlarına önemli ölçüde zarar vereceğini kanıtlayan doğrulanabilir gerekçeler sunar.

(2) Başvuru sahibinin talebi üzerine, sadece aşağıdaki bilgiler için, bilginin açıklanmasının kendi çıkarlarına önemli ölçüde zarar verme potansiyeli bulunduğu başvuru

sahibi tarafından kanıtlanması durumunda, söz konusu bilgi Genel Müdürlük tarafından gizli olarak işleme alınabilir:

a) Güvenilirlik değerlendirmesiyle ilgili bilgiler hariç olmak üzere, yöntemi ve yenilikçi yönleri dâhil imalat veya üretim süreci ve bu sürece veya yönteme özgü diğer teknik ve endüstriyel özellikler.

b) Uygulanabilir olduğu durumlarda, üretici veya ithalatçı ile başvuru sahibi veya izin sahibi arasındaki ticari bağlantılar.

c) Başvuru sahibinin kaynak kullanımını, pazar paylarını veya iş stratejisini ortaya koyan ticari bilgiler.

ç) Güvenilirlik değerlendirmesiyle ilgili bilgiler hariç olmak üzere, talebe konu olan maddenin nicel bileşimi.

d) Uygulanabilir olduğu durumlarda, güvenilirlik değerlendirmesiyle ilgili bilgiler hariç olmak üzere, başlangıç maddelerinin ve başlangıç preparatlarının ayrıntılı tanımlarına ve bunların izne tabi olan yeni gıdayı üretmek için nasıl kullanıldıklarına dair bilgiler ve başvuru sahibinin söz konusu yeni gıdayı kullanmayı amaçladığı belirli gıdaların veya gıda kategorilerinin yapısı ve bileşimi hakkında ayrıntılı bilgiler.

e) Uygulanabilir olduğu durumlarda, güvenilirlik değerlendirmesiyle ilgili bilgiler hariç olmak üzere, üretim partilerindeki değişkenlik ve stabilite hakkında ayrıntılı analitik bilgiler.

(3) İkinci fıkranın istisnası olarak;

a) Genel Müdürlük, insan sağlığını, hayvan sağlığını veya çevreyi korumak için acil önlem alınmasının gerekli olduğu durumlarda, ikinci fıkrada bahsedilen bilgileri açıklayabilir.

b) Bilimsel komisyon tarafından oluşturulan bilimsel görüşün sonuçlarının bir parçası olan bilgiler ve insan sağlığı, hayvan sağlığı veya çevre üzerindeki öngörülebilir etkilerle

ilgili bilgiler kamuoyuna açıklanabilir.

(4) Aşağıdaki bilgiler hiçbir durumda gizli olarak kabul edilmez:

a) Başvuru sahibinin adı ve adresi.

b) Başvuruyu destekleyen yayınlanmış veya kamuoyuna açık çalışmaların yazarlarının adları.

(5) Başvuru sahibi gizlilik talebinde bulunduğunda, sunduğu bilgilerin gizli olmayan versiyonu ile gizli versiyonunu sunar. Gizli olmayan versiyonda, başvuru sahibinin ikinci fıkraya dayanarak gizli olduğunu düşündüğü bilgilere yer verilmez ve bu bilgilerin silindiği yerler gösterilir. Gizli versiyon, başvuru sahibinin gizli olduğunu düşündüğü bilgiler de dahil olmak üzere, sunulan tüm bilgileri içerir. Gizli versiyonda, gizli olarak işleme alınması istenen bilgiler açıkça işaretlenir. Başvuru sahibi, her bir bilgi grubu için gizliliğin hangi gerekçelerle talep edildiğini açıkça belirtir.

(6) Gizlilik talebi aşağıdaki adımlar takip edilerek karara bağlanır:

a) Genel Müdürlük, gizlilik talebine ilişkin incelemesini ve değerlendirmesini gecikmeksizin yapar.

b) Genel Müdürlük, gizlilik talebine ilişkin resmi bir karar vermeden önce, gizlilik talebinde bulunan bilgilerden hangileri için talebin kabul edilmediğini ve bunun nedenlerini başvuru sahibine resmi yazı ile bildirir. Başvuru sahibi, Genel Müdürlüğün değerlendirmesini kabul etmezse, söz konusu değerlendirmenin kendisine bildirildiği tarihten itibaren iki hafta içinde görüşlerini bildirebilir veya başvurusunu geri çekebilir.

c) Genel Müdürlük, gizlilik talebine ilişkin gerekçeli kararını, başvuru sahibinin görüşlerini de dikkate alarak,

başvuruya ilişkin gizlilik talebinin kendisine ulaştığı tarihten itibaren 10 hafta içinde, tamamlayıcı bilgi ve verilerin varlığı halinde ise gecikmeksizin verir. Başvuru sahibi, gerekçeli karar ve yedinci fıkraya göre bir doğrulama başvurusu sunma hakkı bulunduğu konusunda resmi yazı ile bilgilendirilir.

(7) Genel Müdürlüğün gizlilik talebine ilişkin kararının altıncı fıkra gereğince başvuru sahibine bildirilmesinden itibaren iki hafta içinde, başvuru sahibi, Genel Müdürlükten kararını yeniden gözden geçirmesini talep eden bir doğrulama başvurusunda bulunabilir. Doğrulama başvurusu sunulması durumunda, gizlilik talebine ilişkin Genel Müdürlük kararı askıya alınır. Genel Müdürlük, doğrulama başvurusunun gerekçelerini inceler ve bu başvuruya ilişkin gerekçeli bir karar verir. Bu karar, doğrulama başvurusunun sunulmasından sonraki üç hafta içinde resmi yazı ile başvuru sahibine bildirilir.

(8) Genel Müdürlük, bu Yönetmelik gereğince kendisine ulaşan ve gizli olarak işleme alınması talep edilen bilgilerin, gizlilik talebine ilişkin bir karar alınana ve kesinleşene kadar gizliliğinin korunması için gerekli önlemleri alır. Genel Müdürlük ayrıca, gizli olarak işleme alınması kabul edilen bilgilerin gizliliğinin korunması için de gerekli önlemleri alır.

(9) Başvuru sahibinin başvurusunu geri çekmesi durumunda, Genel Müdürlük, gizli olarak işleme alınması talep edilen bilgileri ifşa etmez.

(10) Bu madde hükümlerinin uygulanması, Genel Müdürlük birimleri içindeki ve Genel Müdürlük ile bilimsel komisyon arasındaki başvuru ile ilgili bilgi alışverişini etkilemez.

(11) Bakanlık, bu madde hükümlerinin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar hakkında düzenleme yapabilir.

Piyasaya arz sonrası izleme gereklilikleri

MADDE 23- (1) Genel Müdürlük, gıda güvenilirliğini sağlamak amacıyla ve bilimsel komisyonun bilimsel görüşünü dikkate alarak piyasaya arz sonrası izleme gereklilikleri uygulayabilir. Bu tür gereklilikler, vaka bazında, ilgili gıda işletmecilerinin belirlenmesini kapsayabilir.

İlave bilgi gereklilikleri

MADDE 24- (1) Piyasaya bir yeni gıda arz etmiş olan herhangi bir gıda işletmecisi, yeni gıdanın kullanımına ilişkin güvenilirlik değerlendirmesini etkileyebilecek herhangi bir yeni bilimsel ya da teknik bilgi veya yeni gıdanın piyasaya arz edildiği diğer bir ülke tarafından uygulanan herhangi bir yasaklama veya kısıtlama olması durumunda, bu bilgiler hakkında Genel Müdürlüğü gecikmeksizin yazılı olarak bilgilendirir.

ALTINCI BÖLÜM

Verilerin Korunması

Verilerin korunmasında izin prosedürü

MADDE 25- (1) Başvuru sahibinin talebi üzerine ve bu talebin, 9 uncu maddenin birinci fıkrasında belirtilen başvuruya dâhil edilen uygun ve doğrulanabilir bilgilerle desteklendiği durumlarda, başvuruyu destekleyen yeni geliştirilmiş bilimsel kanıtlar ya da bilimsel veriler, ilgili yeni gıdaya izin verildiği tarihten itibaren beş yıl süreyle ilk başvuru sahibinin onayı olmaksızın sonraki başvuru sahibinin yararına kullanılamaz.

(2) Genel Müdürlük, aşağıdaki koşulların sağlandığı durumlarda, 26 ncı maddenin birinci fıkrası gereğince verileri koruma altına alır:

a) Yeni geliştirilmiş bilimsel kanıtlar veya bilimsel verilerin ilk başvuru sahibi tarafından ilk başvurunun yapıldığı sırada tescilli olarak belirtilmiş olması.

b) İlk başvuru sahibinin, ilk başvurunun yapıldığı sırada tescilli bilimsel kanıtlar veya bilimsel veriler için özel bir referans gösterme hakkına sahip olması.

c) İlk başvuru sahibi tarafından sunulan tescilli bilimsel kanıtlar veya bilimsel veriler olmaksızın yeni gıdanın bilimsel komisyon tarafından değerlendirilemeyecek olması ve Genel Müdürlük tarafından söz konusu yeni gıdaya izin verilemeyecek olması.

(3) İkinci fıkrada belirtilen bilimsel kanıtlar ve bilimsel veriler ile ilgili olarak; ilk başvuru sahibi, bir sonraki başvuru sahibi ile bu tür bilimsel kanıt ve bilimsel verilerin kullanılabilirliği konusunda anlaşmaya varabilir.

(4) Bu madde diğer ülkelerden gelen geleneksel gıdaların piyasaya arzına ilişkin bildirimler ve başvurular hakkında uygulanmaz.

Koruma altına alınan tescilli bilimsel kanıtlar veya bilimsel verilere dayalı olarak izin verilen bir yeni gıdanın yeni gıdalar listesine dâhil edilmesi

MADDE 26- (1) Bir yeni gıdaya, 25 inci maddenin birinci fıkrasında belirtildiği şekilde koruma altına alınan tescilli bilimsel kanıtlar veya bilimsel verilere dayalı olarak 9 uncu, 10 uncu ve 11 inci maddelere göre izin verilmesi ve bu yeni gıdanın yeni gıdalar listesine dâhil edilmesi durumunda, söz konusu yeni gıda, yeni gıdalar listesine eklenirken 8 inci maddenin dördüncü fıkrasında bahsedilen bilgilere ilaveten aşağıdaki bilgiler de belirtilir:

a) Yeni gıdanın listeye eklenme tarihi.

b) Yeni gıdanın listeye dâhil edilmesinin, 25 inci maddeye göre koruma altına alınan tescilli bilimsel kanıtlara ve bilimsel verilere dayandırıldığı bilgisi.

c) Başvuru sahibinin adı ve adresi.

ç) Sonraki başvuru sahibinin, söz konusu yeni gıda için 25 inci maddeye göre koruma altına alınan tescilli bilimsel kanıtlar veya bilimsel verilere atıf yapmadan izin aldığı durumlar veya sonraki başvuru sahibinin, söz konusu yeni gıda için ilk başvuru sahibi ile anlaşma yaparak izin aldığı durumlar dışında, yeni gıdanın veri koruma süresi boyunca sadece (c) bendinde belirtilen başvuru sahibi tarafından piyasaya arzına izin verildiği bilgisi.

d) 25 inci maddede belirtilen veri koruma süresinin bitiş tarihi.

(2) 25 inci maddeye göre koruma altında olan veya koruma süresi dolmuş olan bilimsel kanıtlar veya bilimsel veriler, yeniden koruma altına alınmaz.

YEDİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Yetki

MADDE 27- (1) Bakanlık, bir gıdanın yeni gıda tanımına girip girmediğine karar vermeye yetkilidir.

Uygulamaya ilişkin düzenlemeler

MADDE 28- (1) Bu Yönetmelik hükümlerinin uygulamasına yönelik hazırlanacak talimat, kılavuz ve bilimsel komisyon tarafından hazırlanan bilimsel görüşler, Bakanlık internet sitesinde yayımlanır.

Avrupa Birliği mevzuatına uyum

MADDE 29- (1) Bu Yönetmelik, yeni gıdalara ilişkin 25/11/2015 tarihli ve (AB) 2015/2283 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konseyi Tüzüğü ile yeni gıdalar listesine ilişkin 20/12/2017 tarihli ve (AB) 2017/2470 sayılı Komisyon Uygulama Tüzüğü dikkate alınarak Avrupa Birliği mevzuatına uyum çerçevesinde hazırlanmıştır.

İdari yaptırım

MADDE 30- (1) Bu Yönetmeliğe aykırı davranışlar hakkında, 5996 sayılı Kanunun ilgili maddelerine göre yaptırım uygulanır.

Uyum zorunluluğu

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden önce faaliyet gösteren gıda işletmecileri, EK-1'e 30/6/2027 tarihinden itibaren uymak zorundadır. 30/6/2027 tarihinden önce etiketlenen veya piyasaya arz edilen gıdalar raf ömrü sonuna kadar piyasada bulunabilir.

(2) Bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden önce faaliyet gösteren gıda işletmecileri, EK-1'e uyum sağlayana kadar, Yönetmeliğin yayım tarihinden önce yürürlükte olan mevzuat hükümlerine uymakla yükümlüdür.

Yürürlük

MADDE 31- (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 32- (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Tarım ve Orman Bakanı yürütür.

[Eki için tıklayınız](#)

**Milli Emlak Genel Tebliği
(Sıra No: 425)**

Mevzuatın Adı: Milli Emlak Genel Tebliği (Sıra No: 345)'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sıra No: 425) 19 Mayıs 2026 Tarihli Resmi Gazete Sayı:...

Mevzuatın Adı: Milli Emlak Genel Tebliği (Sıra No: 345)'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sıra No: 425)

19 Mayıs 2026 Tarihli Resmi Gazete

Sayı: 33258

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığından:

MADDE 1- 4/7/2012 tarihli ve 28343 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan [Milli Emlak Genel Tebliği \(Sıra No: 345\)](#)'nin 9 uncu maddesinin üçüncü fıkrası aşığıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“(3) Hak sahipliği kesinleşen ancak satışı mümkün olmayan taşınmazlara karşılık olmak üzere hak sahipleri tarafından talep edilmesi halinde, genel hükümlere göre değerlendirilecek 2/B taşınmazlarından öncelikle aynı il sınırları içinde bulunanlardan bedeli hak sahibi oldukları taşınmazın rayiç bedeline eşdeğer başka bir taşınmazın doğrudan satılabileceği örneği bu Genel Tebliğin ekinde (EK-8/A) yer alan yazıyla bildirilecektir. Aynı il sınırları içinde değerlendirilebilecek eşdeğer taşınmaz bulunmaması durumunda farklı il sınırları içerisinde bulunan taşınmazların eşdeğer olarak değerlendirilmesine ilişkin hususlar Bakanlıkça belirlenecektir. Satışa konu edilemeyen taşınmazın üzerinde kişiye ait muhdesat bulunması durumunda, bu Genel Tebliğin 17 nci maddesinin ikinci fıkrası kapsamında belirlenecek muhdesat bedeli zemin bedeline eklenecektir. Ancak bu bedel eşdeğer taşınmaz satışında taşınmazın rayiç

bedelinden düşülecektir. Satışa konu edilemeyen taşınmaz ile önerilen taşınmazın rayiç bedelleri arasında en fazla yüzde yirmi fark olabilecektir. Bu orana kadar Hazine lehine olan farklar indirim uygulanmaksızın defaten ve nakden tapu işlemleri öncesinde ilgilisi tarafından ödenecektir.”

MADDE 2- Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Tebliğ hükümlerini Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı yürütür.